

انجيل متي

۱

عيسى يه مَسِيح شَجَرِه نامِه

۱ عيسى يه مَسِيح شَجَرِه نامِه داوود پادشاه نسلِ جی و ابراهيم پيغمبرِ نسلِ جی:

۲ ابراهيم، اسحاق پيرِ با،

اسحاق، يعقوب پير

و يعقوب، يهودا و اونه آداسان پيرِ با.

۳ يهودا، فِرص و زِراح پير و اوشانه مآر تمارِ با.

فِرص، حِصرون پير

و حِصرون، رام پيرِ با.

۴ رام، عَميناداب پير

و عَميناداب، نَحشون پير،

و نَحشون، سَلمون پيرِ با.

۵ سَلمون، بوغز پير و اونه مآر راحابِ با،

بوغز، عوبيد پير و اونه مآر روتِ با.

عوبيد، يَسا يه پير

۶ و يَسا، داوود پادشاه پيرِ با.

و داوود، سُليمان پير، اوريا يه زِنايه جیِ با.

۷ سُليمان، رَحُبعام پير،

رَحُبعام، آبِيا يه پير

و آبِيا، آساف پيرِ با.

^۸آساف، یهوشافاطِ پیر،

یهوشافاط، یورامِ پیر

و یورام، عُزیا یه پیربا.

^۹عُزیا، یوتامِ پیر،

یوتام، آحازِ پیر

و آحاز، حِزْقیا یه پیربا.

^{۱۰}حِزْقیا، مَنسی یه پیر،

مَنسی، آمونِ پیر

و آمون، یوشیا یه پیربا.

^{۱۱}یوشیا، یَکُنیا و اونه آداشانِ پیر با.

این دوره یهودیان به بابل تبعید هَبان.

^{۱۲}بَعْد ازانکه یهودیان به بابل تبعید هَبان :

یَکُنیا، شَئَلتِئیلِ پیر با

و شَئَلتِئیل، زِروبا بِلِ پیربا.

^{۱۳}زِروبا بِل، اَبیهودِ پیر،

اَبیهود، اِلِیا قِیمِ پیر

و اِلِیا قِیم، عازورِ پیربا.

^{۱۴}عازور، صادوقِ پیر،

صادوق، اَخیَمِ پیر

و اَخیَم، اِلِیودِ پیربا.

^{۱۵}اِلِیود، اِلِعا زارِ پیر،

اِلِعا زار، مَتَّانِ پیر

و مَتَّان، یَعقوبِ پیربا.

^{۱۶}یَعقوب، یوسِفِ پیر و یوسِف، مَریمِ شُوبا،

مریم عیسی یه مُلَقَب به مَسیح رِه دُنیا بیارِدِه.

^{۱۷}به این تَرْتیب، از ابراهیم تا داوود چهارده نسل و از داوود تا یهودیانِ تبعید

به بابل چهارده نسل و تبعیدِ دوره تا عیسی یه مَسیح چهارده نسل با.

عیسی یه زادروز

^{۱۸} عیسیٰ یه مَسِيح زادرِوز اینجور با: اونه مآر مریم که یوسِف نِشان دَر بوما با، پیش از اینکه خودشه سِرِه بوشو، روح القُدس جی شِگم دار هَبا. ^{۱۹} از اوجِه که یوسِف مَردي صالح با و نَحَسّه مریم مَرْدُم وَرجه رُسوا هَکونه، بَنا بَیتِه یَواشکی اونه جی سیفا هَبو. ^{۲۰} یوسِف حالا این فِکِر مِین دَبا که خُداوند ایتا اِزفِرِشَتِگان خوابِ مِین اونه ظاهر هَبا و باگوته: «ای یوسِف داوود ریکا، از اینکه مریم ره تِی زَنا هَکُنِی نِترس، چون اونچه که اونه شِگِم مِین دَرِه روح القُدس جی هیسه، همون خُداي روح. ^{۲۱} اون ایتا ریکا به دُنیا هارنه و تو اونه اسمِ عیسی نئی، چونکه اون خودشه قوم اوشانه گُناهانِ جی نِجات دَنه.» ^{۲۲} تمام ایشان اتّفاق دَکِته تا اونچه که خداوند اشعیا به پیغمبرِ زَبانِ جی باگوته با به انجام بَرِسِه:

«^{۲۳} ایتا آدَب کِیجا شِگم دار بونه، ایتا ریکا زانه

که اونه عِمانوئیل گوئن،» که اونه مَعنی خُدا آبی هَمَره هیسه.

^{۲۴} یوسِف خوابِ جی بیدار هَبا و هَمونجور که خُداوند فِرِشَتِه اونه دَسْتور هَدَبا هَکَرِدِه و مریم ره به زَنی بَگِیتِه. ^{۲۵} وَلِی تا وَختی مریم خودشه ریکاره به دُنیا نیارِدِه، اونه هَمَره هَمبَسَر نَبا و وَچِه یه نامِ عیسی بَنه.

۲

عَالِمَانِ سِتارِه شِناسِ عِیسی یِه بَدِیَینِ وَسِینِ هَئَن

^۱ عیسی هیرودیسِ پادشاهی یه حُکمرانی یه دورِه بیت لَحِم شَهر مِین مَنطَقِه یه یهودیه جی به دُنیا بوما، بَعد ازاینکه اون به دُنیا بوما سِتارِه شِناسان مَشْرِقِ رَمِین جی به اورشلیم بومَن ^۲ و باگوئن: «اون تَره وَچِه که یَهُودِ پادشاهِ کوجِه دَرِه؟ چون اونه سِتارِه ره مَشْرِقِ جی بَدِیَیم و اونه پَرَسِشِ وَسِینِ بومِیم.» ^۳ وَختی هیرودیسِ پادشاه اینه بَشَنوَسّه خِیلی پَرِشان هَبا و تمام اورشلیم مَرْدُم هم اونه هَمَره پَرِشان هَبان. ^۴ هیرودیس، مَعَبِدِ گِت گِته کاهَنان و مُعَلّمانی که مَرْدُمِ تورات تعلیم دَنه بان ره یجا جَمع هَکَرِدِه و اوشانه جی پُرسِیه: «مَسِیحِ موعود کوجِه خِنِه دُنیا بییه؟» ^۵ اوشان هیرودیسِ جِواب باگُئن: «بیت لَحِم یهودیه یه مِین، چون توسطِ میکا یه پیغمبر، نِوِشْتِه های مُقَدَّسه مِین اینجوری بَنوِشْتِه هَبا:

«^۱ ای بیت لَحِم، یهودایه مِلکِ مِین،

تو اصلاً یهودایه دیگر حاکمانِ جی گمتر نیئی،

چون تی جی حاکمی ظُهور کانه

که می قوم، اسرائیل ره، رهبری کانه.»

^۷ بعد هیرودیس یوآشکی عالمانِ ستاره شناسِ خودشه حضور دُخانسه و اوشانه جی پُرسیه اون ستاره کی ظاهر هُبا. ^۸ بعد اوشانه بیت لُجم سمت برسانده و باگوته: «بیشین و خُوب اون وَچه یه دُمال بگردین و هَمینکه اونه پیدا هکوردین مَره خُبر هَدين تا مَن هَم بییم و اونه پُرسش هکنم.» ^۹ اوشان بعد از اینکه پادشاه گَب بِشَنوسَن راه دَکِتن و اون ستاره ای که اون در بومَن بدیه بان، اوشانه پشاپش شونه با تا سر آخر اوجه که وَچه دُبا، بیسه. ^{۱۰} وَختی ستاره ره بدیین خیلی خوشحال هُبان. ^{۱۱} پس اون سره یه مین بَشَن، وَچه ره اونه مار مریم هَمره بدیین و زانو بَزَن و اونه پُرسش هکُردَن. بعد خوشانه صندوقچه شانه وا هکُردَن و طلا و عطریجات اونه هدیه هَدَن. ^{۱۲} چون خواب مین اوشانه گوشرد هُبا با که هیرودیس وَرجه وَنگردَن، ایتا دیگه راه جی خوشانه زادگاه سمت وَگرسَن.

سفر به مصر

^{۱۳} بعد از اینکه عالمان ستارشناس بَشَن خُداوند ایتا از فرشتگان خواب مین یوسف ظاهر هُبا و باگوته: «وَرَس، وَچه و اونه مار بگیر و هَمین اَمشو مصر سمت فرار هکن و تا وقتیکه تره نگوتم اوجه بُمان، چون هیرودیس نباید وَچه ره پیدا هکونه و اونه بکُشه.» ^{۱۴} پس یوسف ورسه و مار و تره وَچه ره بگيته و همون شو مصر سمت راه دَکِته، ^{۱۵} و تا هیرودیس بمرَدَن موقع اوجه بُمانسه. همون گبی که خداوند هوشع پیغمبر زبانه جی باگوته با به انجام برسیه: «می ریکاره مصر جی دُخانسم.»

هیرودیس، ریکا وَچه شانه کُشینه

^{۱۶} وَختی هیرودیس بفهمسه .. عالمانِ ستاره شناس اونه گول بَزَن، خیلی عصبانی هُبا و طبق تاریخی که ستاره شناسان جی خبر دار هُبا با آدم برسانده تمام ریکا وَچه شانی که دو ساله و دو سال کمتر بان ره، بیت لُجم و تمام اون منطقه یه مین بکُشن. ^{۱۷} این کار هَمره اون گبی که ارمیا یه پیغمبر بَرّه با، به انجام برسیه:

«^{۱۸} راقه یه جی ایتا صدا به گوش رسنه،

برمه و زاری یه صدا.

راحيل خودشه وَچِه هانِ وَسِين بِرِمِه کانه
و تَخْنِه آرام هَبو،
چونکه اوشان دِ دَنِيِن.»

شهرِ ناصِرِه سمتِ وِگَرَدَن

^{۱۹} ولى وَختى هيروديس بَمِرْدِه، خُداوندِ ايتا اِزفَرِشَتِگانِ مِصرِمينِ يوسِفِ خوابِ مِينِ ظاهِرِ هَبَا، ^{۲۰} اونه باگوته: «وَرِس، وَچِه و اونه مارِه بَگِير و اسرَائِيلِ مَلِكِ مِينِ بوشو، چونکه اوشانيکه حَسَن وَچِه رِه بَكوشَن، بَمِرْدَن.» ^{۲۱} پَس يوسِفِ ورسَه، وَچِه و اونه مارِه بَگِيته و اسرَائِيلِ مَلِكِ مِينِ بَشَه. ^{۲۲} ولى وَختى بِشَنوَسَه كه آرِکلائوس خودشه پيرهيروديس جا، يهوديه يه مِينِ پادشاهِ هَبَا، بَتَرَسِيه اوجِه بوشو، چون خوابِ مِينِ اونه باگَتَن مَنطَقَه جَلِيلِ سمتِ بوشو. ^{۲۳} يوسِفِ بَشَه و ايتا شَهرِ مِينِ كه اونه اسمِ ناصِرِه با زندِگِی هَگَرْدِه. اينجورى اون پيشگويِ كه پيغمبرانِ هَگَرْدِه بان به اَنجامِ بَرَسِيه: او 'ناصِرِی' خوانده بونه.

۳

يحيى، راهِ رِه هَموارِ کانه

^۱ اون روزان يحيى يه تعميد دهنده يهوديه يه صَحرايه مِينِ هَنَبَا تعليمِ دَنِه با.
^۲ گونه با: «توبِه هَکُنيد، چونکه آسَمَانِ پادشاهى كه خُدا اونه حَاکِمِ نَزِيکِه!»
^۳ يحيى اونيَه كه اِشْعِيَايِ پيغمبرِ دربارِه اون گَنه:
«ايتا مَرْدَايِ صَحرايه مِينِ داد رَنه:
"خُداوندِ راهِ رِه آمادِه هَکُنيد!
و اونه مَسِيرِ صافِ هَکُنيد!"»

^۴ يحيى يه لَواسِ شُئِرِ پَشَمِ جى با و چَرْمِ قِيشِ خودشه کَمَرِ دَبَسَنِه با، اونه خوراکِ مَلَخِ و صَحرايه عَسَلِ با. ^۵ مَرْدُمِ اورشليمِ و تمامِ يهوديه و اَرْدُنِ روخانه گِلِ جى همه اونه وَرَجِه هَنه بان ^۶ و خوشانه گُناهِانِ اِعتِرافِ کانه بان و اَرْدُنِ روخانه يه مِينِ اونه جى غَسَلِ تعميد گيرنه بان.

^۷ وَختى يحيى بَدِيه خِيلى از عُلَمَايِ فِرَقِه فَرِيسِى و عُلَمَايِ فِرَقِه صَدوقِ تعميد بِيَتَنِ وَسِينِ بومَن، اوشانه باگوته: «اِی مارِشان! کى شِمِرِه گوشزدِ هَکوردِه كه تا از غَضَبِی كه خَنه بِيه، دَرِ بيشين؟ ^۸ پَس کارهايِ كه لايقِ توبِه هيسه رِه اَنجامِ هَدِين. ^۹ اين فِکَرِ مِينِ دَنِيِن كه "ايتا پيرابراهيمِ مِثانِ داريد، بَدانيد كه خُدا

تانه اين سَنگِشانِ جی ابراهيم وَسین وَچِه خلق هَکُونِه. ^{۱۰} حَتّی آلان هَم تُواردِ ریشِه یه سَر دَرِه و هر داری که حُجیرِ مَحْصول به بار نیاره، بَبییِه بونه و تَشِ مِین تُواده بونه.

«^{۱۱} مَن شِمِرِه اویِه هَمَرِه تَعْمید دَنَم، وَلی گَسی که بعد از مَن هَنه می جی قوِیتر هیسِه و مَن حَتّی لایقِ این کارنِیِم که اونه چَمیشِ اونه لِنِگِ وَرجه جُفت هَکُنَم. اُون شِمِرِه رُوحِ الْقُدُس و تَشِ هَمَرِه تَعْمید دَنه. ^{۱۲} اُون خُودشه چَنگِکِ خُودشه دَس دَاره و خُودشه خَرْمَنگَه پاک کانه. گَنَدُم اَمباری مِین جَم کانه و گِیل اُون تَشِ مِین که أَصلاً خاموش نَبونه سوجانِدِنه.»

عیسی یه تَعْمید

^{۱۳} بعد از اُون، عیسی جَلیل شَهر جی، به اَرْدُنِ رُوخانه، یَحیی یه وَرجه بوما تا اونه جی تَعْمید هَگیرِه. ^{۱۴} یحیی تَقلاً هَکَرِدِه اونه کَارِجُلُوه هَگیرِه و اونه باگوتِه: «تو می وَرجه هَنی؟ مَن احتیاج دَارِم تِ جی تَعْمید هَگیرِم.» ^{۱۵} وَلی عیسی اونه جِواب باگوتِه: «بَنی آلان اینجور هَبو، چُون آمی وَسین اینجور دُرِسِه که تمام حُکَم شَرِیعت به اَنجام بَرِسِه.» بعد یحیی قَبول هَکَرِدِه. ^{۱۶} عیسی بَعْد از تَعْمید، دَرجا اُو یه جی بیرون بوما. بعد آسَمان وا هَبا و او خُدای رُوحِ بَدِییِه ایتا کَفتَر مِثان جیر بوما و اونه سَر بَنیشْتِه. ^{۱۷} بعد ایتا صِدا آسَمانِ جی شَنیدِه هَبا که باگوتِه: «این می جانِ ریکائِه که اونه جی خوشحالم.»

۴

إبلیس عیسی ره آزمون کانه

^۱ بعد رُوحِ الْقُدُس، عیسی ره صَحرا یِه مِین بَیَرْدِه تا إبلیس اونه وَسَوَسِه هَکُونِه. ^۲ عیسی چهل شُو و چهل روز، روزِه بَیتِه و سَر آخِر وَشنا هَبا. ^۳ اُونوخت وَسَوَسِه گَر اونه نَزْدیک هَبا و باگوتِه: «اگِه تو خُدای ریکا هِیسی، این سَنگِشانِ باگو نان هَبون.» ^۴ عیسی اونه جِواب باگوتِه: «توراتِ مِین بَنوشتِه هیسِه:

«إِنسان فَقَط نان هَمَرِه زنده نیِه،

بلکه به هر کلامی که خُدای دَهِنِه جی بیرون هَنه.»

^۵ بعد إبلیس اونه شَهرِ مُقَدَّس مِین بَیَرْدِه و یَهُودِیانِه گَتِه مَعْبَدِ ثُکالِه بَنَه ^۶ و اونه باگوتِه: «اگِه تو خُدای ریکا هِیسی، خوشْتِرِه از ایجه تُوواد جیر، چُون

مَزامیرِ کتابِ مَینِ بَنوشتِه هَبا:

«خُدا خودشه فِرشتِگانِ دَسْتور دَنه و

اوشان ، تَرِه خوشانه دَسه سَر گیرِن تا

نَکْنِه تِی لِنِگ سَنَگِ گِش بُخارِه.»^۷ عیسی جَوَاب هَدَه: «این هَم توراتِ

مَینِ بَنوِیشتِه هَبا که: «خداوند تِی خُدايه آزمون نَکْن.»

^۸ یَکَش دیگه، اِبلیس اونه گِته کوه سَر بِیَرده و تمام دُنیا یِه مَمَلِکَتِ شکوه اونه

نِشان هَدَه^۹ و عیسی رِه باگوته: «اگه می پیش زانو بَزنی و مَرِه پَرَسِش هَکُنِی،

تمام ایشان تیشین بونه.»^{۱۰} عیسی اِبلیس باگوته: «رَت هَباش ای شیطان!

توراتِ مَینِ بَنوِشتِه هیسه:

«خداوند، تِی خُدا رِه باید پَرَسِش هَکُنِی

و فَقَط اونه خِدْمَتِ هَکُنِی.»

^{۱۱} بعد اِبلیس عیسی رِه ول هَکَرْدِه و فِرشتِگان بومَن و اونه خِدْمَتِ هَکَرْدَن.

عیسی خودشه خِدْمَتِ شِرْعِ کانه

^{۱۲} وَختِی عیسی بِشَنوَسَه یحیی دَسگیر هَبا، به جَلیلِ بَشَه.^{۱۳} وَ ناصِرَه یِه شَهرِ

مَینِ نُمانِسَه، بلکه گَفَرناحوم بَشَه و اوجِه زندگی هَکَرْدِه. گَفَرناحوم جَلیلِ دَریا یِه

ور و زیولون و نَفتالی یِه مَنطِقَه یِه مَینِ با.^{۱۴} این کارِ هَمَرِه اِشعَیایِ پیغمبرِ گَب

به اَنجام بَرَسِیه که بگوته با:

«^{۱۵} مَلِکِ زیولون و مَلِکِ نَفتالی،

که دَریایِ راهِه سَر و اَرْدُنِ اون دَس دَرین،

جَلیلِ مَلتَها،

^{۱۶} قومی که ظُلَماتِ مَینِ دَبان،

ایتا گِته نورِیدین،

و اوشانی که مَلِک و مَرگ سایه مَینِ دَبان،

اوشانه وَسین روِشِنایی بِتابِسَه.»

^{۱۷} عیسی اَزون روز شُرْعِ به تعلیم هَدَن هَکَرْدِه و گونه با: «توبَه هَکُنِید، چون

پادشاهی یِه آسِمان که خُدا اونه حاکِم نَزیکَه!»

عیسی خودشه اَوَّلین شاگردانه دَعَوَتِ کانه

^{۱۸} وَختِی عیسی جَلیلِ دَریا کنار قَدَمِ زنِه با، بَدِیَه دُتا آداس یعنی شَمعونِ

مُلَقَّب به پَطْرُس و اونه آداس آندریاس، دَریایِ مَینِ دام تووادَنن، چون اوشان

ماهیگیران. ^{۱۹} عیسی اوشانه باگوته: «می دُمبال بیئین تا شِمِرِه مَرْدَمَان صِیَاد هَکْنَم.» ^{۲۰} اُون دُتا آدَاش خوشانِه دَام دَرِجَا بَنَن و اونه دُمبال بَشَن. ^{۲۱} عیسی یِگَم پِیشْتَر بَشَه و دُتا آدَاش یَعْنی یَعْقُوب، زِیدِی یِه رِیکا و اونه آدَاش یُوحَنّا رِه بَدِییه کِه خوشانِه پیر، زِیدِی یِه هَمَرِه لُوتکا یِه مِیَن نِیشتِه بَان و خوشانِه دَام دُرس کانه بَان. عیسی اوشان رِه هَم باگوته می دُمبال بیئین، ^{۲۲} اوشان دَرِجَا لُوتکا و خوشانِه پیر وَل هَکُردِن و اونه دُمبال بَشَن.

عیسی جَمَاعَتِ زِیادی رِه خِدْمَت کانه

^{۲۳} عیسی تمام جَلِیل مِیَن گَرْدَنه با و یَهُودِیَانِ عِبَادَتگاهِه مِیَن تَعْلیم دَنه با و خُدايه پادشاهی رِه اِعلام کَانِبا و مَرْدَمَانِ مَرَض و نَاخُشِی رِه شَفا دَنه با. ^{۲۴} عیسی یِه شُهْرَت تمام سوریه یِه مِیَن بَیچیه و تمام اوشانی کِه هَر نِوع دَرْد و مَرَضِ دُچار بَان و اوشانیکه دیوَبَزَه بَان و پَرگَنِش داشْتِن و اَفلیجِشانِ اونه وَر هَارِنه بَان و اُون اوشانه شَفا دَنه با. ^{۲۵} اِزدحام زِیادی شَهرجَلِیل و دِکاپولِیسی مَنطَقَه یِه جی، شَهرِاورشَلِیم و یَهُودِیه یِه مَنطَقَه یِه جی و اَرْدُن رُوخانِه یِه اُون دَسِ جی عیسی یِه دُمبال رِه دَکِتَن.

۵

کوهِ سَرِ موعِظِه

^۱ وختِی عیسی اُون همه اِزدحامِ بَدِییه، کوهِ جَارِ بَشَه و اوجِه بَنِیشتِه، بعد اونه شاگِردان اونه وَرجه بومَن. ^۲ عیسی شُروع به گَب بَرَن هَکُردِه و اوشانه تَعْلیم هَدَه و باگوته:

خوش بِحالِ شما

«^۳ خوش بِحالِ اوشانیکه رُوح مِیَن فَقِیرَن،
چون آسِمَانِ پادشاهی کِه خُدا اونه حاکِم اوشانه شی هیسه.
«^۴ خوش بِحالِ ما تَم بَزَه شان،
چون اوشان تَسَلِی گیرَن.
«^۵ خوش بِحالِ فروتَنان،
چون اوشان دُنیا رِه صَحابِ بَوَنَن.
«^۶ خوش بِحالِ اوشانیکه وَشَن»

و تَشْنَاهِ اَيْنَ تا خُدايِه جی صالح بِشمارِسّه هَبُون،
چون اوشان سیر بوئَن.

«^۷ خوش بِحالِ رَحْمینِشون چون اوشان رَحْم دینَن،

«^۸ خوش بِحالِ اوشانیکه اوشانِه دِل پاکِ،

چون اوشان خُدا ره دینَن.

«^۹ خوش بِحالِ اوشانیکه آشتی هَدَن دُمال دَرَن،

چون اوشان خُدايِه ریکا

خوانده بوئَن.

«^{۱۰} خوش بِحالِ اوشانیکه صالح بمانِسَن و سِن ظَلَم دینَن،

چون آسِمَانِ پادشاهی که خُدا اونه حاکِم اوشانه شی هیسه.

«^{۱۱} خوشحال هَبین، اگه می خا طری شِمِرِه بی حُرمتی کائَن و ظَلَم رِساندَن و

شِمِرِه نَاحَق تَهْمَت رَنَن. ^{۱۲} خوشحال هَبین و خِیلی شادی هَکْنِید چون آسِمَانِ

مِیَن شِیمی آجَر زیاد. چون پیغمبرانی که پیش از شما دَبان ره هَم هَمینجور ظَلَم

بَرِساندَن.

نور و نَمک

«^{۱۳} شُما نَمک دُنیا هیسین. ولی اگه نَمک خودشِه مَرِه ره از دَسْت هَدِه،

چَطور بونه اونه یَکَش دیگه شور هَکْنِیم؟ دِ فایده ای نِداره، اِلا اینکه بیرون

بَرِیزی و مَرْدُم لِنِگ زیر لَگد مال هَبو.

«^{۱۴} شُما نور دُنیا هیسین. نَشْنِه شَهْری که کوه سَر بَساتِه هَبا ره، قایم

هَکَرْدَن. ^{۱۵} هیچکی لَمپا ره روشن نَکانه که اونه سَرپوش جیر بَنه، بلکه اونه لَمپا

پایه یه سَر نِه تا تمام اهل سَرِه ره روشنایی هَدِه. ^{۱۶} هَمینجور، بَنین شِیمی نور

مَرْدُم رو بتابه تا شِیمی خُجیر کارانِ بَیَن و شِیمی پیرِ که آسِمَانِ مِیَن دَرِه ره

پَرِسَش هَکْنَن.

مسیح بوما تا شَرِیعت ره به اَنجام بَرِسانِه

«^{۱۷} فِکَر نَکْنِین که مَن بومَم تورات و پیغمبرانه بَنوشتِ ره با طِل هَکْنِیم. نومَم

تا با طِل هَکْنَم، بلکه به عَمَل بَرِسانَم. ^{۱۸} چون حَقِیقَتَن شِمِرِه گوَنَم تا آسِمَانِ و

رَمین خوشانِه جایِه سَر دَرَن، هیچ حَرَف یا ایتا نُخْتِه تورات جی از بین نَشونِه تا

اینکه تمام اون به اَنجام بَرِسه. ^{۱۹} پَس هَر وَخت هر کی حَتّی کوچیکترین اَحکامِ

شَرِیعتِ بَشَکْنِه و دیگران ره هَم هَمینجور تعلیم هَدِه، آسِمَانِ پادشاهی مِیَن

گمترین بِشمارسَه بونه. وَلی هَر کی أَحکامِ شَرِيعَتِ بِجا بيارِه و ديگران رِه هَم هينجور تعليم هِدِه، آسَمَانِ پادشاهي يِه مِین گِتِه خوانده بونه. ^{۲۰} چون شِمرِه گوئِم تا شيمي پارسايي از توراتِ مُعَلِّمين و عُلَمَایِه فِرَقِه فَرِيسی يِه پارسايي يِه جی بيشتر نبو، آسَمَانِ پادشاهي يِه مِین نَشونين.

خشم

« ^{۲۱} بِشَنَوَسِين مَرْدُمَانِي کِه اولارسالان زندگي کانه بان رِه باگوته بان: ”قَتْل نَكْن و هَر کی قَتْل هَکُونِه مُجازات بونه.“ ^{۲۲} وَلی مَن شِمرِه گوئِم هَر کی خودشه آداسِه وَسِين خَشَم هَگِيرِه، مُجازات بونه و هَر کی خودشه آداسِه توهين هَکُونِه اونه مَحکِمِه کِشاندِنَن و اِگِه اونه باگو بِی عَقْل جَهَنِمِه تَشِ مُسْتَحَقِ بونه. ^{۲۳} پَس اِگِه تِي قُرْبَانِي رِه، قُرْبانگاه بِيرِدِي و اوجِه تِي ياد دَکِتِه تِي آداسِ، تِي جِي شاکِيه، ^{۲۴} تِي قُرْبَانِي رِه قُرْبانگاه پيش بَنِي و اَوَّل بوشو و تِي آداسِه هَمَرِه آشتِي هَکُن و اونوخت وَگَرْد و تِي قُرْبَانِي رِه پيشکش هَکُن. ^{۲۵} » تِي شاکي يِه هَمَرِه هنوز وَختِ مَحکِمِه يِه راهِه مِین دَرِي زود آشتِي هَکُن، وَالا اُون شاکي تِرِه قاضِي يِه دَسْت دَنه و قاضِي تِرِه نِگهبانِ دَسْت دَنه و زِندانِ مِین دَکِنِي. ^{۲۶} حَقِيقَتَن شِمرِه گوئِم اِگِه تا آخَرین قِرانِ نَدِي، آزاد نَبُونِي.

شَهْوَت

« ^{۲۷} بِشَنَوَسِين کِه باگَتَن: ”زَنَا نَكْن.“ ^{۲۸} وَلی مَن شِمرِه گوئِم، اِگِه گَسِي ايتا زِنارِه شَهْوَت سَرِيبِشِه، خودشه دِلِ مِین اونه هَمَرِه زَنَا هَکَرْدِه. ^{۲۹} پَس اِگِه تِي راسِ چَشَم باعِث بونه گُناه مِین دَکِي، اُونِه دَر بيار و دِيم هِدِه؛ چون تِرِه بَهترِ ايتا تِيکِه تِي تَنِ از دَسْت هَدِي تا اينکِه تمام تِي تَنِ هَمَرِه جَهَنِمِه مِین تُووایدِه هَبِي. ^{۳۰} اِگِه تِي راسِ دَسْت باعِث بونه گُناه مِین دَکِي، اُونِه بَبِين و دِيم هِدِه؛ چون تِرِه بَهترِ ايتا تِيکِه تِي تَنِ از دَسْت هَدِي تا اينکِه تمام تِي تَنِ هَمَرِه جَهَنِمِه مِین تُووایدِه هَبِي.

طلاق

« ^{۳۱} هَمِينجور باگوئَن: ”هَر مَرْدِي خودشه زِنارِه طَلاق هِدِه، بايد ايتا طَلاق نَامِه اونه هِدِه.“ ^{۳۲} وَلی مَن شِمرِه گوئِم، هَر کی خودشه زِنارِه بِه غِير آز زَنَا هَکوردَن طَلاق هِدِه، اونه بِه فَايشِگِي کِشاندِنِه و هَر کی طَلاق هِدِه زِنايِه هَمَرِه عَرُوسِي هَکُونِه، زَنَا کانه.

«^{۳۳} ھَمِينَجورِ بَشَنَوَسِينِ مَرْدُمَانِي كِه اُولار سالانِ زندگيِ كانِه بانِ رِه باگوته بان: ”قَسَم دُرُوغ نَخورو هر قَسَمِي كِه بِه نَامِ خداوند بُوخاردِي رِه عمل هَكُن.“^{۳۴} وَلِي مَن شِمِرِه گونَم، أَصَلًا قَسَم نُخَار، نِه به آسمانِ چُون خُدَايِ تَخْت،^{۳۵} نِه به زَمِين چُون خُدَايِ لِنِگِ بِنِيئِنِ جايِه، نِه به اورشليمِ چُون اُونِ گَتِ پادشاهِي يِه شَهرِ^{۳۶} وَ نِه به شيميِ سَر، چُون حَتِّي نَتَّانِي ايتا دَانِه تِي مَوِ رِه سِيَا يَا اِسْبِي هَكُنِي.^{۳۷} شيميِ گِب فَقَط آرِه يَا نِه هَبُو. بيشتر از اين از شَريرِ.

إنتقام

«^{۳۸} بَشَنَوَسِينِ كِه باگوْتَن: ”چشم به عَوَضِ چِشم و دَنَدانِ به عَوَضِ دَنَدان.“^{۳۹} وَلِي مَن شِمِرِه گونَم، بَدِ آدَمِ رَوِبرو نِيَسِينِ و هر كِي تِي رَاسِ جُولِ چَك بَرَه، تِي اُونِ طَرَفِ جُولِ رِه هَم اَوْنِه سَمَتِ وَگَرْدانِ.^{۴۰} اگِه كَسِي حَسَّه تِرِه به مَحْكَمِه بَكشايِه وَ تِي پِيرِنِ رِه تِي جِي هَكِيرِه، تِي قَوَا رِه هَم اَوْنِه هَدِه.^{۴۱} هَر وَخْتِ كَسِي تِرِه زورِ هَكِرْدِه يَك كيلومتر اَوْنِه هَمَرِه رِه بيشِي، دُو كيلومتر اَوْنِه هَمَرِه بوشو.^{۴۲} هَر كِي تِي جِي پِيچِي حَسَّه، بَبَخَشِ و هَر كِي تِي جِي دَس قَرَضِ حَسَّه، سَر نِگَرْدانِ.

شيمي دُشَمَنانِ دوسِ بَدارينِ

«^{۴۳} بَشَنَوَسِينِ باگوْتَن: ”تِي هَمَسَادِه رِه دوسِ بَدارِ و تِي دُشَمَنِ جِي نِفَرَتِ بَدار.“^{۴۴} وَلِي مَن شِمِرِه گونَم شيميِ دُشَمَنانِه دوسِ بَدارينِ و اوشانيكِه شِمِرِه ظَلَمِ رِسانَدَنَن، اوشانِه وَسِينِ دُعَايِ خَيْرِ هَكُنِيْد.^{۴۵} تا شيميِ آسَمَانِي پِيرِه وَچِه هَبِين، چُون اُونِ خُودِشِه آفَتُو بَدِ آدَمَانِ وَ خُجِيرِ آدَمَانِ سَرِ يَجُورِ تَابانِدِنِه وَ خُودِشِه وارشِ عَادِلِ آدَمَانِ وَ ظالِمِ آدَمَانِ سَرِ يَجُورِ وارانِدِنِه.^{۴۶} اگِه فَقَطِ اوشانيكِه شِمِرِه دوسِ دارَنِ رِه دوسِ بَدارينِ، چِه أَجَرِي دارِيْد؟ مَكِه حَتِّي خَرَاكِگيرانِ هَم اِينِ كارِ نُكَانَن؟^{۴۷} اگِه فَقَطِ شيميِ رَفِيْقانِ سَلامِ هَكُنِيْد، بَقِيَه يِه جِي چِيكارِ بيشْتَرِي اَنجامِ هَدِين؟ مَكِه حَتِّي بِي دِينانِ هَم اِينِ كارِ نُكَانَن؟^{۴۸} پَس شُما بايد كامِلِ هَبِين هَمونَجورِ كِه شيميِ آسَمَانِي پِيرِ كامِلِ هيسِه.

^۱ شیمی حواس دبو شیمی خُجیر اعمالِ مَرْدُمَانِ چِشِمِ وَرْجِه این نِیْتِ هَمَرِه
اَنجام نَدین که بَیْتَن و شیمی جی تَعْرِیف هَکُن، چون اونوخت اَجری شیمی پیرِه
وَرْکه آسِمَانِ مِیْنِ دَرِه، نِدارید.

«^۲ اَپَس هَر وَخت ایتا مُحتاج کُمک کانید اَوْنِه سَاز و گَرَنایِه هَمَرِه جَار نَزَنین،
اونجور که دُرویَانِ یَهُودِیَانِ عِبَادَتگاه و کوچِه پَس کوچِه هَانِ مِیْنِ کَانَن تا بَقِیَه
اوشانِه جی تَعْرِیف هَکُن. حَقِیقَتَن شِمِرِه گُونَم اوشان خوشانِه اَجَرِ بَیْتَن! ^۳ وَلی
تو هَر وَخت صَدِیقَه دَنی، نُزار تی چَپِ دَس از اونچِه که تی رَاسِ دَس کانه خَبَردار
هَبو. ^۴ تا تی کُمک جا هَدِه بُمَانِه و تی آسِمَانی پیر که جا هَدِه چِیزانِه دِینِه، تِرِه
اَجَر دَنه.

دُعا هَکَرْدَن

«^۵ وَختی دُعا کانی دُرویَانِ مِثَانِ نَبو. اوشان دوس دَارَن یَهُودِیَانِ عِبَادَتگاه و
کوچِه پَس کوچِه هَانِ سَرِ بَیْسَن و دُعا هَکُونَن تا مَرْدُم اوشانِه بَیْتَن. حَقِیقَتَن
شِمِرِه گُونَم اوشان خوشانِه اَجَرِ بَیْتَن. ^۶ هَر وَخت تو دُعا کانی تی اُتاقِ مِیْنِ بوشو
و دَرِ دَید و تی نَدیه پیرِه وَرْجِه دُعا هَکُن، تی آسِمَانی پیر که تمام جا هَدِه چِیزانِه
دِینِه، تِرِه اَجَر دَنه.

«^۷ وَختی دُعا کانی، بُت پَرَسَانِه مِثَانِ هِی بی مَعنی وَرْد نُگو؛ اوشان گُمان کَانَن
بیشتر تِکَرار هَکَرْدَن هَمَرِه اوشانِه دُعا شَنِیدِه بونه. ^۸ اَپَس اوشانِه مِثَانِ نَبین،
چونکه شیمی آسِمَانی پیر شیمی اِحتِیاجِ پِیش از اونِکِه اَوْنِه جی بَخاین دانه.
«^۹ اَپَس شُما اینجور دُعا هَکُنید:

«ای آمی پیر که آسِمَانِ مِیْنِ دَری،

تی نام مُقَدَّس هَبو.

^{۱۰} تی پادشاهی بییه.

تی خاسَه هَمونجور که آسِمَانِ مِیْنِ اِجرا بونه،

رَمین سَر هَم اِجرا هَبو.

^{۱۱} آمی هر روزِ نانِ اِمروز اَمَرِه هَدِه.

^{۱۲} آمی خَطاهَا رِه بَبَخش،

هَمونجور که اَما هَم تی مِثَانِ اوشانیکِه اَمَرِه خَطَا هَکَرْدَن رِه بَخَشَنیم.

^{۱۳} اَمَرِه اَزْمونِ مِیْنِ نیار،

بلکه اَمَرِه شِیطَانِ جی رَهایِ هَدِه.

«^{۱۴} چون اَگِه سُما مَرْدُمانِ حَطا رِه بَبَخشين، شِيمي آسِمانِي پير هَم شِمرِه بَخشينِه. ^{۱۵} وَلِي اَگِه سُما مَرْدُمانِ حَطا رِه نَبَخشين، شِيمي آسِمانِي پير هَم شِيمي حَطا رِه نَبَخشينِه.

روزه گيتن

«^{۱۶} وَختِي روزه گيرني، دُرويانِ مِثانِ خوشترِه تُرشرو نَکن. اوشان خوشانه قيافه رِه عَوَض کائن تا خوشانه روزه داري رِه مَرْدُم جَلوِه هَدَن. حَقِيقَتَن شِمرِه گُونَم اوشان خوشانه آجِرِ بَگِيتَن! ^{۱۷} وَلِي تو وَختِي روزه گيرني، تِي سَرِ مو رِه روغَن بَزَن و تِي ديم بَشور، ^{۱۸} تا مَرْدُم نَفِهَمِن تو روزه داري، بلکه فقط تِي پير که پنهانه اونه دانه، پيري که هيچ چي اونه ديد جِي قايم نيه تِرِه آجِر دَنه.

آسماني گنج

«^{۱۹} شِيمي گنجشانه زَمينِ سَرِ آمبارِ نَکَنين، جايي که بيد و جِرم اونه از بين بَرَنه و جايي که دُرْشان هَتَن و گنج دُرْزن. ^{۲۰} بلکه شِيمي گنجشانه آسمانِ مِينِ آمبارِ هَکُنيد، جايي که نه بيد زَنه، نه جِرم اونه از بين بَرَنه. جايي که دُرْشان نييَن و نَدُرْزن. ^{۲۱} چون هَر جايِ گنج دَرِه، تِي دِل هَم اوچِه دَرِه.

«^{۲۲} چِشم تَن چِراغ. اَگِه تِي چِشم حُجيرِ هَبو، تمام تِي وجودِ روشن، ^{۲۳} وَلِي اَگِه تِي چِشم بَدِ هَبو، تمام تِي وجودِ ظُلَماتِ جِي پُرِه. پَس اَگِه اون نوري که تِي مِينِ دَرِه ظُلَماتِ، اون چِه گِته ظُلَماتِي هيسه!

«^{۲۴} هيچ کس نَتانِه دُتا اَرِبابِ حَدمَتِ هَکونه، چون يا اَوَلِي يه جِي اونه بَدِ هَنه و دُوَمِي رِه دوس داره، و يا اَوَلِي رِه وَفادارِ و دُوَمِي رِه کوچک شُمارِدَنه. سُما نَتانيد هم خُدایِ پاکارِ هَبين و هم پولِ پاکارِ.

نگران نَبين

«^{۲۵} پَس شِمرِه گُونَم، شِيمي زندگي يه وَسِينِ نِگرانِ نَبين، که چي بُخارين و چي بَنوشين، وَ نَه شِيمي تَن وَسِينِ که چي دَکُنين، چون زندگي خوراکِ جِي و تَن پيرِن جِي با اَرِزشِ تَرِه. ^{۲۶} پَرَنده شانِ بيشين اوشان نه کارِنن، نه دِروکانن و نه آمبارِي مِينِ کوپا کائن، با اين وجود شِيمي آسِمانِي پير اوشانه روزي رِه دَنه. مَگِه شِيمي اَرِزشِ اوشانه جِي بيشتر نيه؟ ^{۲۷} کُدام ايتا اَز سُما تانِه نِگراني يه هَمَرِه يه سَاعَتِ خودشه عُمَرِ اِضافِ هَکونه؟

«^{۲۸} چِرِه لَواسِ وَسِي نِگرانيد؟ صَحرا يه سوسَنِشانِ بيشين و بَيْنِ چُطور قَد

گِشَن؛ اوشان نه رَحْمَت گِشَن و نه بافِین. ^{۲۹} وَلِی شِمره گِوَنم حَتّی سُلیمانِ پادشاه هم اُون هِمه شُکوه هَمَره ایتا آز اوشان مِثان بَرک نَبا. ^{۳۰} پَس اِگه خُدا صَحرا یه واشِی که اِمروز دَره و فَردا تَنوره مِین ریخته بونه، اینجور قَشَنگ کانه، شِمره ای سُسْت ایما نِشان خِیلی بَهتر نِپوشانِدِه!

«^{۳۱} پَس نِگران نَبین و نَگین که چی بُخاریم یا چی بَنوشیم یا چی دَکَنیم؟ چون این دُنیا یِ تمام قوم این چیزان دُمال دَرَن، وَلِی شِمی اَسْمانی پیر دانه که شُما تمام این چیزان ره اِحتیاج دارید. ^{۳۲} پَس شُما قَبْل هر چیز خُدا یِ پادشاهی یه بَرقراری یه وَسین و اَنجام اونه خاسّه تَقْلّا هَکَنید؛ بعد تمام این چیزان شِمره هَدّه بونه. ^{۳۳} پَس، نِگران فَردا نَبین؛ چون فَردا خودشه نِگرانی ره داره. اِمروزه مُشکِلات اِمروز ره بَسّه.

۷

قِضاوَت نَکَنین

«^۱ دِیگران ره قِضاوَت نَکَنین تا شِمره قِضاوَت نَکَن. ^۲ هَمونجور که شُما دِیگران ره قِضاوَت کانید، شِمره هَم قِضاوَت کاتَن. هرکیله یه هَمَره هَدین، همون کیله یه هَمَره عَوَض گیرِید. ^۳ چِرا گِیل دَرّه ره که تی آداسِه چِشَم مِین دَره دینی، وَلِی گِت چوپی که تی چِشَم مِین داری ره نَبینی؟ ^۴ یا چِطور جُرأت کانی تی آداسِه باگوپی: ”اِجازه هَدّه گِیل دَرّه ره تی چِشَم جی بیرون بیارم،“ حالا خودت ایتا گِته چو تی چِشَم مِین داری. ^۵ ای دُرو، اوّل اُون گِت چو ره تی چِشَم جی بیرون بیار؛ بعد بَهتر دینی تا گِیل دَرّه ره تی آداسِه چِشَم جی بیرون بیاری.

^۶ اَوَنچه که مُقَدّس ره سَگِشان نَدین و شِمی مُروارید خو یه شانه پِیش نَرِیزین. نَکَنه اوشانه لَگدمال هَکَن و وَگِردن شِمره حَمِله هَکَوَن.

بَخاین که شِمره هَدّه بونه

«^۷ بَخاین که شِمره هَدّه بونه. بَگردین، پیدا کانید. دَر بَرزین، دَر شِمی رو وا بونه. ^۸ چون هر کی بَخاد، گیرنه و هر کی بَگردِه، پیداکانه و هر کی دَر بَرزِه، دَر اونه ره وا بونه. ^۹ شِمی مِین کسی دَره وَختی اونه ریکا اونه جی نان بَخاد، اونه سَنگ هَدّه؟ ^{۱۰} وَ یا وَختی ماهی خَنه اونه مار هَدّه؟ ^{۱۱} پَس اِگه شُما که اَنقَدَر بَدید، دانین چُطور شِمی وَچه شان ره خُجیر چیز هَدین، پَس چقدر بیشتر

شِيمي آسماني پير چيزاي حُجيرِ هر گسِ که بخاد دَنه. ^{۱۲} ديگران همَره همونجور رفتار هَکُنيد که خنيد شيمي همَره رفتار هَکُنن. تمام تورات و پيغمبرانِ بنوشتِه اينه.

تَنگِ دَرِ جِي دِلِه بيشين

«^{۱۳} تَنگِ دَرِ جِي دِلِه بيشين، چونکه دَرِي که پَهِن و راهِي که گُشادِ به مرگِ ختم بونه و اوشانيکه که اين راهِ جِي شونن زيادَن. ^{۱۴} چون اُون دَرِ تَنگِ و راهِي که به زندگي ختم بونه سَخْتِه و اوشانيکه اُونِه پيداکنن گِمن.

دار و اونه ميوه

«^{۱۵} دُروغِي پيغمبرانِ جِي دوري هَکُنيد که گوَسند لِواسِ مِينِ شِيمي ورجه هَئِن، وَلِي خوشانِه باطِنِ مِينِ وِرِکِ دَرَنديِن. ^{۱۶} اوشان رِه اوشانِه ميوه يه جِي بَشناسين. مَگِه بونه لَمَبَسِ جِي اَنگور و زِراعِ جِي اَنجِيلِ بَچِيئن؟ ^{۱۷} همينجور، سَالِمِ دارِ حُجيرِ ميوه به بار هارنه و آفَتِ بَرِه دارِ بَدِ ميوه. ^{۱۸} سَالِمِ دارِ نَتَّانِه بَدِ ميوه به بار بيارِه و آفَتِ بَرِه دارِ نَتَّانِه حُجيرِ ميوه بيارِه. ^{۱۹} داري که حُجيرِ ميوه نياره، اُونِه بِيئن و تَشِي مِينِ ديمِ دَنن ^{۲۰} پَسِ شُما اوشان رِه اوشانِه ميوه يه جِي بَشناسين.

شِمرِه نِشَناسِنَم

«^{۲۱} نه هر کي که مَرِه 'خُداوند، خُداوند' باگو آسمانِ پادشاهي يه مِينِ شونِه، بلکه فقط کسي شونِه که مِي پيرِه خاسَه رِه که آسمانِ مِينِ دَرِه رِه به اَنجامِ بَرَسانِه. ^{۲۲} داوَرِي روزِ خيليانِ مَرِه گوئن: "خُداوندا، خُداوندا، مَگِه اَمَا تِي اِسْمِ همَرِه نَبَوَتِ نَکَرديم؟ مَگِه تِي اِسْمِ همَرِه دِويشانِه بيرونِ نَکَرديم؟ مَگِه تِي اِسْمِ همَرِه گَتِ گَتِه مُعْجِزاتِ نَکَرديم؟" ^{۲۳} بعد اوشانِه گوئم: "مَنِ اصْلا شِمرِه نِشَناسِنَم. مِي جِي دورِ هَبين، اِي بَدکارن."

دُتا سِرِه

«^{۲۴} پَسِ هر کي مِي گَبِ اِشَنوَنِه و اُونِه عَمَلِ کانِه، ايتا عاقِلِ مَرَدايِ رِه ماندينِه که خودشه سِرِه رِه سَنگِ سَرِ بَسايَه. ^{۲۵} وارِشِ بَبارِسِ ِه، لاهِ راهِ دَکِتِه وَا وِرِسيَه و اوينِ سِرِه رِه فِشارِ بيارِدِه، وَلِي اُونِ سِرِه فورِ نوَمَا چون اونه گُرسی سَنگِ سَرِ دَبا. ^{۲۶} «وَلِي هر کي مِي گَبِ بَشَنوَه و اُونِه عَمَلِ نَکِنِه، ايتا بِي عَقْلِ مَرَدايِ رِه

ماندينه كه خودشه سِرِه رِه وازيڪ سِرِ پساته.^{۲۷} وارِش پبارسَه، لاهِ راهِ دَكِتِه و وا وِرسِيَه و اون سِرِه رِه فِشار بيارِدِه، اون سِرِه فور بوما و چِه خِرايِ اي با!»
^{۲۸} وختي عيسيٰ خودشه گِبِ تَمَام هَگَرِدِه، مَرْدُم اونه تعليم هَدَن جِي بُهت هَگَرَدَن،^{۲۹} چُون اون اوشانه توراتِ مُعَلِّمينه مِثان تعليم نَدَنه با، بَلِكِه يَنْفَرِ مِثان تعليم دَنه با كه صاحبِ قُدَرَت هيسِه.

عيسيٰ ايتا جُدامي رِه شفا دَنه

^۱ وختي عيسيٰ كوه جِي جِير بوما، اِزْدَحام زِيادِي اونه دُمبال راهِ دَكِتَن.^۲ هَمون موقه ايتا جُدامي اونه نَزِيڪ هَبا، اونه پيش زانو بَزَه و باگوتَه: «اِي آقا، اِگِه بِخاي تاني مَرِه شفا هَدِي.»^۳ عيسيٰ خودشه دَسِي دِراز هَگَرِدِه و اونه سِرِ دَسْت بَنَه و باگوتَه: «خَنِم، شفا بَگير!» دَرجا اون مَرْدايِ خَوْدِش جُدام جِي شفا بَگيتَه.^۴ بعد عيسيٰ اونه باگوتَه: «هيچ گِسِ وَرجه هيچي نُگو، بَلِكِه بوشو خوشترِه مَعْبَدِ كاهِنِ نِشان هَدِه و تِي شفا يِه خاِطَرِي قُرْباني اِيي كه موسي حُكم هَگَرِدِه بارِه هَدِه تا اوشانه ثابت هَبو كه تو شفا بِيَتِي.»

اَفْسَرِ رومي يِه ايمان

^۵ وختي عيسيٰ گَفَرناحومه مِين بَشَه، ايتا اَفْسَرِ رومي اونه وَرجه بوما و خواهِش هَمَرِه^۶ اونه باگوتَه: «اِي آقا، مِي پاكار چُلاق هَبا سِرِه يِه مِين گِتِه و بدجور درد گِشِنِه.»^۷ عيسيٰ اونه باگوتَه: «مَن هَنَم و اونه شفا دَنَم.»^۸ وَلِي اون اَفْسَرِ عيسيٰ يِه جَواب باگوتَه: «اِي آقا، مَن لايقي اون نِييم كه تو مِي سِرِه يِه سَخَفِه جِير بِيَتِي. فقط بُوگو و مِي پاكار شفا گِيرِنِه.»^۹ چُون مَن خَوْدَم مَأْمُورم و مِي دَسْت جِيرهم سَرِيازاني دارَم. وختي ايتا رِه گوَنَم “بوشو،” شونِه و ديگَرِي رِه گوَنَم “بِيه،” هَنه. وختي مِي پاكار گوَنَم: “اين كارِ هَكُن” كانه.»

^{۱۰} وختي عيسيٰ اين گِبِ بَشَنوسَه بُهت هَگَرِدِ و مَرْدُمِي كه اونه دُمبال بوما بان رِه باگوتَه: «حَقِيقَتَن شِمِرِه گوَنَم، مَن اينجور ايمان اسرايِيلِ قومه مِين هم نَدِيَم.
^{۱۱} شِمِرِه گوَنَم خِيلِيانِ شَرَق و غَرَب جِي هَنَن، اَسِمَانِ پادشاهِي يِه مِين ابراهيم و اِسحاق و يَعقُوبِ هَمَرِه ايتا سُفرِه يِه سَرِ نِشِنِن.^{۱۲} وَلِي وَچِه هانِيكه كه اَسِمَانِ پادشاهي يِه وَسِين هيسَن بيرون ظَلَماتِ مِين توواِدِه بوَنَن اوجِه كه بِرِمِه دَرِه وَتَرَسِ جِي دَنان، دَنانِ سَرِ ساييده بونِه..»^{۱۳} بعد عيسيٰ اون اَفْسَرِ باگوتَه:

«بوشو! طَبَقِ تِی ایمان تِرِه هَدَه بونه.» در همون دَم اونه پاکار شفا بگیتِه.

عیسی خیلان ره شفا دَنه

^{۱۴} وختی عیسی پطرس سِرِه یِه مین بَشَه، پطرس رَن مارِ بَدییه که لای مین خاتِه و تَن لرز دَاره. ^{۱۵} عیسی اونه دَسِتِ بگیتِه و اونه تَن لرز بَبیِه هَبا. ورسَه عیسی ره پذیرایی هَکَرِدِه.

^{۱۶} همون شو خلی از دیوبزه شان ره عیسی یِه وَرجه بیاردِن و او ایتا گلِمه یِه هَمَرِه دیوشانه بیرون کَانِبا و تمام دَرَدَمَنَدشانه شفا هَدَه، ^{۱۷} تا اِشعَیایِه پیغمبرِ پیشگویِ به حقیقتِ بَرَسِه که باگوته با:

«او آمی دَرَدشانه بگیتِه

و آمی مَرَضِ به دوش بَکشیته.»

بَهای دُمالروپی از عیسی

^{۱۸} عیسی اِزِدحامی که اونه دُور جَم هَبان ره بَدییه و خودش شاکِردانِ دَسَور هَدَه «دَریایِ اُون سَمَت بیشیم.» ^{۱۹} ایتا از توراتِ مُعَلِّمینِ پیش بوما و باگوته: «ای اَسّا، هَر جا بیشی تِی دُمبال هَنَم.» ^{۲۰} عیسی اونه جَوَاب باگوته: «شوآلَاش خوشانه وَسین لانه و پَرَنده شان خوشانه وَسین حولی دَارَن، ولی انسانِ ریکا هیچ جایی نِداره خودش سِرِ بَنَه.» ^{۲۱} ایتِه دیگر از اونه شاکِردان اونه باگوته: «ای آقا، اِجازه هَدِه بوشوم و بعد از اینکه می پیر بَمِرِدِه و اونه دَفَن هَکَرَدَم تِی دُمبال ببیم.»

^{۲۲} عیسی جَوَاب هَدَه: «می دُمبال بیه و بَنی مُردگان خوشانه مُردگانِ دَفَن هَکَن.»

عیسی دَریایِ کولایِ آرام کانه

^{۲۳} عیسی لوتکا ره سَوار هَبا و اونه شاکِردان هم اونه دُمبال بَشَن. ^{۲۴} یَدَفه دَریا ره گِته شورِش وَرسَه، کولاک اَنقَدَر گِتِ با که دَشْتِه لوتکا ره غَرَق هَکُونِه، ولی عیسی خوابِ مین دَبا. ^{۲۵} پَس شاکِردان بومَن و اونه بیدار هَکَرَدَن و باگَتَن: «ای آقا، اَمَرِه نِجات هَدِه؛ اَما دَریم غَرَق هَبیم!» ^{۲۶} عیسی اوشانه باگوته: «ای سُسْت ایمانِشان، چِرا اَنقَدَر تَرَسین؟» بعد ورسَه وا و دَریا ره تَشَر بَرَه و دَریا کاملاً آرام هَبا. ^{۲۷} شاکِردان از اونچه که اَتفاق دِکْتِه بُهت هَکَرَدَن و باگَتَن: «این چیجور آدمیه، حتی وا و دَریا هم اونه جی اطاعت کائن!»

عیسی دُتا دیوبزِه ره شفا دَنه

^{۲۸} وختی عیسی دریایِ اَوَن دَس به مِلکِ جَدَریان بَرسیه، دُتا دیوبزِه قَهْرِستانی یه جی بیرون بومَن و اونه هَمَره چِشم به چِشم هَبان. اوشان اَنقَدَر حَطرناک بان که هیچ گَس جُرأت نِداشته اوجِه یه جی گُذَر هَکونه. ^{۲۹} اَوَن دو نَفَر دادِ هَمَره باگُتن: «ای خُدا یه ریکا، اَمی هَمَره چیکار داری؟ ایجه بُمیی تا اَمَرِه پِیش از وَخَتِ قَرار رَجَر هَدی؟» ^{۳۰} یَگَم اَوَن وَرَتَر ایتا گِته رِمه خو دَشَتَن غذا بُخازَن ^{۳۱} و دیوشان اِلِتماس هَمَره عیسی ره باگُتن: «اِگه خَنی اَمَرِه بیرون هَکونی، اَمَرِه اَوَن خو رِمه یه مِین بَرسان.» ^{۳۲} عیسی اوشانه باگوته: «بیشین!» پَس اوشان بیرون بومَن و خو شانه مِین بَشَن. یَدَفه تمام اَوَن رِمه کوَتی یه سَراجیری یه جی دریایِ مِین یورِش بَردَن و اَو یه مِین هَلاک هَبان. ^{۳۳} خو گالِشان قَرار هَکُردَن، شَهرِ مِین بَشَن و تمام داستان و عِلَلِ خُصوص دیوبزِه شان جِریانِ مَرْدُم وَسین باگوتَن. ^{۳۴} تمام شَهرِ مَرْدُم عیسی یه بَدِیین وَسین بیرون بومَن و وَختی اونه بَدِیین اونه جی اِلِتماس هَکُردَن اَوَن مَنطِقَه یه جی بوشو.

۹

عیسی ایتا چُلاقِ شفا دَنه

^۱ عیسی لوتکا ره سَوار هَبا و دریایه جی رَد هَبا و به خودشه شَهرِ بَشَه. ^۲ اوجِه چَن نَفَر ایتا چُلاقِ مَرْدای که لایِ مِین دِراز بَکشیه با ره اونه وَرجه بیاردَن. وَختی عیسی اوشانه ایمانِ بَدِییهِ، اَوَن چُلاقِ ره باگوته: «می ریکا، تی دِلِ قَرص هَبو؛ تی گُناهان آمَریزیده هَبا!» ^۳ دَرجا، چَن نَفَر از توراتِ مُعَلِّمین خوشانه هَمَره باگُتن: «این مَرْدای کُفر گُنه.» ^۴ عیسی که دانِسَه اوشانه دِلِه مِین چی گُذرَنه باگوته: «چِرِه شیمی دِلِ مِین فِکِرِ پَلید دارید؟ ^۵ کُدام آسان تَره: اینکِه باگویی "تی گُناهان آمَریزیده هَبا"، یا اینکِه باگویی "وَرِس و راه بوشو؟" ^۶ ولی تا بَدانید انسانِ ریکا این قُدرَتِ دارِه رَمین سَر گُناهان ره بیامَرزه.» بعد اَوَن چُلاقِ ره باگوته: «وَرِس، تی لا ره جَمع هَگَن و تی سِرِه بوشو.» ^۷ اَوَن مَرْدای ورسَه و خودشه سِرِه بَشَه. ^۸ مَرْدُم وَختی این مُعْجِزه ره بَدِیین، بَترَسین و خُدا ره شُکر هَکُردَن که اینجور قُدرتی آدَمان ره هَدَه.

عیسی مَتی ره دَعَوَتِ کانه

^۹ عیسی اوجِه یه جی بَگَدَشْتِه و راه مِین ایتا مَرْدای که اونه اسم مَتی با ره

بَدِيهه كه خَراجگير دَگه يه مَين نيشته با. عيسي اونه باگوته: «مى دُمال بيه!» مَتى ورسه و اونه دُمال بَشه.

۱۰ روزى كه عيسى مَتى يه سِرِه يه مَين سُفره يه سَر نيشته با خيلى از خَراجگيران و گُناهكاران بومَن و عيسى و اونه شاگردان هَمَره ايتا سُفره يه سَر بَنيشتن. ۱۱ وَختى عُلمايه فِرَقه فَريسى اينه بَدِيين، عيسى يه شاگردان باگُتن: «چرا شيمى اُسا خَراجگيران و گُناهكاران هَمَره غَذا خارنه؟» ۱۲ عيسى اوشانه گَب بَشَنوسَه و باگوته: «مَرِيضائَن كه به طَبيب احتياج دارَن، نه سَالِم آدمِشان. ۱۳ بيشين و خُدايه اين كلام مَعنى ره بَفهمين”مَن رَحمت حَيم نه قُربانى.“ چون مَن نومَم تا صَالِحانِ دعوت هَكُنم، بلكه بومَم تا گُناهكاران ره دَعوتِ هَكُنم.»

يحيى يه شاگردانِ سوال

۱۴ يحيى يه شاگردان عيسى يه ورجه بومَن و باگُتن: «چرا اَمَا و عُلمايِ فَريسى روزه گيرنيم ولى تى شاگردان روزه نَگيرنَن؟» ۱۵ عيسى اوشانه باگوته: «انْتَظارِ دَرِيد زامايه رَفِيقان اُون موقع كه زاما اوشانه هَمَره دَرِه ماتَم هَكيرَن؟ زامانى رَسِنه كه زاما اوشانه جى بَگيته بونه؛ اُون موقع روزه گيرنَن. ۱۶ «هيچ كَس اَو نَكشِيه وَئُو چلوارِكانِه پيرَن ره پينيك نَزَنه، اَگه اينجور هَكونه پينيك پيرَن جى كَنِدِه بونه، نو چلوارِكانِه پيرَن جى سيفا بونه واونه پارِگى قَبَلَن جى بَدَتَرِبونه. ۱۷ تازِه شَرابِ هَم كانِه پوسى خِيكِ مَين نَرِيژَن، اَگه بَرِيژَن پوسى خِيكيشان تَرَكَن و شرابِ بيرون رِيژنه و پوسى خِيكيشان از بِيَن شَوِن. تازِه شَرابِ ئُو پوسى خِيكِ مَين رِيژَن تا هَم شراب و هَم پوسى خِيكيشان سَالِم بَمانَن.»

ايتا كيجايه زنده هَكُردَن و ايتا زِنا ره شَفا هَدَن

۱۸ عيسى هنوز گَب زنه با كه ايتا از يَهُوديان رَئِيس اونه وَرجه بوما و زانو بَرَه و باگوته: «مى كيجا هَمين آلان بَمَرِدِه. ولى دائَم اَگه تو بِيئِي و اونه سَر دَسْت بَنِي اُون زنده بونه.» ۱۹ عيسى ورسه و اونه هَمَره بَشه و اونه شاگردان هَم اونه دُمال راه دَكِتن. ۲۰ همون موقع، ايتا زِنا كه دَوازده سال خونريزى داشته عيسى يه دُمال سَر بوما و اونه قَوايِ لَمَپَرِه دَسْت بَكَشِيه. ۲۱ چون خودشه هَمَره گُونِه با: «اَگه فقط بَتائَم اونه لَمَپَرِه لَمَس هَكُنم، شَفا گيرنَم.» ۲۲ عيسى وَگَرِسَه اُون زِنا ره بِيَشِيه و باگوته: «مى كيجا نَتَرَس، تى ايمان تَرِه شَفا هَدِه.» همون دَم اُون شَفا بَگيته. ۲۳ وَختى عيسى اُون رَئِيسِ سِرِه بَرَسِيه و نوجِه خانِشان و مَرْدَمانِ

شول شيون ره بدييه، ^{۲۴} باگوته: «بيرون بيشين. اين كي جا نيمرده بلکه خاته.» ولي اوشان فقط اونه سربخنسن. ^{۲۵} وختي عيسي مردم بيرون هگرده، اتاقي مين بتهه كي جا به دست بگيته و كي جا ورسه. ^{۲۶} اين اتفاقه خير تمام اون منطقه يه مين بپيچيه.

عيسي دتا کور شفا دنه

^{۲۷} وختي عيسي اوچه جي شونه با، دتا کور اونه دُمبال بَشَن و چره زنه بان: «اي داوود ريکا، آمره رحم هکن!» ^{۲۸} وختي عيسي سِرِه يه مين بتهه، اون دو نفر اونه ورجه بوقمن. عيسي اوشانه باگوته: «ايمان داريد که من تانم اين کار انجام هدم؟» اوشان باگتن: «آره اي آقا!» ^{۲۹} پس عيسي اوشانه چشم دست بکشييه و باگوته: «طبق شيمي ايمان شمره انجام هبو.» ^{۳۰} و اوشانه چشم وا هبا. عيسي اوشانه هشدار هده و باگوته: «مواظب هبين هيچکي اين جريان جي خبردار نبو.» ^{۳۱} ولي همين که سِرِه يه جي بيرون بَشَن، عيسي يه آوازه ره تمام اون منطقه يه مين پخش هکردن.

عيسي لال مرداي ره شفا دنه

^{۳۲} وختي که اون دو نفر بيرون شونه بان، يتفر عيسي يه ورجه بياردن که لال با، چون ديوتزه با. ^{۳۳} عيسي ديو اونه جي بيرون هگرده و اونه زبان وا هبا. مردم اين معجزه يه جي خيلي بهت هکردن، باگتن: «تا آلان همچين چيزي هيچ وخت اسرائيل قومه مين بديه نبا!» ^{۳۴} ولي علماي فرقه قريسي باگتن: «اون ديوشانه ديو رئيس کمک همزه بيرون کانه.»

محصول زياد و کارگر گم

^{۳۵} عيسي تمام شهر و دهشانه مين گردنه با و يهوديه يه عبادتگاه مين تعليم دنه با و خدايه پادشاهي يه مژده ره اعلام کنا و هر نوع ناخشي و مرض شفا دنه با. ^{۳۶} وختي اون اينقدر ازدحام بدييه اونه دل اوشانه ره بسوته، چونکه اوشان بي گالش گوسند مٿان پريشان و وا بمانسه بان. ^{۳۷} پس خودشه شاگردان باگوته: «محصول زياد و کارگر گم. ^{۳۸} پس، شما بايد صاب محصول جي درخاس هکنيد خودش محصول جم هکردن وسين کارگراني برسانه.»

دَوَاژَدَه رَسول

۱ عیسیٰ خودِش دَوَاژَدَه شاگردِ خودِش حُضور دُخانیسه و اوشانه اِقتدار هَدَه تا پَلیدِ ارواح ره بیرون هَکُن و هر نوع ناخُشی و مَرَض ره شَفا هَدَن. ۲ این اون دَوَاژَدَه رَسول اِسْم: اَوَّل شَمعون که اونه پِطْرُس هم گوئن و اونه آداس آندریاس، یَعقوب زَبَدی ریکا و اونه آداس یوحنا، ۳ فیلپُس و بَرَتولما، توما و مَتی یه خَراجگیر، یَعقوب حَلْفای ریکا و نَدای، ۴ شَمعون و ظَن پَرست و یهودای آسَخریوطی که عیسی ره دُشمن دَسْت تَسْلیم هَکوردِه.

عیسی دَوَاژَدَه رَسولِ رَسانِدِنِه

۵ عیسی این دَوَاژَدَه شاگردِ بَرسانده و اوشانه باگوته: «غیر یهودی یه مِلک مِیَن نَشین و هیچکدام از سامریانه شَهرِ مِیَن شیمی لَنگ نَنین. ۶ بلکه قوم اِسراییل گُم هَبوسه گوسندشان وَرجه بیشین ۷ و راه مِیَن جار بَزین و باگوید، آسمانِ پادشاهی که خُدا اونه حاکِم نَزیکه. ۸ مَریضان ره شَفا هَدین، مُردگان ره زندِه هَکَند، جُدامین ره شَفا هَدین و دیوشانه بیرون هَکَند. مُفت هِیتین، مُفت هَم هَدین. ۹ سَفَرِ وَسین ظَلا و نُقره و مِرس شیمی هَمَره بَرین. ۱۰ بَقچه یا اِضافه پِیَرَن و چَمیش و بال دَسی نگیرین؛ چون کارگر مُستَحَقِ خودِش مُزد. ۱۱ هر شَهر و دِهی که دِلِه شونید، یَنقَر دُمال بَگردین که لایق هَبو و تا وَختی که اوجِه دَرین اونه سِرِه بُمَند. ۱۲ وَختی ایتا سِرِه یه مِیَن شونین "سَلام هَکَند." ۱۳ اَگه اون سِرِه لایق هَبو، شیمی سَلام اونه سَر مانِدِنِه، ولی اَگه لایق نبو، شیمی سَلام شِمِرِه وَگردِنِه. ۱۴ اَگه هر کی شِمِرِه قَبول نَکُردِه و اونچِکِه گونین ره گوش نَدِه، وَختی که اون سِرِه یا اون شَهر جی شونید، اونه خاک و خُلِ شیمی لَنگ جی بَتَکَند. ۱۵ حَقِیقَتَن شِمِرِه گوئِم، قِیامتِ روز، سُدوم و عُمورَه یه شَهرِ وَضِع که خُدا تَشِ هَمَره اونه از پِیَن بَبرده، اون شَهرِ جی خُجیر تر هِیسِه.

ظَلَم و سِتَم هَنه

۱۶ «گوش هَدین، مَن شِمِرِه گوسندشانِ مِثان و ورکشانِ مِیَن رَساندَنَم. شُما باید مارِ مِثان با هوش و کفترِ مِثان بی آزار هَبین. ۱۷ شیمی حواس به مَرَدُم هَبو، چونکه اوشان شِمِرِه مَحکِمِه یه تَحویل دَنَن و شِمِرِه خوشانه عِبادتگاه مِیَن فَلَک دَبِدِن و شَلّاق زَنَن. ۱۸ شِمِرِه می خاطری فرمانداران و پادشاهان وَرجه بَرَنَن تا اوشان و غیرِ یهودیانِ وَرجه گواهی هَدین. ۱۹ وَختی شِمِرِه دَسگیر کائن،

نِگرانِ نَبینِ که چی و چُطور باگوین. چون اُونِ موقعِ اونچه باید باگوین شِمره هَده بونه. ^{۲۰} چون اونیکه گب زنه سُما نین، بلکه شیمی آسمانی پیره روحِ که شیمی جا گب زنه. ^{۲۱} «آداس، آداس و پیر، وَچه ره مَرگِ تَسْلیمِ کانه. وَچه شانِ ضِدّ خوشانه پیر و مَار وَرِسَن و اوشانه مَرگِ تَسْلیمِ کائن. ^{۲۲} تمامِ مَرْدُمِ می اِسْمِ خاطری شیمی جی بیزار بوئن. ولی هَر گس تا آخرِ دَوامِ بیاره و بُمانه، نِجاتِ گیرنه. ^{۲۳} هَر وَختِ شِمره ایتا شَهرِ مِینِ ظُلمِ بَرِسانِین ایتا شَهرِ دیگه پَناهِ بَریِن. چون حَقِیقَتَن شِمره گوئِم، پِیشِ آزِ اینکِه اِسْرائِیلِ تمامِ شَهرانِ بَیشِین، انسانِ ریکا هَنه.

«^{۲۴} شاگردِ خودشه مُعَلِّمِ جی سَرَتَرِ نیه و پاکارِ خودشه اَرَبابِ جی سَرَتَرِ نیه. ^{۲۵} شاگردِ خودشه مُعَلِّمِ مِثانِ هَبو اونه بَسّه و پاکارِ خودشه اَرَبابِ مِثانِ. اگه اَرَبابِ سِرِه ره بَعْلزِبول، که اِبْلِیسَه دُخانن، چقدرِ بَیشترِ اُونِ اهلِ سِرِه ره توهینِ کائن؟

تیرسین

«^{۲۶} پَسِ اوشانه جی تیرسین. هَر چی بَپوشانیه هیسه بَرَملا بونه و هَر چی جا هَده هیسه معلوم بونه. ^{۲۷} اونچه ره مَن ظُلَماتِ مِینِ شِمره گوئِم، بایدِ روشناییِ یه مِینِ اِعلامِ هَکُنید و اونچه ره که یَواشکی اِشَنوئید، بایدِ سِرِه یه بامِ سَرِ جارِ بَرَنین. ^{۲۸} اوشانِ جی که تَن گُشینِ ولی نَتَن روحِ ره بَکوشَن، تیرسین. اونه جی بَترسین که تانه تَن و روح، هَر دُتا ره جَهَنَمِه مِینِ هَلاکِ هَکونه. ^{۲۹} مَگِه دُتا مَلیجی پِشاهی بَرَوَتِ نَبونه ؟ با این وجود، بی اِجازَه شیمی آسمانی پیرِ حَتّی ایتا آزِ اوشانِ رَمینِ سَرَنگَنه. ^{۳۰} حَتّی تمامِ شیمی سِرِ مو بَشمارِسّه هیسه. ^{۳۱} پَسِ تیرسین؛ شَماهزارِ مَلیجی جی خِیلی با اَرزَشَتَرین.

«^{۳۲} پَسِ هر کی مَرْدُمِ وَرجه خوشتره آزِ مَن بَدانه، مَن هَمِ می آسمانی پیره وَرجه اونه می جی دائِم. ^{۳۳} ولی هر کی مَرْدُمِ وَرجه باگو مَرِه نِشَناسِینه، مَنَمِ می آسمانی پیره وَرجه گوئِم اونه نِشَناسِینم.

آشتی نه شمشیر

«^{۳۴} گمانِ نَکُنینِ بومَمِ تا آشتی رَمینِ سَرِ بیارِم. نومَمِ آشتی بیارِم، بلکه بومَمِ تا شمشیرِ بیارِم! ^{۳۵} مَن بومَمِ تا:

”ریکا و پیره مِین،
کیجا و مَار،

عروس و شو مآره مینِ نِفاقِ تُواڊم
۳۶ هر گس دُشمَنان، خودشه اهلِ سِرِه بونه.

« ۳۷ هر کی خودشه پیر و مارِ می جی بیشتر دوس بڊاره، می لایق نیه و هر کی خودشه کیجا یا ریکاره می جی بیشتر دوس بڊاره، می لایق نیه. ۳۸ هر کی خودشه صلیبِ نِگیره می و سین آماده بَمِرَدَن نَبو و همینجوری می دَمبالِ بیه، می لایق نیه. ۳۹ هر کی فَقَط خودشه زندگی یه فِکَر هَبو اونه از دَسْت دَنه؛ ولی هر کی می خاطری خودشه زندگی ره از دَسْت هَده، اونه زندگی دَر اَمَان مانڊنه.

« ۴۰ هر کی شِمِرِه قَبول هَکونه، مَرِه قَبول هَکُرده و هر کی مَرِه قَبول هَکونه، می بَرَسانڊه ره قَبول هَکُرده. ۴۱ هر کی پِیغمَبَرِ اینِه و سین که پِیغمَبَرِ قَبول هَکونه، ایتا پِیغمَبَرِ اَجَرِ بَدَس هارنه ولی هر کی ایتا پارسا آڊم ره اینِه و سین که پارسا هیسه قَبول هَکونه، ایتا پارسا یه اَجَرِه گیرنه. ۴۲ و هر کی ایتا اَزین کوچکانِ اینِه و سین که می شاگردِ حَتّی ایتا پِیالِه سَرِد او هَده، به هیچ وَجه خودشه اَجَرِ از دَسْت نَدنه.»

۱۱

يَحْيٰی يَه تَعْمِيد دَهَنده يَه قاصِدان

۱ وختی عیسی این دَسْتوران ره خودشه دَوازده شاگردِ هَده، اوچه یه جی بَشَه تا اوشانه شَهر مِینِ تعلیم هَده و موعِظَه هَکونه.

۲ وختی یحیی زندانِ مِینِ مَسیح کارانِ جی خَبَردار هَبا، خودشه شاگردان طریق جی اونه ره پیغام بَرَسانده. ۳ تا عیسی یه جی بُرسین: «تو هَمونی هیسی که قَرار بیه، یا اَمّا پَنَفَر دیگَرِ مُنْتَظَرِ هَبیم؟» ۴ عیسی در اونه جوابِ باگوته: «بیشین و هر اونچه که اِشتونید و دیننِ ره یحیی ره باگوید، ۵ کورانِ دِیَن، شَلانِ راه شوَن، جُدامیانِ شَفا گیرَن، گَرشانِ اِشتوَن، مُرده شان زنده بوَن و فَقیرانِ ره خَبَر خوش هَده بونه. ۶ خوش بِحالِ اون گَس که می بارِه شَک نَکُنه.»

۷ وختی یحیی په شاگردان اوچه یه جی شونه بان، عیسی دَر باره یحیی اوشانِ هَمَرِه که اوچه دَبان شروع به گَب بَرَن هَکُرده و باگوته: «چی یه بَدِیَن و سین صَحرا یه مِینِ بَشِین؟ لَله یه بَدِیَن و سین بَشِین که هر وا یه جی لَرزَنه؟ ۸ پَس چی یه بَدِیَن و سین بَشِین؟ ایتا مَرْدایِ یه بَدِیَن و سین که گِرانِ پِیرن دَگَرْد با؟ اونیکه گِرانِ پِیرن دُکانه اونه جا پادشاهانه کاخِ مِینِ هیسه. ۹ پَس چی یه بَدِیَن و سین بَشِین؟ ایتا پِیغمَبَر؟ اَرِه، شِمِرِه گونم اون از ایتا پِیغمَبَرِ هَم سَر تَرِه. ۱۰ یحیی اونیَه

که ملاکی یه پیغمبر کتاب مین دَرباره اون بَنوشتیه هَبا:

»اینه می پیغام آور که اونه پیش از تو رساندَم

و اون پشاپش، راه ره تی بَموئن و سَین هَموار کانه.“^{۱۱} حَقِیقَتَن شِمره گوئِم که هیچکس گنه تر آزیحی یه تَعْمید دَهَنده مارِ جی پِزاسَه نَبا، با این وجود اونیکه آسَمانِ پادشاهی یه مِین هَمه یه جی کوچیکتره، اونه جی گت تره.^{۱۲} یحیی تَعْمید دَهَنده یه دوره تا آلان، آسَمانِ پادشاهی که خُدا اونه حاکِم ظُلم جیردَبا، قوی یه مردکان اونه هجوم هارَنن تا اونه بزور صاحب هَبون.^{۱۳} تمام پیغمبران و تورات تا یحیی، پیشگویِ هَگردَن.^{۱۴} آگه ایشان قبول دارید باید بدانید که یحیی همون ایلِیائِه که قَرار با بییه.^{۱۵} هر کس گوشِ شِنوا داره، بَشَنوه.

^{۱۶}»حالا باگوید این دوره یه مَرْدُم ره به چی تَشبیح هَکَنم؟ اوشان وَجِه هانی ره ماندِنن که کوچه پسکوچه شان مِین نیشِن و خوشانه رَفیقانِ صِدا کائن و گوئن:

^{۱۷}»”شِمره نی بَزیم، نَرَقِصِیین،

شِمره مَرثیه بُخوانِسیم، بِرمه نَگردِین.“

^{۱۸}چون یحیی بوما نه خارنه با و نه نوش کانبِا هَمه گونه بان: اون ”دیو داره.“
^{۱۹}انسانِ ریکا بوما هَم خارنه با و هَم نوش کانبِا، مَرْدُم گونه بان: ”بیشین، اون آدمی شِگم پیس و شَراب خارِه و خَراجگیران و گُناهکارانِ رَفیق.“ با این وجود، اَعْمالِ حِکْمَتِ که دُرسیه حِکْمَتِ ره ثابت کانه.»

وای بر شهرانی که ایمان نیاردن

^{۲۰}بعد عیسی دَرباره اون شَهران گَب بَرّه که بیشترین مُعْجَزَه شان ره اوجِه اَنجام هَدَه با، اون شَهرانِ مَرْدُم ره بِخاطرِ اینکه توبه نَگَرده بان توبیخ هَگَرده،
^{۲۱}باگوته: »وای بر تو، ای شهرِ خورازین! وای بر تو، ای شهرِ بیتِ صِیدا! آگه مُعْجَزاتی که شِیمی مِین اَنجام هَبا صور و صیدون شَهرانِ مِین اَنجام بونه با، خِیلی قبل از این پَلاس پوِشَنه بان و خاک گُلم خوشانه سر ریزنه بان و توبه کانه بان.^{۲۲} ولی شِمره گوئِم قِیامتِ روز صور و صیدون و سَین بیشتر قابِلِ تَحْمَلِ تا شِمره.^{۲۳} ولی تو ای شهرِ کُفرناحوم، فِکر کانی تا به آسَمان سَر گِشَنی؟ جَهَنمه مِین سَرنگون بونی. چون آگه مُعْجَزاتی که تی مِین اَنجام هَبا سدومی مِین اَنجام

بونه با، اون شَهر تا به اِمرور بِجا مانِدِه با. ^{۲۴} ولی بِدان قِیامتِ روز شَهرِ سدوم و سِین بيشتر قابِلِ تَحْمَلِ تا تى و سِین.»

بیئین می وَرجه

^{۲۵} بعد عیسی خودشه گِب اِدامِه هَدَه، باگوته: «ای پیر، ای خُداوَنِد اَسِمان و زَمین، تِرِه شُکر کائِم که این چیزانِ عاقِلان و حَکیمانِ جی قایِم هَکُردی و کوچ وَجِه شانِ و سِین ظاهِر هَکُردی. ^{۲۶} اَرِه، ای پیر، تى خاسَه که مُحَبَّت جی پُرانِجور با. ^{۲۷} «مى پیر هَمِه چیره مَرِه بَسپارِسِه و هِیچکس اِلا پیر ریکاَرِه نِشناسِیْنِه، و هِیچکس پیر نِشناسِیْنِه اِلا ریکا، و اوشانیکه ریکا بِخاد پیر به اوشان نِشناسانِدِیْنِه.

^{۲۸} «مى وَرجه بیئین، ای اوشانیکه که رَحْمَت کِشانین و شیمی یوغ سَنگِیْنِه، مَن شِمرِه آرامِش دَنَم. ^{۲۹} مى یوغ گَرَدَن هَگیرین و مى جی تعلیم هَگیرین، چون مَن آرام و فروتنِم و شیمی جان آرامِش گیرنه. ^{۳۰} چون مى یوغ آسان و مى بار سَبِکِه.»

۱۲

عیسی شَنِبه مُقَدَّسِ صابابِ

^۱ وختی عیسی شَنِبه یه مُقَدَّس مِیْن گَنَدُم زارِ مِیْن گُذَر کانِبا، اونه شاگِردان و شِنا بان و شروع به بَکَنِیْسَن گَنَدُم خوشِه هَکُردَن و خوشانِه دَسِه مِیْن بَساپِیْسَن و بُخاردَن. ^۲ ولی عِلْمایِ فِرْقِه فَرِیسی وَختی اینِه بَدِیِیْن اونه باگَتَن: «بِیْش، تى شاگِردان کارى کائِن که روز شَنِبه یه مُقَدَّس مِیْن جایز نیه.» ^۳ عیسی اوشانه باگوته: «مِگِه نُخانیسید داوود و اونه یارانِ وَختی و شِنا بان چه هَکُردَن؟ ^۴ چطور اون خُدا یِه سِرِه مِیْن بَشِه و تَقْدِیس هَبا نایشانه بُخارِدِه، در حالیکه اون نایشان بُخاردَن هَم اونه و سِین و هَم اونه یارانِ و سِین مَمْنوع با، فقط مَعْبِد کاهِنان اجازه داشتن اونه بُخارِن. ^۵ مِگِه توراتِ مِیْن نُخانیسید که مَعْبِد کاهِنان با اینکه شَنِبه روز، یهودیانِ مَعْبِدِ مِیْن، که شَنِبه مُقَدَّسِه حُکْم اِشکِیْن تَقصیرکار نین؟ ^۶ شِمرِه گِوَنَم پَنَفَر مَعْبِد جی گِتِه ترايجه دَرِه. ^۷ اِگِه شُما مَعْنی این جَمِلِه رِه دانِیْسید که گونِه: “رَحْمَت حَنِیم نه قُربانی،” بى گناهشانه مَحکوم نَکُردِیْن. ^۸ چونکه انسانِ ریکا شَنِبه مُقَدَّسِ صابابِ اِختیارِه.»

شَفای ایتا مَرَدای که اونه ایتا دَست جُلَاق با

^۹ عیسیٰ اوچہ رِہ تَرک ھَکَرِدَہ و اوشانہ عبادتگاہ مین بَشَہ. ^{۱۰} ایتا مَرَدَای اوچہ دَبا کہ اونه ایتا دَسْت چُلاق با. اوشان عیسیٰ یِہ جی بَپُرسِین: روزِشَنبِہ شَفا ھَدَن جایزِ؟» اَلْبَتَہ اوشانہ نِیتِ این با کہ ایتا بَہانِہ اونه مُتَہَم ھَکَرَدَن و سَین پیدَاھِکُونَن. ^{۱۱} عیسیٰ اوشانہ باگوته: «گُدام ایتا از شُما اِگَہ اونه گُوسِنْد شَنبِہ مُقَدَّس چاہِہ مِین دَگَہ نَشونِہ اونه بیرون بیارِہ. مَگَہ اون گُوسِنْد نَگیرِنِد و چاہِہ جی بیرون نیارِنِد؟» ^{۱۲} چقدر بیشتر اِنسان گُوسِنْد جی با اَرزِشَتَرِہ، پَس خُجیر کارِ اَنجام ھَدَن شَنبِہ یِہ مُقَدَّس مِین جایزِ.» ^{۱۳} پَس عیسیٰ اون مَرَدَای رِہ باگوته:

«تِی دَسْتِ دِراز ھَکَن!» اون خودِشہ دَسْتِ دِراز ھَکَرِدَہ و اونه دَسْتِ شَفا بَگِیتَہ و اون ایتا دَسَہ مِثان خُجیر ھَبا. ^{۱۴} وَلِی عُلَمَایِ فِرَقَہ فَرِیسی عِبادتگاہِ جی بیرون بَشن و عیسیٰ یِہ بَکُوشَن و سَین نَقِشَہ بَکِشِین.

^{۱۵} وختِی عیسیٰ اوشانہ نَقِشَہ یِہ جی خَبَردار ھَبا، اوچہ یِہ جی بَشَہ. اِزْدِحام زیادی اونه دُمبال بَشن و اون تمام مَریضانِہ شَفا ھَدَہ ^{۱۶} و اوشانہ دَسْتور ھَدَہ کہ دَربارِہ اون ھیچ گَسِ ھَمَرِہ گَب نَزَن. ^{۱۷} این اَتَفاق دَکِیتَہ تا پِیشگوئی اِشعَیایِ پِیغمَبر بَہ حَقِیقَت بَرِسَہ کہ باگوته:

«^{۱۸} این می خادِم کہ اونه اَنبِخاب ھَکَرَدَم،

اون می عَزیزِ کہ می جان اونه جی راضِیِہ.

می روح اونه سَر نَنَم

تا قومِشانِہ عِدالَتِ ھَمَرِہ داوَری ھَکونِہ.

^{۱۹} اون ھیچ گَسِ ھَمَرِہ دَعوا نُکانِہ و داد نَزَنِہ،

ھیچ گَسِ اونه صِدارِہ کوچِہ یِہ مِین نِشَتونِہ.

^{۲۰} کَچولِہ لَیْہ رِہ نِشَکَنَدِنِہ

و فِیتیلِہ نِیم سوزِ رِہ خاموش نُکانِہ،

این کارانِ کانه تا عِدالَتِ بَرَقَرار ھَکونِہ.

^{۲۱} اونه اِسْم مایِہ اُمیدِ تمام قومانِ ھیسَہ.»

کُفر بَہ روحِ القُدُس

^{۲۲} اُونوختِ مَرَدَم ایتا دیوبزِہ رِہ عیسیٰ یِہ وَرجِہ بیاردَن کہ کور و لال با، عیسیٰ اونه شَفا ھَدَہ اُونجور کہ گَب بَرَہ و بَدِیِہ. ^{۲۳} مَرَدَم بُهت ھَکَرَدَن باگُئَن: «بُونِہ این مَرَدَای ھمون مَسِیحِ موعودِ ھَبو کہ قَرارِ داوودِ پادشاهِ نَسْلِ جی بیہ؟»

^{۲۴} وَلِي وَخْتِي عُلْمَايِ فَرِيسِي اِيْنه بِشَنَوَسَن باڳَتَن: «اين مَرْدَايِ دِيوشانه بِلِزْبُول كُْمَكِ هَمَرَه كه دِيوشانِ رَئِيسِ بِيرون كانه!» ^{۲۵} عِيسِي اوشانه خيال جِي باخَبَر هَبَا و اوشانه باڳوته: «هر مَمَلِكَتِي عَلِيه خُودش قِسْمَتِ هَبُو، از بِيَن شُونِه، وَ هر شَهَر يا سِرِه اِيِي كه عَلِيه خُودش قِسْمَتِ هَبُو، دَوامِ نِيارِنِه. ^{۲۶} اِگِه شَيْطَان، شَيْطَانِ بِيرون هَكُونِه عَلِيه خُودش قِسْمَتِ بُونِه، پَس چَطُور اونه حُكُومَتِ بِجَا بُمانِه؟ ^{۲۷} اِگِه مَن بِلِزْبُول كُْمَكِ هَمَرَه، دِيوشانه بِيرون كَانَم، شِيْمِي شاڳِرْدانِ كِيه كُْمَكِ هَمَرَه اوشانه بِيرون كَانَن؟ پَس اوشانِ خُودشان شِمْره قِضاوَتِ كَانَن. ^{۲۸} وَلِي اِگِه مَن خُدايِ رُوحِ قَوَّتِ هَمَرَه دِيوشانه بِيرون كَانَم، اين نِشانِ دَنِه خُدايِ پادشاهِي شِمْره بَرَسِيه. ^{۲۹} يا چَطُور كُسي تانِه ايتا قُوي مَرْدَايِ سِرِه يه مَيَن كه شَيْطَان هيسِه بوشو و اونه مال و مَنالِ تاراجِ هَكُونِه، غِير از اِيْنكه اَوَّلِ اونه دَسْت و لِنِگِ دَبِدِه. اُونَوختِ كه اونه سِرِه رِه غارتِ كانه. ^{۳۰} «هر كِي مِي هَمَرَه دَنِيه بَرِغَلِيه مَنِه و هر كِي مِي هَمَرَه جَمْعِ نَكْنِه تارو مارِ كانه. ^{۳۱} پَس شِمْره گُونَم هر نُوْعِ گُناه يا كُفْرِي كه اِنسانِ هَكُورِدِه بو آمَرزِيده بُونِه، غِير از اِيْنكه عَلِيه رُوحِ الْقُدُسِ كُفرِ باڳو، اين كُفرِ آمَرزِيده نَبُونِه. ^{۳۲} هَر كِي عَلِيه اِنسانِ رِيكا گَبِي بَزِنِه، آمَرزِيده بُونِه، وَلِي هَر كِي عَلِيه رُوحِ الْقُدُسِ گَبِ بَزِنِه، اصْلًا آمَرزِيده نَبُونِه، نِه اين دُورِه و نِه اُونِ دُورِه يه مَيَن.

«^{۳۳} اِگِه خُجِيرِ مِيوه خَنِيْد، شِيْمِي دارِ بايْدِ خُجِيرِ هَبُو. بَدِ دارِ بَدِ مِيوه به بارِ هارَنِه. چُونكه دارِ اونه مِيوه يه جِي شِناسِن. ^{۳۴} اِي اَفْعِي زَاڳان، شُما كه آدَمَايِ شَرِيرِي هيسِيَن چَطُور تانِيَن خُجِيرِ گَبِ بَرَنِيَن؟ چُونكه زَبانِ آز اُونچِه كه دِلِ پُرِ سازِنِه گَبِ رَنِه. ^{۳۵} خُجِيرِ مَرْدَايِ خُودشِه دِلِ خُجِيرِ آمَبَارِ جِي خُوبِي به بارِ هارَنِه و بَدِ مَرْدَايِ خُودشِه دِلِ بَدِ آمَبَارِ جِي بَدِي به بارِ هارَنِه. ^{۳۶} «شِمْره گُونَم دَرِ رُوزِ بازخاسِ تَمَامِ مَرْدُمِ بايْدِ جَوابِ هر مُفَتِ گَبِي كه بَرَنِ رِه هَدَن. ^{۳۷} چُونكه طِبِقِ شِيْمِي گَبِ يا تَبَرِئِه بُونِيْد و يا مَحْكُوم.»

يُونَسِ نِشانِه

^{۳۸} بَعْدِ چَن تَن از توراتِ مُعَلِّمين و عُلْمَايِ فَرِيسِي عِيسِي رِه باڳَتَن: «اِي اَسَا خَنِيْم تِي جِي ايتا نِشانِه بَيْنِيْم.» ^{۳۹} وَلِي عِيسِي جَوابِ هَدِه: «قُومِ شَرِيرِ و زَناکارِ ايتا نِشانِه خَنَن، وَلِي تَنها نِشانِه اِيِي كه اوشانه هَدِه بُونِه، يُونَسِ پِيغَمْبَرِ نِشانِيه. ^{۴۰} هَمُونجُور كه يُونَسِ سِه شُو و سِه رُوزِ ايتا گَتِه ماهِي يه شِگَم مَيَن بُمانِسِه با، اِنسانِ رِيكا هَم ، سِه شُو و سِه رُوزِ زَمِيَن دِلِ مَيَن مانِدِنِه. ^{۴۱} داوَرِي يه رُوزِ

نينوايه مَرْدُم اين نَسْلِ هَمَرِه وَرِسَن و اين نَسْلِ مَحْكوم کائن، چونکه نينوايه مَرْدُم وَخْتِ يونسِ موعظه ره بَشْتَوَسَن توبه هَکَرْدَن. اُون گَس که آلان ايجه دَرِه، يونسِ جی گته تَرِه. ^{۴۲} جُنُوب مَلِکِه داوَری يه روز وَرِسِنِه و اين نَسْلِ مَرْدُم ره مَحْكوم کانه، چونکه اُون دُنیا يه اُون سويه جی بوما تا سُلیمانِ پادشاهِ حِکْمَتِ بَشْتَوِه. اُون گَس که آلان ايجه دَرِه، سُلیمان جی گتِ تَرِه.

«^{۴۳} وَخْتِ پَلِيدِ رُوح يه نَفَر جی بیرون هَنه، کِلَاتِ مَينِ گَرْدَنِه تا يه جا اِسْتِراحَتِ وَسِن پيدا هَکُونِه. وَلِي پيدا نُکَانِه. ^{۴۴} اُون موقعِ گُونِه ”به اُون سِرِه اِي که اونه جی بومَم، وَگَرْدَنَم.“ پَس وَگَرْدَنِه و اُون سِرِه ره خالی و تَوُرو بَزِه و تَمیز هَکَرْدِه دینه، ^{۴۵} بعد شُونِه و هفت رُوح خُودِشِه جی بَدْتَرَجَم کانه و هارَنه، اوشان همه هَن و اوجِه ساکِن بَوَن سَرَاخَر اُون آدَمِ اَوَّلِ جی هَم بَدْتَر بونه. اين بَلا اين بَد نَسْلِ سَر هَم هَنه.»

عیسی یه مآر و آدشان

^{۴۶} هَمون موقعِ که عیسی مَرْدُمَانِ هَمَرِه گَب زنه با، اونه مآر و اونه آدشان بومَن و بیرون هیسبان، حَسَنِ اونه هَمَرِه گَب بَزَن. ^{۴۷} يَنْفَرِ عیسی ره باگوته: «تِي مآر و تِي آدشان بیرون هیسَن و حَنَن تِي هَمَرِه گَب بَزَن.» ^{۴۸} عیسی باگوته: «مِي مآر کیه؟ مِي آدشان کین؟» ^{۴۹} خُودِشِه دَسِه هَمَرِه شاگردانِ اِشارِه هَکَرْدِه و باگوته: «ایشان مِي مآر و آدشانَن. ^{۵۰} هر کِي مِي آسِمَانِي پِرِه خاسَه ره اَنجام هِدِه، اُون مِي آدش و خاخر و مآر هیسِه.»

۱۳

مَثَلِ بَرِگَر

^۱ هَمون روز عیسی سِرِه يه جی بیرون بَشِه و دریا کنار بَنِيشْتِه. ^۲ وَلِي اَنْقَدَر اِزْدِحامِ اونه دُور هَکَرْدَن که ایتا لوتکا ره سَوارِ هَبا و اونه مَينِ بَنِيشْتِه، در حالی که مَرْدُم دریا کنار ايسبان. ^۳ بعد عیسی چیزايه زيادی ره مَثَلِه هَمَرِه اوشانه وَسِن گَب بَزِه و باگوته: «ايتا بَرِگَر، تُوَم بَپاشِيِن وَسِن رَمِينِ سَرِ بَشِه. ^۴ وَخْتِ تُوَم پاشنه با، يه مِثَقَلِي راهِه مَينِ دَکِئَن و پَرِنِدِه شان بومَن و اوشانِ بُخاردَن. ^۵ يه مِثَقَلِي ديگر سَنگِ لَاحِ رَمِينِ مَينِ دِيمِ بُخاردَن که زياد گِلِ نِداشته، پَس زود سَرِ بَکَشِيِن، چون اوجِه يه گِلِ جَلِ نَبَا. ^۶ وَلِي وَخْتِ خورشيدِ دَر بوما، همه بَسَوَن و خُشک هَبان، چون ريشه نِداستِن. ^۷ يه مِثَقَلِي لَمَبَسِ مَينِ دِيمِ

بُخَارْدَن وَتِيفِ شان سَر بَكَشِين و اونه خَفِه هَكْرَدَن. ^۸ وَلِ بَقِيه تُمِشان خُجِير
رَمِين مِين دِيم بُخَارْدَن و بار بِيَارِدَن: بَعْضِي صَد، بَعْضِي شَصَت و بَعْضِي سِي
بَرَابَر. ^۹ هر که گوشِ شِنوا داره، بَشَنوَه.»

^{۱۰} بعد شاگردان عیسی یه وَرجه بومَن و اونه جی بَبُرسِن: «چرا این مَرْدُم
هَمَرِه با مَثَل گِب رَنی؟» ^{۱۱} عیسی جَوَاب هَدَه: «آسِمَانِ پادشاهی یه رازِ
بِفَهْمِسِن شِمَرِه هَدَه هَبَا، وَلِ اوشانه هَدَه نَبَا. ^{۱۲} چون اونیکه داره ره بیشتر
هَدَه بونه تا به فَرَاوانی بَداره، وَ اونه جی که نِداره حَتّی اونچه که داره هَم بگیتِه
بونه. ^{۱۳} اینِه وَسین مَن اوشانه هَمَرِه با مَثَل گِب رَنَم، چون:

«نِگاه کائن، وَلِ نِیَن،

گوش دَن، وَلِ نِشَنَوَن و نِفَهْمِن.

^{۱۴} حَقِیقَتَن اِشْعِیایِه

«شیمی گوش هَمَرِه اِشَنَوِنِد، وَلِ هِیچ وَخت نِفَهْمِن،

شیمی چَشِم هَمَرِه دِیَن، وَلِ هِیچ وَخت دَرک نَکَانِد.

^{۱۵} چون این قوم دِل سَنگ هَبَا،

اوشانه گوش سَنگین هَبَا

و خوشانه چَشِم دَبَسَن؛

تا نَکُنِه خوشانه چَشِم هَمَرِه بَیَن

و خوشانه گوش هَمَرِه بَشَن

و خوشانه دِل مِیَن بِفَهْمَن و وَگَرْدَن

و مَن اوشانه شَفا هَدَم.»

«^{۱۶} وَلِ خوش بحالِ شیمی چَشِم که دینه و شیمی گوش که اِشَنَوِنِه.

^{۱۷} حَقِیقَتَن شِمَرِه گوَنَم، خِیلی از پِیغمَبَران و صالِحان مُشتاق بان اونچه که شُما

دینین ره بَیَن و نَدین، اونچه که شُما اِشَنَوِنِد ره بَشَنَن وَلِ نِشَنَوَسَن.

«^{۱۸} اَپس شُما بَرزگَر مَثَلِه مَعنی ره بَشَنَن: ^{۱۹} وَختی یَنقَر آسِمَانِ پادشاهی یه

گَلامِ اِشَنَوِنِه وَلِ اونه نِفَهْمِنِه، شَیطان هَنه و اونچه که اونه دِل مِیَن کاشته هَبَا

ره، قاپ رَنه گیرِه. این همون تُمی یه که راهِه مِیَن کاشته هَبَا. ^{۲۰} تُمی که سَنگ

لاخ رَمین مِیَن، دیم بُخارِدِه گَسِیَه که گَلامِ اِشَنَوِنِه و دَرجا اونه خُشحالی یه هَمَرِه

قَبول کانه. ^{۲۱} وَلِ چون ریشه نِداره فقط یَدَرِه دَوام هارنه. وَختی گَلامِ خاطِری

آزار و اذیت دینه، خُودشه ایمان جی وَگَرْدِنِه. ^{۲۲} تُمی که لَمَبَسِ مِیَن کاشته هَبَا،

گَسِیَه که گَلامِ اِشَنَوِنِه، وَلِ چون به دُنیا دِل دَبِسَه و اونه چَشِم مال و مَنالِ

دُمبال دَرِه، ايشان گلام رِه خَفِه كانِه و بار نيارنِه. ^{۲۳} وَلِي تُمِي كه خُجِرِ رَمين مِين كاشته هَبَا، گسِيه كه گلامِ اِشِنُونِه و اُونِه فَهَمِنِه. او حَقِيقَتَن بارور بونه و صَد، شَصَت يا سِي بَرَا بَر بار هارنِه.»

تَلِ واشِ مَثَل

^{۲۴} عيسی ايتِه ديگر مَثَل هَم اوشانه وَسين بياردِه: «آسِمَانِ پادِشاهِي ايتا مَرْدَاي رِه ماندينِه كه خودشه رَمين مِين خُجِرِ تُوْم بَرِيختِه. ^{۲۵} وَلِي وَخْتِ اونه پاكاران خوابِ مِين دَبان، اونه دُشَمَن بوما گندُم مِين تَلِ واشِ تُم بِپاشِيه و بَشِه. ^{۲۶} وَخْتِ گندُم سَرِ بَكشِيَتِه، تَلِ واشِ هَم اونه هَمَزِه سَرِ بَكشِيَتِه. ^{۲۷} پاكاران خوشانه آرَباب وَرجه بومَن و باگوَتَن: ”آرَباب، مِگِه تُمِي كه تو تِي رَمين مِين بِكاشْتِي خُجِرِ نَبَا؟ پَس تَلِ واشِشان كوچِه يه جِي بومَن؟“ ^{۲۸} آرَباب، پاكارانِ باگوته: ”ايتا دُشَمَن اين كار هَكِرْدِه.“ پَس پاكاران اونه باگوَتَن: ”خَنِي بَشِيم تَلِ واشِشانِه جَمع هَكْنيم؟“ ^{۲۹} آرَباب باگوته: ”نه اين كار نَكْنين، چون مُمَكِنِه تَلِ واشِ بَكَنْدَن موقع گندُم هَم ريشه يه جِي كِنْدِه هَبُو. ^{۳۰} بَنين تا دِرُوِيه موقع هر دُتاشان با هَم سَرِ بَكشِن؛ دِرُوِيه موقع دِرُوگَرِشانِه گوَنَم اَوَّل تَلِ واشِشانِه دَسِه هَكْن و بَسوجانِيَتِن وَسين بَنَن، وَلِي گندُم شانِه گندوجِ مِين اَمبار هَكْنين.“

خَرْدِلِ مَثَل

^{۳۱} عيسی يَدِفِه ديگر ايتا مَثَل اوشانه وَسين بياردِه و باگوته: «آسِمَانِ پادِشاهِي خَرْدِلِ تُم مِثان ماندينِه كه يَنَفَر اونه بَكِيته و خودشه رَمين مِين بِكاشْتِه. ^{۳۲} با اينكه خَرْدِلِ تُوْم تمام تُمِشانِ جِي كوچيكَتَرِه، بَعْد اَز اينكه سَرِ گَشِنِه تمام باغِ گياهانِ جِي گته تَر و دارِ قَدَر بونه، جورِيكه كه پَرِنْدِه شان هَنَن و اونه شاخِه بالِه سَرِ حَوْلِي سازَنَن.»

خَمير مَايِه يه مَثَل

^{۳۳} عيسی اوشانه وَسين ايتا ديگر مَثَل بياردِه و باگوته: «آسِمَانِ پادِشاهِي خَميرمايه يه مِثان هيسِه كه ايتا زِنا اُونِه گيرِنِه سِه تا گال آردِ هَمَزِه قاطِي كانِه تا تمام خَمير ور بيه.»

^{۳۴} عيسی تمام اين مَطَلَبِ اِزْدِحامِه وَسين مَثَلِه هَمَزِه باگوته و حَقِيقَتَن هَم بِدُونِ مَثَلِ اوشانه هِيچِي نَكُوته. ^{۳۵} اين اِتِّفاقِ دَكْتِه تا بِيَعْمَبَرِ گَب به اَنجامِ بَرَسِه كه باگوته با:

«مَن با مَثَلِ شِیمِی هَمَرَه گَب رَنَم.
وَ از اَوَنچَه کِه اَز شُروع خِلَقَتِ دُنیا جَا هَدِه بِمانِسَه رِه گوَنَم.»

عیسی تَلِ واشِ مَثَلِ تَوْضی دَنه

٣٦ بعد عیسی اَز دِحامِ تَرک هَگَرده و سِرِه بَشَه، اَوَنوخت اَوَنه شاگِردان اَوَنه وَرجه بومَن و باگَتَن: «تَلِ واشِ مَثَلِ اَمِرِه تَوْضی هَدِه.» ٣٧ عیسی اَوَشانَه باگوته: «اَوَنیکه خُجیرِ تُوَم زَمینِ مَینِ کارِنه، اَنسانِ ریکاځه. ٣٨ بِجارِ اَینِ دُنیاځه. خُجیرِ تُوَم، اَسِمانِ پادشاهی یِه ریکاځان. تَلِ واشِ شان، اَوَن شَریرِ ریکاځان؛ ٣٩ اَوَن دُشَمَن کِه تَلِ واشِ تُم بِکاشته، اِبلیس. دِرو یِه موقه، اَخَرِ زَمانِ و دِروگَرشان فِرشتگان. ٤٠ هَمونجور کِه تَلِ واشِ شانَه جَمع کائَن و تَشِ مَینِ سوجانِدِن، اَخَرِ زَمانِ هَم هَمینجور بونه. ٤١ اَنسانِ ریکا خودشه فِرشتگانِ رِسانِدِنه و فِرشتگان، اَسِمانِ پادشاهی یِه مَینِ هَر کِی کِه باعِثِ گُناه بونه و هَر کِی کِه قانونِ اِشکندِنه رِه بِجا جَمع کائِه ٤٢ و اَوَشانَه کورِه یِه تَشِ مَینِ تَوادِنه اَوچه کِه بِرْمه دَرِه و تَرَسِ جِی دَندان، دَندانِ سَرِ ساییده بونه. ٤٣ بعد پارسایان خوشانه پیرِه پادشاهی یِه مَینِ خورشیدِ مِثانِ خَنِ بَدِرخَشَن. هَر کِی گوشِ شِنوا داره بِشَنوه.

جَا هَدَه گَنجِ مَثَلِ

«٤٤ اَسِمانِ پادشاهی جَا هَدَه گَنجِ رِه مانِدِنه کِه ایتا زَمینِ مَینِ دَرِه و پَنقَر اَوَنه پیداکانه، هَموچه اَوَنه سَرِ پوشانِدِنه و حُشحالی یِه جِی شَوَنه اَوَنچه کِه دَارِه رِه رَوِشِنه و اَوَن زَمینِ رِه هینِه.

گِرانِ مُرواریدِ مَثَلِ

٤٥ هَمچنین اَسِمانِ پادشاهی ایتا تاجِرِ مانِدِنه کِه مُرواریدِ با اَرزِشِ دُمبالِ دَبا. ٤٦ وَختی مُرواریدِ با اَرزِشِ رِه پیدَا هَکُورده، بَشَه و اَوَنچه کِه داشتِه رِه بَرَوته و اَوَن مُرواریدِ رِه بَهِیّه.

دامِ ماهیگیری یِه مَثَلِ

«٤٧ باز اَسِمانِ پادشاهی ایتا دامِ مانِدِنه کِه دَریایِه مَینِ تَوادَه بونه و هَمجور ماهی اَوَنه مَینِ دَرِه. ٤٨ وَختی کِه دامِ ماهی یِه جِی مَشت بونه، ماهیگیرانِ اَوَنه دَریایِ جِی کَنارِ گِشَن. بعد نیشِنِ خُجیرِ ماهی شان رَه سَوا کائَن و رَمبیلِ مَینِ نَن، وَلی بَدِ ماهی شانِه دیمِ دَننِ اَخَرِ زَمانِ هَم هَمینجور بونه. فِرشتگانِ هَنن

پارسايان رِه بَدِ آدَمَان جِي سِيفَا ڪَآئَن ۰۰ و اوشانه ڪوره يه تَشِي مِيَن تُووَادَنَن اوجِه
 ڪه پِرمِه دَرِه وِترسِي جِي دَنَدَان، دَنَدَانِ سَر ساييِدِه بونِه. »
 ۱ عيسِي باگوته: «تمام اين چيزانِ بِفَهْمِ سِيَن؟» شاگردان باگئن: «آرِه.»
 ۲ عيسِي اوشانه باگوته: «پَس، هَر مُعَلِّمِ شَرِيعَت ڪه دربارِه يه آسَمَانِ پادشاهِي
 تَعْلِيمِ بِيَتِه هَبا، ايتا صاب سِرِه اِي رِه ماندينِه ڪه خودشه صَندوقِ جِي چيزاي ڪانه
 و نُو بيرون هارنه.»

شهرِ ناصِرِه يه مَرْدُم عيسِي رِه رَد ڪَآئَن

۳ وَخْتِي عيسِي اين مَثَلِيشَانِ تَمَام هَڪُرْدِه از اوجِه بَشَه. ۴ خودشه شَهَر مِيَن
 بوما و اوشانه عِبَادَتگاهِه مِيَن اوشانه تَعْلِيمِ هَدَه، جورِيڪِه مَرْدُم بُهت هَڪُرْدَن و
 باگئن: «اين مَرْدَاي ڪوجِه يه جِي حِڪْمَت و قُدَرَتِ مُعْجَزَاتِ بَدَس بيارِدِه؟
 ۵ مَگِه اُون نَجَارِ رِيڪا نيه؟ مَگِه اُون مآرِه اِسْمِ مَرِيَم نيه؟ مَگِه اونه آداسان
 يَاقُوب و يوسُف و شَمْعُون و يَهُودا نِيَن؟ ۶ مَگِه تَمَام اونه خَاخِرَانِ ايجِه آمِي
 مِيَن زَنديگِي نُڪَآئَن؟ پَس اين چيزانِ ڪوجِه يه جِي يادِ بِيَتِه؟» ۷ اِيَنه وَسِيَن عيسِي
 يه جِي ناراحت هَبا.

وَلِي عيسِي اوشانه باگوته: «ايتا پِيغَمْبَرِ هَمِه جا اِحْتِرَامِ دارِه بَجُزِ خودشه
 زادگاه و خودشه خانوادِه يه وَر!» ۸ عيسِي اوشانه بِي ايماني يه خَاطِرِي اوجِه
 زياد مُعْجَزِه نَڪُرْدِه.

۱۴

بَڪوشتَن يَحِي يه تَعْمِيدِ دَهْنِدِه

۱ وَخْتِي عيسِي يه آوازِه هيروديسِ پادشاهِ گوش بَرَسِيه، ۲ اُون خودشه پاڪارانِ
 باگوته: «اين مَرْدَايِ هَمُونِ يَحِي يه تَعْمِيدِ دَهْنِدِه هيسِه ڪه مُردِگانِه جِي ورسِه
 و اِيَنه وَسِيَن تانِه اين مُعْجَزَاتِ هَڪُونِه.»

۳ چُون هيروديس، هيروديا يه خَاطِرِي ڪه اونه آداسِ فِيلِيپُسِ زَنا با، يَحِي رِه
 بَگِيَتِه و اونه دَسْت و لِنِگِ دَبَسَه و اونه زَنَدَانِ مِيَن تُووَادَه. ۴ چُون يَحِي
 هيروديس رِه باگوته با: «حَلالِ نيه اين زَنايِه هَمَرِه دَبِي.» ۵ هيروديس خَسَه
 يَحِي رِه بَڪوَشِه، وَلِي مَرْدُم جِي تَرَسِنِه با، چُون مَرْدُمِ يَحِي رِه پِيغَمْبَرِ دَانِسن.

۱ وَلِي وَخْتِي هيروديسِ زاد روزِ بَرَسِيه، هيروديا يه ڪيڄا مِهْمَانانِ وَرَجِه بَرَقَصِيه
 و هيروديسِ آَنقَدَرِ اونه رَقصِ جِي خوشحالِ هَبا ۷ ڪه قَسَمِ بُخارِدِه هَر جِي ڪيڄا

بخاد اونه هده. ^۸ مآر کيجاره آنټريک هگرده که باگو: «يحيي يه تعميد دهنده يه گله ره ايتا مجيمه يه مين مريه هده.» ^۹ پادشاه ناراحت هبا، ولي خودش قسيم خاطر و به احترام خودش مهمانان دستور هده که اونه خاسه برآورده هبو. ^{۱۰} پس آدم برسانده زندان مين يحيي يه گله ره اونه تن جي سيفا هگردن ^{۱۱} و يحيي يه گله ره ايتا مجيمه يه مين بياردن کيجاره هدن و اون هم اونه خودش مآره ورجه بيرده. ^{۱۲} يحيي يه شاگردان بومن اونه جسد بيردن و دفن هگردن، بعد بشن عيسي ره خبر هدن.

عيسي پنج هزار نفر غذا دنه

^{۱۳} وختي عيسي اين خبر بشنوسه، خودش تنهايي لوتکا ره سوار هبا و ايتا خلوت جا بشه. ولي وختي مردم خبردار هبان، خوشانه شهر جي پيايه اونه دُمبال بشن. ^{۱۴} همينکه عيسي لوتکايه جي پيايه هبا ازدحام زيادي ره بدييه، اونه دل اوشانه بسوته و اوشانه مين مريضانه شفا هده.

^{۱۵} وخت مهال، شاگردان عيسي يه ورجه بومن باگتن: «ايجه برهوته و روزم دره تمام هبو. پس ازدحام برسان بوشون دهات مين تا خوشانه ره خوراک بهين.» ^{۱۶} ولي عيسي اوشانه باگوته: «لازم نيه مردم بوشون. شما خودتان اوشانه خوراک هدين.» ^{۱۷} شاگردان باگتن: «اما فقط پنج تا نان و دُتا ماهي داريم.» ^{۱۸} عيسي باگوته: «اوشان ايجه مي ورجه بيارين.» ^{۱۹} بعد مردم باگوته سبزه يه سر بنيشن. اونوخت پنج تا نان و دُتا ماهي ره بگيته آسمان بيشيه و خداره شکر هگرده. پس نانشانه تيگه هگرده و شاگردانه هده. شاگردان هم اوشانه مردم هدن. ^{۲۰} همه بخاردن و سير هبان، وختي نان تيگه شان جم هگردن دوازه تا زمبيل پُر هبا. ^{۲۱} بجز زناکان و وچه هان پنج هزار تا مرد اوچه غذا بخاردن.

عيسي او يه سر راه شونه

^{۲۲} عيسي درجا خودش شاگردانه باگوته لوتکا ره سوار هبون تا پيش از اون دريائي اون دس بوشون. ولي خودش هموجه بمانسه تا مردم ره راهي هکونه. ^{۲۳} عيسي بعد از اينکه مردم برسانده، خودش کوه سر بشه تا تنهايي دعا هکونه. شو برسيه و اون اوچه تنها با. ^{۲۴} اون موقع، لوتکا دريا کنار جي خيلي دور هبا با و کولاک ورسيه با، چون برعکس وا زنه با. ^{۲۵} حدوداً ساعت چهار صبح، عيسي همونجور که او يه سر راه شونه با اوشانه نزديک هبا. ^{۲۶} وختي شاگردان

عيسي ره بديين او يه سر راه شونه، بترسين، باگتن: «اين شبح»، و ترس جي داد بزن. ^{۲۷} عيسي درجا اوشانه باگوته: «شيمي دل فرس هبو. منم، ترسين!» ^{۲۸} پطرس باگوته: «آقا، اگه توي مريه باگو تا اويه سرتي ورجه بييم.» ^{۲۹} عيسي باگوته: «بيه!» اونوخت پطرس لوتكايه جي جير بوما و او يه سر عيسي يه سمت راه دكته. ^{۳۰} ولي وختي كولاي بدييه، بترسيه و همونجور كه او يه مين جير شونه با جره بزه: «آقا، مريه نجات هده!» ^{۳۱} عيسي درجا خودش دس دراز هگرده و اونه بيته و باگوته: «اي گم ايمان، چرا شك هگردي؟» ^{۳۲} وختي لوتكاره سوار هبان، وا قطع هبا. ^{۳۳} و اوشانيكه لوتكايه مين دبان عيسي يه لينگ پيش بكتن باگتن: «حقيقتن تو خدايه ريكاى!»

عيسي ايتا مريض شفا دنه

^{۳۴} اوشان دريايه جي گذر هگردن و جنيسارت ملك مين برسيين. ^{۳۵} اوچه يه مردم عيسي ره بشناختن و گساني ره به تمام اون منطقه برساندين تا مريضانه عيسي يه ورجه بيارن. ^{۳۶} اوشان اونه جي خواهش هگردن فقط اجازه هده تا اونه قباي لمپر دست بزنن، و هر كي اونه لمس كايبا، شفا گيرنه با.

۱۵

پاكي يه دل

^۱ بعد علماي فرقه فريسي و تورات معلمين اورشليم جي عيسي يه ورجه بومن وباگتن: ^۲ «چرا تي شاگردان آمي مشايخ رسم و رسوم نديد گيرتن؟ اوشان پيش از اينكه غذا بخارين خوشانه دس نشورتن!» ^۳ عيسي اوشانه جواب هده: «چره شما خودتان بخاطر اينكه شيمي رسم و رسوم حفظ هكنيد خداي حكم نديد گيرنيد؟» ^۴ چون خدا دستور هده: «شيمي پير و مار احترام بني،» و «هر كي خودش پير و مار ناسزا باگو، حتما بايد اونه بكوشن.» ^۵ ولي شما گونين اگه كسي خودش پير و مار باگو: «گمكي كه بايسي شمره هكنم خدايه كاروسين وقف هگردم،» ^۶ در اين صورت، د اونه واجب نيه خودش پير گمك هكونه. اينجوري شما خداي گلام شيمي رسم و رسوم وسين نديد بيتين. ^۷ اي دورويان! اشعيا يه پيغمبرچقدر خوب درباره شما پيشگويي هگرده، اونموقع كه باگوته: «^۸ اين قوم خوشانه زبانه همزه مريه حرمت نئن،

ولي اوشانه دل مي جي دور.

۹ اوشان بيخدي مَرِه پَرِسش کائن
و اوشانه تعليم فقط آدمي يه حُکم»

چي آدمي ره نَجس کانه

۱۰ بعد عيسي مَرْدُم خودشه حُضور دُخانِسّه و باگوته: «مي گب گوش هدين و بفهمين. ۱۱ اونچه که آدم دِهِنه جي جير شونه اونه نَجس نُکانه، بلکه اونچه آدم دِهِنه جي بيرون هنه، اونه که آدم ره نَجس کانه.» ۱۲ اونوخت شاگردان عيسي يه وَرجه بومَن و باگتن: «داني عِلْمايِ فَرِسي وَختي تي اين گب بِشَنوَسَن ناراحت هَبان؟» ۱۳ عيسي جواب هده: «هر نُهالي که مي آسماني پير نِکاشِت بو، ريشه يه جي گنده بونه. ۱۴ اوشانه کار نِداريد. اوشان رابلداني هيسن که خودشان کورن. و اگه يه کورِعصاگش کورِ ديگر هَبو، هر دُتاشان چاهه مين دِکَن ۱۵ پطرس اونه باگوته: «اين مَثَلِ آمي وَسين تَوْضي هِده.» ۱۶ عيسي جواب هده: «شما هَم هَلَه دِرک نُکانيد؟ ۱۷ مَگه نِدانين هر چي آدم دِهِنه جي جير شونه اونه شِيگِم مين شونه و دَفَع بونه؟ ۱۸ ولي اونچه که دِهِنه جي بيرون هنه، دِل جي سَرچشمه گيرنه و اين اونيَه که آدمي ره نَجس کانه. ۱۹ چون خيال پلید، قتل، زنا، فاسقي، دُزِي، شهادتِ دُرُوع و تَهْمَت، دِل جي سَرچشمه گيرنه. ۲۰ ايشان آدمي ره نَجس کائن، ولي نَشورِدِه دَسَه هَمَرِه عَذا بُخاردَن هيچکس نَجس نُکانه!»

ايتا گنعاني زَنه ايمان

۲۱ عيسي اوچِه ره تَرک هَکَرِدِه و صور و صيدونِ منطقه يه مين بَشَه. ۲۲ ايتا گنعاني زنا که اون منطقه يه مين زندگي کانيا، عيسي يه وَرجه بوما و دادِ هَمَرِه باگوته: «اي آقا، اي داوود ريکا، مَرِه رَحِم هَکَن! مي کيچا بَدجور ديوَبَرِه هَبا.» ۲۳ ولي عيسي هيچ جوابي نَدَه، تا اينکه شاگردان پيش بومَن و عيسي يه جي خواهش هَکَرَدَن، باگتن: «اونه مَرُخَص هَکَن بوشو، چون شولِ شيونِ هَمَرِه آمي دُمبال سَر هَنه.» ۲۴ عيسي باگوته: «مَن فَقطِ اسرائيل قوم گم هَبوسّه گوسنِدِشان وَسين بَرسانِدِه هَبا.» ۲۵ ولي اون زنا پيش بوما و عيسي يه لِنِگ وَرجه زانو بَرَه و باگوته: «اي آقا، مَرِه گُمک هَکَن!» ۲۶ عيسي جواب هده: «دُرِست نيَه وَچِه هان نانِ اوشانِ دَسَتِ جي بَگيرِيم و سَگِشانِ پيش تُوادم ۲۷ ولي اون زنا باگوته: «دُرِسه آقا، ولي حَتّي سَگِشان هَم نان تِيکِه ابي که خوشاينه ارباب سَفَرِه يه جي گلنه ره، خارَن!» ۲۸ بعد عيسي باگوته: «اي زَن، تي

ایمان خیلی زیاده! تی خاصه برآورده هبا! « همون دم اونه کیجا شفا بگیته.

عیسی خلیان ره شفا دَنه

^{۲۹} عیسی اوجه یه جی راه دَکته و جلیل دریای ور بوما. اوجه ایتا کوتی یه سر بَشه و بنیشتِه. ^{۳۰} ازدحام زیادی عیسی یه وَرجه بومَن و خوشانه هَمَره شَلاَن، کوران، چَلاقان و لالِشان و خیلی مَریضانه دیگَر هَم بیاردِن عیسی یه لِنگِ پیش بَن و اون اوشانه شفا هَدَه. ^{۳۱} مَرْدُم وَختی بَدیَن لالِشان گَب زَن، چَلاقان خُجیر هَبان، شَلاَن راه شونِن و کوران دیَن، بُهت هَکَرَدَن و اِسرائیل خُدايه حَمد باگَتَن.

عیسی چهار هزار تَن غذا دَنه

^{۳۲} عیسی شاگردانه خودشه حُضور دُخانِسَه و باگوته: «می دِل این مَرْدُم وَسین سوزنه. اَلان سِه روز می هَمَره دَرَن و دِ هیچی بُخاردَنه وَسین نِدارَن. مَن تَخَنَم اوشانه وَشنا راهی هَکَتَم، چون اِمکان داره راه مِیَن ضَعف هَکَتَن.» ^{۳۳} شاگردان باگَتَن: «چطور تانیم این صَحرايه مِیَن این گِته اِزدحامِ وَسین نان تهیّه هَکَنیم؟» ^{۳۴} عیسی باگوته: «چَن تا نان دارید؟» جَواب هَدَن: «هفت تا نان و چَن تا کوچ ماهی.» ^{۳۵} عیسی مَرْدُم باگوته زمین سر بَنیشتَن. ^{۳۶} بعد هَفَت تا نان و چَن تا ماهی ره بَگیتِه و بَعد از شُکر هَکَرَدَن اوشان تیکه هَکَرِدِه و خودشه شاگردانه هَدَه و شاگردان اوشان اِزدحامِ هَدَن. ^{۳۷} هِمِه بُخاردَن و سیر هَبان، اونه شاگردان هَفتا زَمبیل پُر نان تیکه جَمع هَکَرَدَن. ^{۳۸} اوشانیکه اوجه عَذا بُخاردَن، بَجز زَناکان و وَچه هان، چهار هزار تا مَرَد بان. ^{۳۹} بَعد از اینکِه عیسی مَرْدُم مَرخَص هَکَرِدِه، لوتکا ره سَوار هَبا و بِه منطقه یه مَجدان بَشه.

۱۶

دَرَخاس نِشانه آسمانی

^۱ اَعْلَمای فِرَقَه فَرِیسی و اَعْلَمای فِرَقَه صَدوقی عیسی یه وَرجه بومَن تا اونه آزمون هَکَتَن. عیسی یه جی بِخاسَن تا ایتا نِشانه آسمانی اوشانه وَسین بیاره. ^۲ عیسی اوشانه باگوته: چطور شُما خُوب تانین هَوا ره پیشبینی هَکَنید «اگِه وَقتِ مِهال ، ”آسمان سُرُخ هَبو، گونید فَردا هَوا خُجیر،“ ^۳ وَ اگِه صُبِ سر ”آسمان سُرُخ و بَیتِه هَبو، گونید وارِش خِنِه بَبارِه.” چطور این چیزان دانین ولی

نٿانيد زمانه يه نشانہ ها ره درک هڪنيد! ^۴ اين نسل شرير و زنا کار نشانہ خن، ولي نشانہ ابي اوشانه هده نبونه الا يونس پيغمبر نشانہ. عيسي اينه باگوته و اوشانه جي سيفا هبا.

صدوقيان و فريسيانہ خميرمايه

وختي شاگردان دريائي اوتڪه برسيين ياد هڪردن خوشانه همزه نان هڪرن. ^۶ عيسي اوشانه باگوته: «مواظب هين و علمايه فريسي و صدوقي يه خميرمايه جي دوري هڪنيد.» ^۷ شاگردان خوشانه همزه گب زنه بان و گونه بان: «چون اما امبي همزه نان نيارديم اون اينجور گنه.» ^۸ عيسي اوشانه فڪر بخانسه و باگوته: «اي سس ايمانسان، چره اينقد غصه خارنين كه شيمي همزه نان نياردن؟ ^۹ هنوز هم نفهمنين؟ ياد هڪردن چطور پنج تا نان همزه پنج هزار نفر سير هڪردم؟ اون روز چن تا زمبيل خورده چيزان جمع هڪردن؟ ^{۱۰} يا شيمي ياد جي ببردن يده ديگه هفتا نان همزه چهار هزار نفر سير هڪردم؟ چن تا زمبيل خورده چيزان جمع هڪردن؟ ^{۱۱} چره نئين بفهمين كه من شيمي همزه دربارہ نان گب نزنم؟ من فقط باگوتم علمايه فريسي و صدوقي يه خميرمايه جي دوري هڪنيد.» ^{۱۲} اونوخت شاگردان بفهمسن عيسي دربارہ فريسان و صدوقيان تعليم هدن هشدار دنه، نه نان خميرمايه جي.

پطرس اعتراف ڪانه كه عيسي، مسيح

^{۱۳} وختي عيسي فيلپي قيصره منطقه برسيه، خودشه شاگردان جي پرسيه: «مردم، انسان ريڪا ره ڪي دانن؟» ^{۱۴} شاگردان باگتن: «بعضيان گوئن يحيي يه تعميد دهندہ اي. بعضي ديگر گوئن ايليائي پيغمبر و بعضيان گوئن ارميائي پيغمبر يا ايتا از پيغمبراني.» ^{۱۵} عيسي اوشانه باگوته: «ولي شما گونيد من ڪيم؟» ^{۱۶} شمعون پطرس جواب هده: «تو مسيح موعودي، خدايه زنده يه ريڪائي!» ^{۱۷} عيسي شمعون جواب باگوته: «اي شمعون، يونايه ريڪا، خوش بحال تو، چون تو اينه اديم جي ياد نيتي، بلکه مي آسماني پير اونه تيره آشکار هڪورده. ^{۱۸} و تيره گوتم تو پطرس، يعني "صخره"، و من اين صخره يه سر مي کليسا ره بنا کاتم، هيچ وخت جهنمه قدرت نٿانه اونه از بين بپره. ^{۱۹} آسمان پادشاهي يه ڪيليت شان ره تيره دتم. اونچه ره كه تو زمين مين دبدي، آسمان مين دبسه بونه و هر چيه ره زمين مين وا هڪني، آسمان مين وا بونه.» ^{۲۰} بعد عيسي خودشه شاگردانه منع هڪرده هيچڪس ورجه نگون اون مسيح موعود.

عيسى په پيشگويي درباره خودشه بمردن و زنده هېوسن

^{۱۱}آزون به بعد عيسى خودشه شاگردانه گونه با که اون اورشليم سمت شونه، اوجه مشايخ و معبد گت گته کاهنان و تورات معلمين اونه آزار دتن و کشين، ولي گونه با سومين روزمين زنده بونه. ^{۱۲}پطرس عيسى ره ايتا گوشه بکشيته و اعتراض همزه اونه باگوته: «خدانکته آقا! اين اتفاق هيچ وقت تره دنکته.» ^{۱۳}عيسى وگرسه پطرس باگوته: «رت هباش اي شيطان! تو مي راهه جلوه ره گيرني و تي فکر و خيال انسان جيه، نه خدایه جي.»

^{۱۴}بعد عيسى خودشه شاگردانه باگوته: «هر کي بخاد مي دمارو هېو، بايد خودشه جانه جي بگذره و خودشه صليب هگيره و مي دمال بيه. ^{۱۵}چونکه هر کي بخاد خودشه جان بداره، اونه از دست دنه، ولي هر کي خودشه جان مي وسين قدا هکونه، اونه بازيدس هارنه. ^{۱۶}انسان وسين چه نفعي داره تمام دنيا بداره، ولي خودشه جان از دست هده؟ چون اون به هيچ قيمتي نتانه خودشه جان پس هگيره. ^{۱۷}«چون انسان ريکا خودشه پيرجلال همزه فرشتگانه همزه هنه و بعد هر کي ره بر طبق اونه اعمال عوض دنه. ^{۱۸}حقيقتن شميره گونم، بعضي از ايشان که آلان ايجه هيسن تا انسان ريکاره خودشه پادشاهي يه مين نيئن که هنه، نميرن.»

۱۷

عيسى يه ديم دگرگون بونه

^۱شش روز بعد، عيسى، پطرس و يعقوب و اونه آداس يوحنا ره بگيته و اوشانه ايتا بلند کوه سر بيرده. ^۲اوجه، اوشانه ور، عيسى يه ديم دگرگون هبا. عيسى يه ديم خورشيد مټان نوراني و اونه قوا نور مټان اسبي هبا. ^۳همون موقه، شاگردان موسي و ايليا يه پيغمبر بدبين که عيسى يه همزه گب زنه بان. ^۴پطرس عيسى ره باگوته: «اي آقا، چقدر خجيره که اما ايجه دريم. آگه بخايي من سه تا ساپوان سازنم، ايتا تره، ايتا موسي و ايتا هم ايليايه وسين.» ^۵پطرس گب هنوز تمام نبا باکه، ايتا ابر پر نور اوشانه سر جار سایه هگرده و ايتا صدا ابر جي شنیده هبا باگوته: «اين مي عزيز ريکاڼه که اونه جي راضييم، اونه گب گوش هکنيد!» ^۶وختي شاگردان اين صدا ره بشنوسن، ديم همزه زمين سر بکتن و يترسين. ^۷عيسى بوما اوشانه سر دست بنه و باگوته: «ورسين و نترسين!»

^۸ وَخَتی شاگردان خوشانه چشم وا هَکَرْدَن، بَجز عیسی کس دیگر ندیین.
^۹ اُون موقع که کوه جی جیر هَنه بان، عیسی اوشانه دَستور هَده: «اَوَنچه که بدیین ره هیچ کسی ور نَگون، تا اُون روز که انسانِ ریکا مُردِگانه جی ورسه.»
^{۱۰} شاگردان عیسی یه جی بَرسَین: «پَس چرا توراتِ مُعلِمین گوئن اوّل باید ایلایه پیغمبر بیه؟»
^{۱۱} عیسی جواب هَده: «ایلیا هَنه و هَمِه چیزه دُرست کانه.»
^{۱۲} وَلی مَن شِمِره گوئم ایلایا بوما و اوشان اونه نِشناختَن و هر چی خَسَن اونه هَمَره هَکَرْدَن. انسانِ ریکا هَم باید اینجور اوشانه دَسّه جی زَجَر بَینه.»
^{۱۳} اَوَنوخت شاگردان بَفهمَسَن که عیسی یه مَنظور یحیی یه تَعمید دَهَنده هیسه.

عیسی ایتا دیویزه ریکاره شفا دَنه

^{۱۴} وَخَتی عیسی و اونه شاگردان مَرْدُم ور وَگَرَسَن، ایتا مَرْدای عیسی یه ورجه بوما و اونه پِیش زانو بَرّه باگوته: ^{۱۵} «ای آقا، می ریکاره رَحْم هَکُن. اُون پَرکَنش داره و بَدجور عذاب گِشِنه. اَوَنجور که چَن دفعه خوشتره او و تَش مِین تُوواده»
^{۱۶} اونه تی شاگردان ور بیاردَم، وَلی نَتانَسَن اونه شفا هَدن. ^{۱۷} عیسی باگوته: «ای قوم بی ایمان و مُنحَرِف، تا کی باید شیمی هَمَره دَبوم و تا کی شِمِره تَحْمُل هَکُنم؟ ریکاره می ورجه بیارین.»
^{۱۸} عیسی دیو تَشَر بَرّه، دیو ریکا یه جی بیرون بَشّه و اُون همون دَم شفا بَگِیته. ^{۱۹} بعد شاگردان عیسی یه ورجه بومَن و خَلوتِ مِین اونه جی بَرسَین: «چرا اَما نَتانَسیم اُون دیو بیرون هَکَنیم؟»
^{۲۰} عیسی باگوته: «چون شیمی ایمان گِمه. حَقِیقَتَن شِمِره گوئم، اَگه ایتا خَرْدَلِ تُم قَدَر ایمان بدارین، تانین این کوه بَگِیین که "از ایجه به اوچه جابجا هَبو" و جابجا بونه و هیچ کاری شِمِره مَحال نیه [۲۱] وَلی این نوع دیو بَجز دُعا و روزّه بیرون نَشونه.»

عیسی یه دوّمین پیشگوی دَرباره خودشه بَمَرْدَن و زنده هَبوسَن

^{۲۲} اُون موقع که مَنطِقَه یه جلیل مِین دَبان، عیسی اوشانه باگوته: «انسانِ ریکا مَرْدُم دَس تَسْلیم بونه. ^{۲۳} اوشان اونه گِشِنِ و اُون سَوَمین روززنده بونه.»
 شاگردان خِیلی پَریشان هَبان.

یَهُودیان مَعَبِدِ مالیات

^{۲۴} وَخَتی عیسی و اونه شاگردان به شهر کفرناحوم بَرسَین، اوشانیکه یَهُودیان

مَعْبَدِ مَالِيَاتِ جَمْعِ ڪانه بان، پِطْرُسِ وَرجه بومَن و باگُتَن: «شِيمي اُسَا مَعْبَدِ مَالِيَاتِ نَحْنِه هِدِه؟ مَعْبَدِ مَالِيَاتِ ”دو دِرْهَم“ با ڪه دو روز ڪارگري دسمزد قَدَر با.»^{۲۵} پِطْرُسِ باگوته: «اَلْبَتَر ڪه ذَنه!» وَخْتِي پِطْرُسِ سِرِه بَشَه، حالا هيچي نِگوته با ڪه عيسي اونه باگوته: «اِي شَمْعُون چي فِڪر ڪاني، اين دُنِيَايه پادشاهان ڪِيه جي باج و خَراج گيرِنَن؟ خوشانه وَچِه هان جي يا غَرِيْبِه هان جي؟»^{۲۶} پِطْرُسِ باگوته: «غَرِيْبِه هان جي.» عيسي اونه باگوته: «پَس وَچِه هان مُعَاَفَن! ^{۲۷} وَلِي وَسَّه اينڪه اوشانه نَرَنجَانِيم، ذَرِيا ڪَنار بوشو و قُلاَب نُواد اَوَلِين ماهي رِه ڪه بِيَتِي، اونه دَهَن وا هَڪُن. ايتا سِڪَه چهار دِرْهَمِي پيدا ڪاني اون سِڪَه رِه بَگِير و مي مَالِيَاتِ و تِي مَالِيَاتِ رِه اوشانه هِدِه.»

۱۸

ڪي هَمِه يه جي گته تَرِه

۱ بعد شاگردان عيسي يه وَرجه بومَن و اونه جي پُرسِيَن: «ڪي آسمان پادشاهي يه مِئَن هَمِه يه جي گته تَرِه؟»^۲ عيسي ايتا وَچِه رِه دُوخَانِسَه و اونه جي بِخَاَسَه شاگردان مِئَن بِيَسَه.^۳ وَ باگوته: «حَقِيقَتَن شِمِرِه گوَنَم، تا عَوُض نَبِين و ڪوچ وَچِه شانِ مِثان نَبِين، نَتَانِيد هيچ وَخْتِ آسمانِ پادشاهي يه مِئَن بِيَشِيَن.^۴ هَر ڪي خوشترِه اين ڪوچِه وَچِه يه مِثان ڪوچِڪ هَڪُونِه، آسمانِ پادشاهي يه مِئَن گَت تَرِين بونِه.^۵ هَر ڪي اينجور وَچِه رِه مي اِسْمِ خَاطِرِي قَبول هَڪُونِه، مَرِه قَبول هَڪُرْدِه.

«^۶ وَلِي هَر ڪي باعِث هَبو ايتا ازاين ڪوچَڪان ڪه به مَن ايمان دارَن به گُناه ذِڪِه، اونه بَهترِبا ڪه خودشه گردَن آسياب سَنگ دَبِسَه و خوشترِه ذَرِيايِ جَلِ جايه مِئَن غَرَق ڪانه با!^۷ وای بر اين دُنْيا ڪه آدَمِي رِه به گُناه وَسَوَسَه ڪانه. چُون وَسَوَسَه هَمِش دَرِه، وَلِي وای بِحالِ گُسي ڪه باعِث بانيه وَسَوَسَه بونِه!

«^۸ اِگِه تِي دَسْت يا لِنِگ تَرِه به گُناه ڪِشَانْدِنِه، اُونِه بَبِين و دِيم هَدِه چُونڪه تِي وَسِين بَهترِ ڪه شَل يا چُلاقِ زَنْدِگِي اَبَدِي يه مِئَن بِيَشِي تا اينڪه دَسْت و لِنِگ هَمَرِه تَشِ اَبَدِي يه مِئَن دِيم هَدِه هَبِي.^۹ وَ اِگِه تِي چِشَم تَرِه به گُناه ڪِشَانْدِنِه، اُونِه دَرِ بيار و دِيم هَدِه چُونڪه تِي وَسِين بَهترِ ايتا چِشَمِ هَمَرِه زَنْدِگِي اَبَدِي مِئَن بِيَشِي، تا اينڪه دُتا چِشَمِ هَمَرِه جَهَنِمِه تَشِ مِئَن دِيم هَدِه هَبِي.

گَمِ هَبوسَه گوَسِنْد مَثَل

«^{۱۰} هیچ وَخت این کوچ وَچہ شانہ کوچک نِشمارین. چونکہ شِمره گونم اوشانه فِرشتگان آسمان مین هَمش می آسمانی پیر دیم دیئن. [^{۱۱} چون انسان ریکا بوما تا گم هَبوسه شانہ نجات هِدِه.] ^{۱۲} چی گمان کانید؟ آگه ایتا مردای صد تا گوسند بداره و ایتا از اوشان گم هَبو، تی نَظر اون نود و نه گوسند دیگر کوه مین ول نکانه و گم هَبوسه گوسند دُمال نِشونه؟ ^{۱۳} آره شِمره گونم آگه اونه پیداهکونه، اون ایتا گوسند وسین بیشتر خوشحال بونه تا اون نود و نه گوسند وسین که گم نَبان. ^{۱۴} می آسمانی پیره خاسه این نیه که حتی ایتا از این کوچکان هَلاک هَبون.

آگه تی آداس نِسبت به تو گناه هَکَرِه

«^{۱۵} آگه تی آداس تیره گناه هَکَرِه، اونه ور بوشو و خَلوت جا یه مین اونه خطاره اونه گوشرد هَکن. آگه تی گب گوش هَکَرِه، باز هم تی آداسه پیدا هَکوردی؛ ^{۱۶} ولی آگه تی گب گوش نَکَرِه، ایتا دو نفر دیگر تی هَمره بیر تا هر اِتهامی، دوسه تا شاهد گواهی یه هَمره ثابت هَبو. ^{۱۷} آگه حاضر نَب اوشانه گب بِنشَوِه، کلیسایه گوش بَرسان، و آگه حاضر نَب حتی کلیسایه گب قبول هَکونه، بعد اونه هَمره ایتا اجنبی یا خراجگیر مِثان رِفَتار هَکن.

«^{۱۸} حقیقتن شِمره گونم، هر چی زمین مین دَبدین، آسمان مین هم دَپسه بونه؛ و هر چی زمین مین وا هَکنید، آسمان مین هم وا بونه. ^{۱۹} اینم شِمره گونم آگه دو نفر از شما زمین سر دربارِه اونچه که خُدایه جی خنید یک دل هَبین، می آسمانی پیر اونه شِمره دَنه. ^{۲۰} چونکه هر جا دو یا سه نفر می اسم هَمره جمع هَبون، من اوجه اوشانه مین دریم.»

بی رَحِم پاکارِ مَثَل

^{۲۱} پس پطرس عیسی یه ورجه بوما و اونه جی پُرسیه: «آقا، آداسی که مَرِه بدی کانه ره چن گش باید ببخشم؟ هفت گش؟»

^{۲۲} عیسی اونه باگوته: «نگونم هفت گش، بلکه هفتاد تا هفت گش.

^{۲۳} چونکه آسمان پادشاهی ایتا پادشاه مِثان که تصمیم بیتِه خودشه پاکارانِ هَمره حساب کِتَاب هَکونه. ^{۲۴} پس وَختی حساب کِتَاب شروع هَکَرِه، یه نَفَر اونه ورجه بیاردن که آنقدر پادشاه ره بدهکار با که حتی آگه دو هزار سال پادشاه وسین کار کابا بازهم نَتانسه خودشه قرضِ ره پس هِدِه. ^{۲۵} و چون نَتانسه خودشه قرضِ هِدِه، آرباب دستور هِدِه اون خودشه رَن و وَچِه و تمام

اونه دار و نڊارِ هَمَرَه بَرُوشَن تا خودشه ظَلَبِ هَگِيرَه. ^{۲۶} وَلِي اُون پاڪار اَرَباب لِنگِ پيش زانو بَرَه و خواهشِ هَمَرَه باگوته: ”مَرِه مُهَلَت هَده، تمام مي قَرَضِ تَرِه دَنَم.“ ^{۲۷} اَرَباب دِل اونه رِه بَسُوته و اونه وَلِ هَگَرِده و اونه قَرَضِ بَبَخَشِيه. ^{۲۸} «وَلِي وَخْتِي هَمِين پاڪار دَشْتِه بيرون بوشو، ايتا آز خودشه هَمڪارانِ بَدِيِيه صَد دِنار كه سِه ماهِ كارگري دَسْمَزْد قَدَر با اونه بَدِهڪار با. پَس اونه بَگِيته و اونه فُورَت فشار هَده و باگوته: ”تي قَرَضِ پَس هَده!“ ^{۲۹} اونه هَمڪار اونه لِنگِ پيش زانو بَرَه و خواهشِ هَمَرَه باگوته: ”مَرِه مُهَلَت هَده؛ تمام مي قَرَضِ تَرِه دَنَم.“ ^{۳۰} وَلِي اُون قَبول نَكُرِده، وَ اُون مَرَدَاي رِه زَنَدانِ مِيَن تُوَادَه تا خودشه قَرَضِ رِه هَگِيرَه. ^{۳۱} وَخْتِي بَقِيه يه پاڪارانِ اِين مَاجَرَا رِه بَدِيِيَن خِيَلِي ناراحتِ هَبان، خوشانيه اَرَباب وَرجه بَشَن و تمام مَاجَرَا رِه اونه باگتن. ^{۳۲} بعد اَرَباب اُون پاڪارِ خودشه حُضور دُخَانِسَّه و اونه باگوته: ”اِي پاڪارِ شَرُور، مَگِه مَن تي خواهش و تَمَنَّا يه وَسِين تمام تي قَرَضِ نَبَخَشِيَم؟ ^{۳۳} مَگِه نَبَايَسِي هَمُونجور كه مَن تَرِه رَحْم هَگَرِدم، تو هَم تي هَمڪار رَحْم هَڪوردِي؟“ ^{۳۴} اَرَباب اَنقَدَر عَصَبَانِي با كه اونه زَنَدانِ مِيَن تُوَادَه تا شَكَنجِه هَبو و تمام خودشه قَرَضِ هَده. ^{۳۵} هَمِينجور هَم مي پِيَر كه آسَمَانِ مِيَن دَرِه اِين بَلارِه شِيَمِي سَر هارنه، اَگِه شُما هَم شِيَمِي اَدَاشِه دِل جِي نَبَخَشِيَن.»

۱۹

تَعْلِيمِ دَرَبَارِه طَلَاق

^۱ وَخْتِي عِيسِي خودشه گَبِ تمام هَگَرِده، جَلِيلِ جِي بَشَه وَ اَرْدُنِ رُوخَانِه يه اُون دَسِ جِي يَهُودِيَه يه مَنْطَقَه مِيَن بَشَه. ^۲ اَزْدَحَامِ اونه دُمبال راهِ دِكْتَن وَ عِيسِي اوشانه اَوِجِه شَفا هَده.

^۳ عُلَمَا يِه فِرَقَه قَرِيسِي عِيسِي يه وَر بومَن تا اونه آزمون هَكُنَن. اوشان باگتن: «ايتا مَرَدَاي تَانِه بِي دَلِيلِ خودشه زَنارِه طَلَاق هَده؟» ^۴ عِيسِي اوشانه باگوته: «مَگِه نُخَانِسِيدِ اُونِيكه اوشانه حَلَقِ هَگَرِده اَز اَوَّل ”اوشانه زِنَا مَرَدَايِ بَسَاخْتِه“، ^۵ عِيسِي باگوته: ”اِين وَسِين، مَرَدِ خودشه پِيَر وَ مَارِه جِي سِيْفَا بُونِه، خودشه زِنَا يِه هَمَرِه جُفَت بُونِه وَ اُون دُتا پَتَن بَوُتَن؟“ ^۶ پَس اوشان دِيگِه دُو تَن نِيَن بَلَكِه پَتَن هِيَسَن. پَس اُونجِه رِه كه خُدا جُفَت هَگَرِده رِه آدَم نَبَايد سِيْفَا هَكُونِه.» ^۷ اوشان عِيسِي رِه باگتن: «پَس چَرَا مُوسِي يه پِيغَمْبَرِباگوته مَرَدِ تَانِه خودشه زِنَارِه طَلَاق نَامِه هَده وَ اُونِه وَلِ هَكُونِه؟» ^۸ عِيسِي اوشانه باگوته:

«شیمی سَنگدلی یه وَسین با موسی اِجازه هَدَه شیمی زَناره طِلاق هَدین. ولی از اَوّل اینجور نَبَا. ۹ شِمِرِه گونَم هر کی خودش زَناره به هر دَلیلی اِلّا زَنّا طِلاق هَدِه و ایتا دیگَر زَن بَرَه، زَنّا هَکَرِدِه.» ۱۰ شاگردان اونه باگُتَن: «اگه مَرَدای وَضِع نِسَبَت به خودش زَن اینطوره، پس زَن نَیَرَدَن بَهِتَرَه!» ۱۱ عیسی اوشانه باگوتِه: «هَمِه این کلام نَتّاَن قَبول هَکُن، مَگر کسانیکه اوشانه عطا هَبا بو ۱۲ چون بَعَضی خواجه اَن و خوشانه مآره شِیگِم جی اینجور دُنیا بومَن، وَ بَعَضی دیگَر هَم دَرَن که مَرَدُم اوشانه خواجه هَکَرَدَن، وَ بَعَضیان خودشان، خودشان خواجه هَکُورَدَن چون پادشاهی یه آسِمَان وَسین زَن بَیَرَدَن جی چِشم پوشی کائَن تا خِدْمَت هَکُن. هر کی تانِه اینه قَبول هَکونه، بَنی قَبول هَکونه.»

بَنین وَچِه هان می ورجه بیین

۱۳ بعد مَرَدُم کوچِه وَچِه هان ره عیسی یه ورجه بیاردَن تا اون خودش دَسَتِ اوشانه سَر بَنه و اوشانه وَسین دُعا هَکونه. ولی شاگردان مَرَدُم این کارِ وَسین تَشَر بَزَن و اوشانه جُلوه بَگِیَتَن. ۱۴ ولی عیسی باگوتِه: «بَنین کوچِکِ وَچِه هان می ورجه بیین اوشانه جُلوه نَگیرِن، چونکه اوشانیکه این وَچِه شانِ مِثان بوئَن تانَن آسِمَانِ پادشاهی یه مِیَن بیین.» ۱۵ عیسی خودش دَسَتِ وَچِه هان سَر بَنه و اوشانه بَرکت هَدَه و اوچِه یه جی بَشَه.

پولداره مَرَدای

۱۶ ایتا روز ایتا مَرَدای عیسی یه ورجه بوما و باگوتِه: «اَسّا، چه خُجیر کاری باید هَکُنم تا بَتّاَم زَندِگی یه اَبَدی ره بَدَس بیارم؟» ۱۷ عیسی اونه باگوتِه: «چرا دربارِه اونچه که خُجیر می جی سوال کانی؟ تنها خُدا هیسه که خُجیر. اگه خَنی زَندِگی اَبَدی مِیَن بیشی، خُدايِ حُکَم بَجا بیار.» ۱۸ اون مَرَدای عیسی یه جی پُرسِیه: «کدام حُکَم؟» عیسی باگوتِه: «"قَتَل نَکُن، زَنّا نَکُن، دُزّی نَکُن، گواهی دُرُوغ نَدِه، ۱۹ تِی پیر و مآره اِحْتِرام بَدار، وَ تِی هَمساده ره تِی مِثان دوس بَدار.» ۲۰ اون مَرَدای عیسی ره باگوتِه: «مَن تمام ایشانه اَنجام هَدَم؛ دِ چی گم دارم؟» ۲۱ عیسی اونه باگوتِه: «اگه خَنی کَامِل هَبی، بوشو هر چی داری ره بَرُوش و اونه پولِ فَقیرانِ هَدِه که آسِمَانِ مِیَن گَنج داری. اونوخت بیه و مَرِه پِیروی هَکُن.» ۲۲ وَختی اون مَرَدای اینه بَشَنوَسَه اونه غُصّه بَگِیتِه و اوچِه یه جی بَشَه، چونکه خِیلی پولدار با.

۲۳ بعد عیسی خودش شاگردانِه باگوتِه: «حَقِیقَتَن شِمِرِه گونَم، پولدارانِ رَفَتَن

آسمان پادشاهی یه مین خیلی سخته. ^{۲۴} باز هم شمره گوئم، شُر رد هَبوسَن درزن لوکا یه جی آسان تر از پولدار رفتن خُدايه پادشاهی یه مین هيسه. ^{۲۵} شاگردان این گب جی بُهت هَگردَن و باگتن: «پَس کی تانه نجات هَگیره؟» ^{۲۶} عیسی اوشانه بیشییِه و باگوتِه: «این کار آدم وسین محاله، ولی خُدايه وسین همه چی مُمکنه.»

^{۲۷} پطرس باگوتِه: «چی آمی گیر هَنه، آمای که همه چی یه جی دَسَت بَکَشیم و تی دُمبال بومیم؟» ^{۲۸} عیسی اوشانه باگوتِه: «حقیقتَن شمره گوئم، اون تازه دُنیايه مین وَختی انسان ریکا خودشه پادشاهی یه تَخَت سَر بَنیشِه، شُما هم که می دُمالرو بونین دَوازده تَخَت سَر نیشین و اسرائیل دَوازده قَبیلَه رِه داوری کانید. ^{۲۹} هر کی می اسم خاطری خودشه سِرِه، آداشان و خاخران، پیر و مار، وَچِه و خودشه مَلِک تَرک هَگردِه، صَد بَرابَر گیرنه و زندگی اَبَدی رِه بَدَس هارنه. ^{۳۰} ولی خیلان که اُولینن، آخِرین بوئن و اوشانیکه آخِرینن، اُولین!

۲۰.

انگور باغ کارگران

«آسمان پادشاهی صاب باغی ره مانَدِنِه که صُب سَر سِرِه یه جی بیرون بَشِه تا خودشه انگور باغ وسین کارگر هَگیره. ^۲ او کارگران همَره طی هَگردِه هر گُدام یه دینار که ایتا روز دَسْمُز با، هَده. بعد اوشانه کار هَگردَن وسین انگور باغ سَر بَرسانده. ^۳ ساعت نُه صُب بازهم بیرون بَشِه و بَدییِه چن نَفَر شَهَر میدان سَر بیکار هیسن. ^۴ اوشانه باگوتِه: “شُما هم بیشین می انگور باغ سَر و هر چی شیمی حَق شمره دَنم.” ^۵ پس اوشان هم بَشَن. باز هم ظُهر موقع حُدود ساعت سه بعد از ظُهر بیرون بَشِه و اینجور هَگردِه. ^۱ باز هم ساعت پَنج بعد از ظُهر بیرون بَشِه و چن نَفَر بَدییِه بیکارن، باگوتِه “چرا تمام روز ایجه بیکار نیشین؟” ^۷ اوشان جَوَاب هَدَن: “هیچکی اَمَرِه کار نَدِه.” صاب باغ اوشانه باگوتِه: “شُما هم می انگور باغ سَریشین.” ^۸ «وَختِ مهال، صاب باغ خودشه سَرکارگر باگوتِه: کارگرانه صدا هَکُن اوشانه دَسْمُزِد اوشانه هَده، از آخر شروع هَکُن بیه اَوَل.” ^۹ اوشانیکه ساعت پَنج بعد از ظُهر شروع به کار هَگردِه بان هر گُدام یه دینار بیتن. ^{۱۰} اون کارگرانی که اَوَل بوما بان خیال هَگردَن بیشتر مُزد گیرنن، ولی اوشان هم هر گُدام یه دینار بَگیتن. ^{۱۱} وَختی خوشانه دَسْمُزِد بَگیتن غَرُغَر هَگردَن و صاب باغ باگتن: ^{۱۲} “ایشان که سَر آخر بومَن و یک ساعت کار هَگردَن اوشانه

آمي هَمَرَه كه تمام روز آفتو زير جان بگنديم ره يچور دَسْمُز هَدَي! ^{۱۳} وَلِي صاب باغ ايتا آز اوشان جَوَاب هَدُه و باگوتِه: "اِي رَفِيَق، مَن كه تِرِه بَدِي نَكُردَم. مَكِه قَبول نَكُردِي يه دينار وَسين كار هَكُنِي؟ ^{۱۴} پَس تِي حَقِ بَكِير و بوشو! مِي دِل خِنِه اين آخِرِين كارگِرِ هَم تِي قَدَر دَسْمُز هَدَم. ^{۱۵} مَكِه مَن حَق نِدارُم اونجوركه مِي دِل خِنِه مِي مالِ هَمَرَه هَكُنَم؟ چِشم نِدارِي مِي دَسْت و دِل بازِي ره بِيَنِي؟" ^{۱۶} «آرِه، اينجورِي يه كه اوشانيكه آخَرَن، اَوَّل بونَن و اوشانيكه اَوَّلَن، آخَر.»

عيسي يه سَوَمِين پيشگويي دَرَبارِه خودشه مُردَن و زنده هَبوسَن.

^{۱۷} اورشَلِيم راهِه مَيَن عيسي خودشه دَوازده شاگردِ كِنار بَكشِيه و اوشانه باگوتِه: ^{۱۸} «آما دارِيَم بيشيم اورشَلِيم، اورشَلِيم مَيَن انسانِ رِيكا ره دَسگِرِ كَانَن و مَعْبَدِ گَت گَتِه كاهِنان و توراتِ مُعَلِّمينه دَسْت دَنَن و اوشان انسانِ رِيكا ره به مرگِ مَحْكوم كَانَن ^{۱۹} اوشان انسانِ ريكاره قومِ بُت پَرَسِ دَس تَحْوِيل دَنَن. اوشان اونه مسخره كَانَن، شَلّاق زَنَن و صَلِيب كِشَنَن. و اون سَوَمِين روززنده بونه.»

ايتا مآره خاسّه

^{۲۰} زبدي يه ريكاشانِ مآر، خودشه دُتا رِيكا يه هَمَرَه عيسي يه ورجه بوما، اون پيش زانو بَرَه و اونه جِي بِخاسّه اونه وَسين يكاري هَكونه. ^{۲۱} عيسي اونه باگوتِه: «چي خِنِي؟» اوشانه مآر باگوتِه: «بِگِواجارِه دَنِي تِي پادشاهِي يه مَيَن مِي ايتا رِيكا تِي راسِ دَس و اون پِدانه تِي چِپِ دَس بِنِيشَن.» ^{۲۲} عيسي باگوتِه: «شما نِداين چي خَنيد، شما تانين جامِي ره كه مَن بَزودي نوشَتَم ره بَنوشين؟» اوشان جَوَاب هَدَن: «آرِه، تانيم.» ^{۲۳} عيسي اوشانه باگوتِه: «دُرِسّه شُما مِي جامِ جِي نوشنين، وَلِي مَن اين اِختيارِه نِدارم كه باگُوم كِي مِي راسِ دَس و چِپِ دَسه ور نِيشَنه، اين جاها اوشانِ شِي يه كه مِي آسِماني پير اوشانه وَسين حاضِر هَكُردِه.» ^{۲۴} وَخْتِي دِه شاگردِ ديگرِ اين بَشَنوسَن، اون دُتا آداسِه وَسين داغ هَكُردَن. ^{۲۵} وَلِي عيسي تمام شاگردانِه خودشه حُضور دُخانِسّه و باگوتِه: «شُما دانيد ديگرِ قومانِ حُكمرانانِ مَرَدَم ره حُكمراني كَانَن و رَئِيسانِ اوشانيكه خوشانِه دَسْت جِير دازَن ره زور گوئنَن. ^{۲۶} وَلِي شيمي مَيَن اينجور نبو. هر كِي خِنِه شيمي مَيَن گَتِه تَر هَبو، بايد شيمي پاكار هَبو. ^{۲۷} وَ هر كِي خِنِه شيمي مَيَن اَوَّل هَبو، بايد شيمي پاكار هَبو. ^{۲۸} حَتّٰي انسانِ رِيكا هَم نومّه تا اونه خِدْمَتِ هَكُنَن، بلكه بوما

خِدمَتِ هَكونه و خودشه جان خِیلیانِ نِجاتِ وَسینِ فدا هَکونه.

عیسی دُتا کورِ شَفا دَنه

^{۲۹} وختی عیسی و اونه شاگردان شَهر آریحا یه جی شونِه بان، اِزدحامِ زیادی اونه دُمبال راه دَکَتَن. ^{۳۰} راهه مِین دُتا کورِ مَرَدای نِیشتِه بان. وختی بِشَنوسَن عیسی اوچِه یه جی گُذر کانه، چِرِه بَرَن: «ای آقا، داوود ریکا، اَمَرِه رَحِم هَکُن!» ^{۳۱} مَرَدُم اوشانه زَمَتْل بَرَن و باگَتَن ساکت هَیین. ولی اوشان خوشانه صِداره بُلند و بُلند تَر کانه بان گونِه بان: «ای آقا، داوود ریکا، اَمَرِه رَحِم هَکُن!» ^{۳۲} عیسی بَیپَسَه و اون دُتا مَرَدای رِه خودشه حُضور دُخانیسَه و باگوتِه: «چی خَنید شِیمِرِه هَکُنم؟» ^{۳۳} اوشانِ باگَتَن: «ای آقا، خَنیم اَمی چِشم سو دَکِه.» ^{۳۴} عیسی یه دِل اوشانه رِه بَسوتِه و خودشه دَسِ اوشانه چِشم سَر بَنه. دَرجا اوشانه چِشم شِفا بَیتِه و بَتانِسن بَیَن. بعد عیسی یه دُمبال سَر بَشَن.

۲۱

عیسی اورشلیم مِین بَشَه

^۱ وختی عیسی و اونه شاگردان اورشلیم نَزیکِ بَرَسِین وَ به بیتِ فاجی یه دِه که کوه زیتون مِین با بومَن، عیسی دو نفر آز خودشه شاگردانه دِه مِین بَرساندِه. ^۲ اوشانه باگوتِه: «دِه اِی که شِیمی پِیش دَرِه رِه دِلِه بَیشِین، هَمینکه دِلِه بَشِین ایتا خَر و اونه گُرِه رِه دَپَسَه دینِین، اوشانِ وا هَکُنید و می وَرجه بیارِین. ^۳ اگِه کِسی شِیمِرِه چِیزی باگوتِه، باگوید: "خُداوند اوشانه احتیاج داره،" بعد اون اِجازه دَنه اوشانِ بیارِین.»

^۴ اِین کارِ هَمَرِه پِیغمَبَرِ پِیشگوئی به اَنجام بَرَسِیه که گَنه:

^۵ صَهیونِ کِیجارِه باگوید:

«اِین تِی پادِشاه، فروتنی یه هَمَرِه خَر سَر سوار و هَنه

خَر گُرِه یه سَر سوار و هَنه»

^۶ اون دُتا شاگرد بَشَن و اونچِه عیسی باگوتِه با رِه هَکَرَدَن. ^۷ اوشان خَر و گُرِه رِه بیاردَن و بعد خوشانه قَوا رِه اوشانِ پُشت تووَادَن و عیسی سَوار هَبا. ^۸ اِزدحامِ زیادی هَم خوشانه قَوا رِه راهه مِین پَهَن هَکَرَدَن و پِیری هَم دارِ شاخ و وَلَگِ بینه بان و راهه مِین پَهَن کانه بان. ^۹ بعد جَماعتی که پِیش پِیش شونِه بان و اوشانی که دُمبال سَر هَنه بان داد رَنه بان گونِه بان: «نِجات هَدِه داوود

ريکا! موبارک اونيه کي خداوند اسم همره هنه! آسمان جي نجات هديه! ۱۰ همين که عيسي اورشليم مين بڻه، تمام شهر مردم به وجد بومن. مردم پرسنه بان: «اين کيه؟» ۱۱ جماعت جواب دنه بان: «اين عيسي به پيغمبر که ناصره به جليل جي بوما.»

عيسي مَعْبِدِ تميز کانه

۱۲ عيسي مَعْبِدِ حياط مين بڻه و تمام اوشاني که داد و ستد کانه بان ره بيرون هگرده. اون صرافان ميز و گفتر فروشان صندلي ره وچين دچين هکورده. ۱۳ عيسي اوشانه باگوته: «نوشته هاي مقدسه مين بنوشت هبا: ”مي سِرِه دُعا به سِرِه خوانده بونه،“ ولي شما اونه ’دُر لانه‘ هگردين.»

۱۴ کوران و شلان مَعْبِدِ مين اونه ورجه بومن و او اوشانه شفا هده. ۱۵ وختي گته گته کاهنان و تورات معلمين عيسي به معجزات ره بديين و بشنوسن که وچه شان مَعْبِدِ مين داد رتن: «نجات هديه داوود ريکا.» عصباني هبان. ۱۶ پس عيسي ره باگتن: «اشتوني اين وچه شان چي گونن؟» عيسي اوشانه جواب باگوته: «آره اشتونم! مگه شما مزامير کتاب ره نخاستي؟ اوچه بنوشته هبا که حتي کوچک وچه هان و تره وچه شان هم خوشانه زبانه همره اونه حمد و ثنا کانن. ۱۷ بعد عيسي اوشانه ترک هگرده و شهر جي بيرون بڻه و به ده بيت عنيا برسپه و شور ره اوچه سر هکورده.

خُشک هَبوسَنِ اَنجِيلِ دار

۱۸ فردا صُب، وختي عيسي خسه به اورشليم وگرده راهه مين اونه وشنا هبا. ۱۹ جاده به ور ايتا اَنجِيلِ دار بدييه و اونه سمت بڻه تا اونه جي اَنجِيلِ بچينه. ولي بجز ولگ هيچي اون دار سر دتبا. پس اون دار باگوته: «ديگه هيچ وخت تي جي محصول به بار نيته.» اون دار درجا خُشک هبا.

۲۰ وختي شاگردان اونه بديين بَهِت هگردن و عيسي ره باگتن: «چطور اين اَنجِيلِ دار درجا خُشک هبا؟» ۲۱ عيسي اوشانه باگوته: «حَقِيقَتَن شِمره گونم اگه ايمان بدارين و شُک نَکَين نه تنها اين کار، بلکه کارايه گته تر از اين هم تانين اَنجام هدين. حتي تانين اين کوه دستور هدين خودش جايه سر گنده هبو و دريايه مين ديم بُخاره و اينجور بونه. ۲۲ هر چي دُعا به مين بخاين، بَدَس هارنين به شُرتي که ايمان بدارين.»

به چه حقی این کاران کانی؟

^{۲۳} عیسی مَعْبَدِ مَیْنِ بَشَه و شُرُوعِ هَکْرَدِه مَرْدُمِ تَعْلیمِ هَدَن. گَت گِته کاهِنان و مَشاخِ قومِ اونه وَرجه بومَن، باگُتَن: «به چه حقی این کاران کانی؟ کی این اختیاره تَرِه هَدَه؟» ^{۲۴} عیسی اوشانه باگوته: «مَن هَم شیمی جی ایتا سوال کائَم، اِگِه اونه جَوابِ هَدین مَن هَم شِمِرِه گوئَم به چه حقی این کاران کائَم. ^{۲۵} یحیی یه تَعْمید کوجِه یه جی با؟ خُداي جی یا آدَم جی؟»

اوشان هَمدیگر هَمَرِه مَشَوَرَتِ هَکْرَدَن باگُتَن: «اِگِه باگویم خُدايِه جی با، اَمَرِه گُنه پَس چِرا اونه گِبِ باوَر نَکُردین؟» ^{۲۶} وَ اِگِه باگویم آدَم جی با، مَرْدُمِ جی تَرَسَنیم، چونکه هَمِه یحیی رِه پیغمبرِ دانَن. ^{۲۷} پَس عیسی یه جَوابِ رِه باگوئَن: «اَما نِدانیم.» عیسی اوشانه باگوته: «پَس مَن هَم شِمِرِه نَگوئَم به چه حقی این کاران کائَم.»

دُتا ریکا یه مَثَل

«^{۲۸} شیمی نَظَرِ چیه؟ ایتا مَرْدای دُتا ریکا داشتِه. اون خودشه اوّلی ریکا یه وَرجه بَشَه و باگوته: "مِی ریکا، اِمروز مِی اَنگور باغِ سَر بوشو و اوچِه کار هَکُن."»

^{۲۹} اون ریکا جَوابِ هَدَه: مَن "نَشوئَم"، وَلی بعد اونه نَظَرِ وِگَرَسَه و بَشَه. ^{۳۰} پیرِ خودشه اون ایتا ریکا یه وَرجه بَشَه و هَمینِه اونه باگوته. ریکا جَوابِ هَدَه: "شوئَم آقا"، وَلی نَشَه. ^{۳۱} شیمی نَظَرِ گُدامِ ریکا خودشه پیرِه خاسَه رِه بَجا بیارَدِه؟» اوشان باگُتَن: «اوّلی.» عیسی اوشانه باگوته: «حَقِیقَتَن شِمِرِه گوئَم که خَراجگیران و فایِشِه شان قَبْل از شُما خُدايِه پادشاهی مَیْنِ شوئَن. ^{۳۲} یحیی بوما تا پارسا زندگی هَکُورَدِن راهِ رِه شِمِرِه نِشان هَدِه ، و شُما اونه گِبِ باوَر نَکُردین. وَلی خَراجگیران و فایِشِه شان اونه گِبِ باوَر هَکُردَن. وَ شُما با اینکه اینها را بَدِیْن شیمی نَظَرِ عَوَضِ نَبَا و باوَر نَکُورْدین.»

باغبانانِ شُرورِ مَثَل

«^{۳۳} ایتا دیگَر مَثَلِ گوشِ هَدین: ایتا مَلِک دارِ اَنگور باغی بَساتِه و اونه دُورِ وَرِه چَپَرِ بَکَشِیَه و ایتا حوض، اَنگورِ لِه هَکُردَن وَسین و ایتا سَکُو دیدبانی یه وَسین بَساتِه، بعد باغِ چَن تا باغبانِ اِجارِه هَدَه و خودش مَسا فَرَتِ بَشَه. ^{۳۴} اونوَخت که اَنگورِ چِینی مَوقِعِ بَرِسیه، صابِ باغِ خودشه پاکارانِ باغبانانِه وَرجه بَرِسانده تا اونه مَحصولِ تَحویلِ هَکیرَن. ^{۳۵} وَلی باغبانانِ اونه پاکارانِ بَگِیْتَن، ایتا رِه بَرَن و

ايتا ديگر بکوشتن و اون ايتا ره سنگسار هکردن. ^{۳۶} صاب باغ يدفه ديگه، پاکاران بيشتری ره اوشانه ورجه برسانده، ولی باغبانان اوشانه همره هم همونجور برخورد هکردن. ^{۳۷} سر آخر خودشه ريکاره باغبانان ورجه برسانده و خودشه همره باگوته: ”اوشان می ريکا په احترام دارن.“ ^{۳۸} ولی وختی که باغبانان ريکاره بديين همدیگر باگوئن: ”اون اين باغ وارث. بيئين اونه بکوشيم و اونه ارث صاحب هبیم.“ ^{۳۹} پس اونه بيئن و انگور باغ جي بيرون تووادن و اونه بکوشتن. ^{۴۰} حالا شیمی نظر، صاب باغ بييه باغبانان همره چکار کانه؟
^{۴۱} جواب هدن: «اوشانه بدترین وضع همره کُشنه و انگور باغ باغبانان ديگر ره اجاره دنه تا اونه محصول سهم اونه فصل موقع اونه هدن.»
^{۴۲} بعد عیسی اوشانه باگوته: «مگه تا آلان مزامير کتاب مين نخانسيد که:
 ”همون سنگی که بنائشان اونه ديم هدن

بنایه اصلی ترین سنگ هبا.

خداوند اينجور هکرده و امی نظر عجيب هنه.“

«^{۴۳} پس شمره گوئم خدایه پادشاهی شیمی جي بگيته و قومی ره هده بونه که باغ کاره برسن و اونه محصول هدن. [^{۴۴} هر کی اين سنگ سر بگه، تيکه تيکه بونه و هر وخت اين سنگ يَنفَر سر بگه، اونه له کانه.
^{۴۵} وختی گت گته کاهنان و علمايه فرقه فریسی عیسی په مثل بشنوسن، بفهمسن که عیسی درباره اوشان گب رنه. ^{۴۶} پس اوشان ايتا راهه دُمبال گردنباں تا عیسی ره دسگیر هگن، ولی مردُم جي ترسنه بان، چونکه مردُم عیسی ره پيغمبر دانسن.

۲۲

جشن عروسی په مثل

^۱ عیسی باز مثله همره اوشانه وسين گب بزه، باگوته: ^۲ «آسمان پادشاهی که خدا اونه حاکم ايتا پادشاه ره ماندنه که خودشه ريکا په عروسی په وسين ايتا گته جشن بگيته. ^۳ او خودشه پاکاران برسانده تا دعوتی شانه باگو به جشن بيئن، ولی اوشان نَحسن بيئن. ^۴ پادشاه پاکاران ديگری ره برسانده و باگوته: ”دعوتی شانه باگويد شام ره حاضر هکردم، من می گو و جانکا شانه سر ببیيم و همه چیز حاضره. پس بيئين جشن عروسی.“ ^۵ ولی اوشان اعتنا نگردن و هر کدام خوشانه کار دُمبال بشن. ايتا خودشه بجارسر بشه و ايتا ديگر خودشه

گسب و کاسبي يه دُمال. ^۱ بَقِيه هَم پادشاهِ پاكارانِ بِيَتَن وِ بِي حُرمتي هَکُردَن و اوشانه بَکوشَتَن. ^۷ پادشاه عَصَباني هَبا، خودشه سَرِبازانِ بَرِسانده و قاتِلانِ بَکوشَتِه و اوشانه شَهرِ تَش بَکَشِييه. ^۸ بعد خودشه پاكارانِ باگوته: ”جَشَن عروسي آماديّه، وَلِي گساني که دَعَوَت هَکُردَم لياقت نِداشتَن جَشَن مِين بِيِن. ^۹ پَس کوچه پَسکوچه هانِ مِين بيشين و هر کي ره پيدا هَکُردين عروسي دَعَوَت هَکُنيد.“ ^{۱۰} اُون پاكارانِ کوچه پَسکوچه هانِ مِين بَشَن هر کي ره پيدا هَکُردَن، چه خُوب و چه بد خوشانه هَمَره بيارِدَن و عروسي سِرا مِهمانان جِي پُر هَبا.

« ^{۱۱} وَلِي وَختي پادشاه مِهمانان بَدِيِن وَسِين دِلِه بوما، ايتا مَرَدايِ ره بَدِيته که عروسي لِواس خودشه تَن نِداشته. ^{۱۲} پادشاه اونه باگوته: ”اي رَفِيق، چَطور بَدون اينکه عروسي لِواس ره دَگني ايجه بُمِي؟“ وَلِي اُون مَرَدايِ هيچ جِوابي نِداشته. ^{۱۳} بعد پادشاه خودشه پاكارانِ باگوته: ”اونه دَسَت و لِنِگ دَبدين و اونه بيرون ظَلَماتِ مِين تِوادين اوجِه که بِرمِه دَرِه وَتَرَس جِي دَندان، دَندانِ سَر ساييده بونه.“ ^{۱۴} چونکه دَعَوَتِي شان زِيادِن، وَلِي اِنْتِخاب هَبوسّه شان گِمن.»

^{۱۵} بعد عُلَمايِ فِرَقِه فَرِيسي بيرون بَشَن و مَشَوَرَت هَکُردَن که چَطور عيسي ره خودشه گِب هَمَره تِلِه مِين تِواَدَن. ^{۱۶} اوشان خوشانه شاگِردانه هيروديس هَوادارانِ هَمَره عيسي يه حُضور بَرِسانين و باگَتَن: «اَسّا، اَما دانيم تو مَرَدِ راسگوبي هيسي و خُدايه را ره به دُرستِي ياد دَنِي، تِي وَسِين مِهم نيه مَرَدُم چِي گوَنَن، چونکه گولِ ظاهرِ نُخارني. ^{۱۷} پَس تِي نَظَر ره اَمَرِه باگو؛ امپراطور رُوم ماليات هَدَن دُرُسّه يا نه؟» ^{۱۸} وَلِي عيسي که دَانِسِه اوشان چه نَقْشه اِي بَکَشِين، باگوته: «اي دُرُوئِشان، چِرا مَرِه اَزْمون کانيد؟ ^{۱۹} سِگِه اِي که اونه هَمَره شيمي مالياتِ دَنيد ره مَرِه نِشان هَدِين.» اوشان ايتا سِگِه يِه دِيناري اونه هَدَن.

^{۲۰} عيسي اوشانه باگوته: «اين سِگِه يِه نَقْش و نِگار کي شينه؟» ^{۲۱} اوشان جِواب هَدَن: ”قِصِرِ شين“ عيسي باگوته: «پَس قِصِرِ مالِ قِصِرِ هَدِين و خُدايه مالِ خُدايه هَدِين.» ^{۲۲} اوشان اونه جِواب جِي هاج و واج بُمَانِسَن و عيسي ره تَنها بَنَن و بَشَن.

زنده هَبوسَن مُردگان

^{۲۳} همون روز عُلَمايِ فِرَقِه صَدوقِ که مَعْتَقِد بانِ مُردگان دوباره زنده نَبَوَنَن، عيسي يِه ورجه بومَن، ^{۲۴} و اونه جِي پُرسِيِن: «اي اَسّا، موسي يه پيغمبرگونه با اگِه ايتا مَرَدايِ بِي وَجِه بَميرِه، اونه آداس بايد اونه زِن هَمَره عروسي هَکونه تا

اونه جي خودشه آداسه وسين نسلي بجا بڻه. ^{۲۵} آمي مين هفت تا آداس دبَان. اُولين آداس عروسي هَگرده و قبل از اينکه وچه دار هبو بمرده و خودشه زنا ره خودشه دُومين آداسه وسين بڻه. ^{۲۶} دُومي و سومي، تا هفتمي آداس هم به اين وضع دُچار هبان. ^{۲۷} اون زنا هم بعد از همه بمرده. ^{۲۸} حالا، قيامت روز، اون گدام آداسه زنا بونه، چونکه هر هفتا آداس اونه همزه عروسي هَگرده بان»

^{۲۹} عيسي جواب هده: «شما اشتباه کانيد، چونکه نه نوشته هاي مقدس جي چيزي دانيد و نه خدای قوت جي! ^{۳۰} قيامت روز هيچکس نه زن گيرنه و نه شو کانه، بلکه همه آسمان فرشتگان مِثان بوئن. ^{۳۱} ولي درباره زنده هبوسن مُردگان، مِگه تورات مين نُخانسيد خدا شمره چي باگوته؟ ^{۳۲} که ”من ابراهيم خدا، اسحاق خدا و يعقوب خدايم.“ خدا مُردگان خدا نيه، بلکه زنده شانه خدائه.»

^{۳۳} وختي مردُم اينه بشتوسن، عيسي يه تعليم هدين جي بُهت هگردن.

^{۳۴} ولي وختي علمای فرقه قريسي بشتوسن که عيسي چطور خودشه جواب همزه صدوقيان دهن ديسه، عيسي يه دُور جمع هبان. ^{۳۵} ايتا آز اوشان که وکیل با، اين نيّت همزه که عيسي ره آزمون هکونه اونه جي سوال هگرده:

^{۳۶} «ای اُسا، گته ترين حُکم شريعت گدام؟» ^{۳۷} عيسي اوشانه باگوته: «خداوند، تي خدایه با تمام تي دل و تمام تي جان و تمام تي فکر همزه دوس بدار.» ^{۳۸} اين اُولين و گته ترين حُکم. ^{۳۹} دُومين حُکم هم اُولين حُکم جي مُهمتره: «تي همساد ره تي مِثان دوس بدار.» ^{۴۰} تمام موسايه شريعت و پيغمبرانه بنويشته اين دُتا حُکم سر خلاصه هبا.»

مسيح موعود کيه ريکائه؟

^{۴۱} عيسي اون موقه که علمای قريسي اونه دُور و ور هيسبان، اوشانه جي بپرسيه: ^{۴۲} «شيمي نظر درباره مسيح موعود چيه؟ اون کيه ريکائه؟» اوشان جواب هدين: «داوود پادشاه ريکائه.» ^{۴۳} عيسي اوشانه باگوته: «پس چطور داوود خدا يه وحي همزه، مسيح ره خداوند خاندنه؟ چون داوود گونه:

^{۴۴} «خداوند مي خداوند باگوته:

می راس دسه ظرف بنیش

تا وختي که تی دشمنانه تی لنگ جیر گرسی هکونم.»

^{۴۵} اگه داوود اونه خداوند خاندنه، پس چطور اون تانه داوود ريکا هبو؟»

^{۴۶} هيچکدام جوابي نداشتن هدين، مين بعد هم دِ کسی جرأت نکرده اونه جي

هُشدار به عُلَمایِ مَذْهَبی

۱ بعد عیسی مَرْدُم و خودشه شاگردانه باکوته: ۲ «مُعَلِّمِینِ تورات و عُلَمایِ یه فرقه فَرِیسی موسی یه پیغمبر تختِ سَر نِیشتَن ۳ هَر چی شِمِرِه گوئن گوش هَکْنِید و بِجا بیارین؛ وَلی اوشانه کارِ جی سَرْمَشَق نَگیرِین! چون اونچه ره که خودشان تعلیم دَنَن، خودشان اَنجام نَدَنَن. ۴ اوشان اَحکامِ دین ره ایتا سَنگِین بارِ مِثان که نَشِنِه اونه جابجا هَکُردَن مَرْدُم دوش سَرَنَنَن، وَلی خودشان حاضرِ نِین حَتّی خوشتِرِه ایتا اَنگوشَتِ ره هَم بارِ جیرِ بَنَن. ۵ هَر کاری کائَن این و سِین که مَرْدُم اوشانه بَیَنَن: چون اوشان خوشانِه آیه دانه شان گته تَر کائَن، خوشانِه بال و پِیشانی یه گَش دَبنَدِین و خوشانِه قَوايه لَمَپَرِه گُشادَتَر گیرِین. ۶ اوشان دوس دارَن مَجَلِیس مِین بالا سَر بَنِیشتَن و یَهُودِ عِبادتگاه مِین خُجیرَتَرین جا ره بدارِن ۷ و مَرْدُم کوچِه و بازارِ مِین اوشانه سَلام هَکوئن و اوشانِه 'اَسا' دُخانَن. ۸ وَلی نَین شِمِرِه 'اَسا' باگَن، چون شُما تَنها ایتا اَسا دارید و شُما هَمدیگر هَمَرِه آدَاشِین. ۹ هِیچکس زَمِین سَر 'پیر' دُبخانِید، چونکه فَقط شُما ایتا پیر درِید که آسِمَانِ مِین دَرِه. ۱۰ نَین شِمِرِه 'مُعلِم' دُخانَن، چونکه شُما ایتا مُعلِم دارید که مَسِیح. ۱۱ اون گس شیمی مِین هَمه یه جی گته تَرِه، که شیمی پاکار هَبو. ۱۲ چون هَر کی خوشتِرِه گته تَر جِلوِه هَدِه، کوچک بونه، و هَر کی که خوشتِرِه فروتَن هَکونه، سَر بُلند بونه.

۱۳ «وای بِحالِ شُما ای مُعَلِّمِینِ تورات و عُلَمایِ فَرِیسی دُرُو! شُما آسِمَانِ پادشاهی یه دَرِ مَرْدُم رو دَبنَدِینِید، نه خودتان دِلِه شوَینِید نه گذارنِین اوشانی که راهه مِین دَرَن هَم دِلِه بوشون.

۱۴ «[وای بِحالِ شُما ای مُعَلِّمِینِ تورات و عُلَمایِ فَرِیسی دُرُو! شُما از طَرَفِی بیوه زَناکانه مالِ غارت کانِید و از طَرَفِ دیگر ظاهر سازی یه و سِین شیمی دُعارِه دِرازِه دَینِید. اینِه و سِین، شیمی مُکافات خِیلی سَخَت تَرِه.]

۱۵ «وای بِحالِ شُما ای مُعَلِّمِینِ تورات و عُلَمایِ فَرِیسی دُرُو! شُما دَرِیا و خُشکی یه جی گُدر کانِید تا گسی ره بَینِید که شیمی دِین قَبول هَکونه. وَختی هَم مُوَفَّق هَیَین اونه دو برابر شیمی جی بَدَتَر، جَهَنِمِه ریکا سازِینِید.

۱۶ «وای بِحالِ شُما ای راهتَمایانی که خودتان کورِید، گوَینِید: "اگه گسی مَعَبِدِ

قَسَم بُخارِه اِشکال نِداره، وَلِی اَگِه مَعْبَدِ طلائِشانِه قَسَم بُخارِه، باید خودشِه قَسَمِ عَمَلِ هَکونه. " ^{۱۷} ای کورانِ نَفَهَم! گُدام گَته تَرِه؟ طَلا یا مَعْبَدی که اون طَلا رِه تَقْدیس کانه؟ ^{۱۸} گونید: "اَگِه کِسی قُربانگاه رِه قَسَم بُخارِه اِشکال نِداره، وَلِی اَگِه یِه هَدیه اِی که قُربانگاه مِین دَرِه قَسَم بُخارِه، باید خودشِه قَسَمِ عَمَلِ هَکونه. " ^{۱۹} ای کوران! گُدام گَته تَرِه؟ هَدیه یا قُربانگاهی که هَدیه رِه تَقْدیس کانه؟ ^{۲۰} پس، کِسی که قُربانگاه رِه قَسَم خارنِه، قُربانگاه و اونچِه که اونِه سَر دَرِه رِه قَسَم بُخارِدِه. ^{۲۱} پس هر کس که مَعْبَدِ قَسَم خارنِه، مَعْبَد و خُدایِ که اونِه مِین دَرِه رِه قَسَم بُخارِدِه. ^{۲۲} وَ هر کس که آسِمَانِ قَسَم بُخارِه، خُدایِ تَخْت و اون گَس که اونِه سَر نِیشَنه رِه قَسَم بُخارِدِه.

« ^{۲۳} وای بِحَالِ شُما ای مُعَلِّمِینِ تورات و عِلْمایِ فَرِیسی دُرُو! شُما نَعنا و شِیفید و زِیرِه رِه دِه به یِک دَنید، وَلِی مُهْمَتَرِینِ أَحکامِ شَرِیعتِ که عِدالَت و رَحْمَت و اَمانت هِیسه رِه نَدید گیرِید. اوشانِه باید بِجا بیارِین، بدون اینکِه ایشانِ اَنجامه مِین غَفَلَتِ هَکُنید. ^{۲۴} ای راهنمایانی که خودتان کورِید! شُما لِّلِ صافی یِه جی رَد کانید، وَلِی شُئَرِ قورت دَنید!

« ^{۲۵} وای بِحَالِ شُما ای مُعَلِّمِینِ تورات و عِلْمایِ فَرِیسی دُرُو! شُما بُشقاب و پِیالِه یِه بیرون رِه تَمیز کانید، وَلِی اونِه مِین طمع و ناپَرهیزی یِه جی پُرِه. ^{۲۶} ای فَرِیسی کور، اَوَّلِ بُشقاب و پِیالِه یِه مِین رِه تَمیز هَکُن که اونِه بیرون هَم تَمیز بونه.

« ^{۲۷} وای بِحَالِ شُما ای مُعَلِّمِینِ تورات و عِلْمایِ فَرِیسی دُرُو! شُما اِسبِی قَبْرِشانِه مانَدنید که اوشانِه نَما قَسَنگِه، وَلِی اوشانِه مِین مُردگانِه خاش و هَمِه جور نَجسی یِه جی پُرِه! ^{۲۸} شُما هَم هَمینجور خوشترِه به ظاهر مَرْدُم وِر پارسا نِشان دَنید، وَلِی شیمی باطنِ دُرویی و شِرازَتِ جی پُرِه.

« ^{۲۹} وای بِحَالِ شُما ای مُعَلِّمِینِ تورات و عِلْمایِ فَرِیسی دُرُو! شُما پیغمبرانِ وَسین مَقبرِه سازنید و پارسایانِ قَبْرِ تَزئین کانید. ^{۳۰} و گونید: "اَگِه اَما آمی پِیرانِه دورِه دَبِیم، هِیچ وَخت پیغمبرانِه بَکوشَتَن وَسین اوشانِه هَمَرِه هَمَدَسِی نَگَرَدیم. " ^{۳۱} شُما شیمی این گِبِ هَمَرِه گواهی هَدین که شیمی پِیرانِ پیغمبرانِ بَکوشَتَن. ^{۳۲} اونچِه رِه که شیمی پِیرانِ شُروع هَکَرْدَن، شُما تَمام هَکُنید! ^{۳۳} ای مارِشان، ای اَفی زادگان! چَطور جَهَنمِ مُجازاتِ جی دَر شونید؟ ^{۳۴} چون مَن پیغمبرانِ و حَکیمان و مُعَلِّمِینِ رِه شِمِرِه روانِه کانم، وَلِی شُما بَعْضیانِ رِه کُشِن و مَصلوب کانید، بَعْضیانِ رِه هَم شیمی عِبادتگاهانِ مِین شَلاق زَین و شَهر به

شهر شونید و اوشانه عذاب دَندید. ^{۳۵} پس مَرْدُم بی گناه خون که بَرِخته هَبا، از هابیل پارسا بَگیر تا زَکریا بَرخیای یه ریکا که اونه مَعَبِدِ مِین قُربانگاه عِبادتگاه مِین بَکوشتن، شیمی گردن دَره. ^{۳۶} حَقِیقَتَن شِمره گوئِم، تمام این چیزان شیمی سَرهَنه.

«^{۳۷} ای اورشلیم، ای اورشلیم، ای شَهری که پِیغمبرانِ کِشِنین و رَسولانِ سَنگسار کانید! چن دفعه حَسَم کِلشَن مِثان که خودشه چوره شانِ خودشه پَر و باله زیر گیرنه تی وَچه شان رِه هَم جَمع هَکُئِم، وَلی نَحْسی! ^{۳۸} حالا شیمی سِرِه، حَرابه ای مِثان شِمره بَجا مانَدِنه! ^{۳۹} چونکه شِمره گوئِم مِین بَعَدِ مَرِه نِینن تا روزی که باگوید: "مُبارک هَبو اونکه خداوند اِسَم هَمَره هَنه."»

۲۴

نِشانه یه تَمام هَبُسنِ این دوره

۱) وَختی عِسی یهودیه یه مَعَبِدِ جی بیرون شونه با، شاگردان اونه وَرجه بومَن تا مَعَبِدِ ساختمنان رِه اونه نِشان هَدَن. ^۲ عِسی اوشانه باگوته: «تمام این چیزان دینین؟ حَقِیقَتَن شِمره گوئِم، هیچ سَنگی، سَنگِ سَر نمانَدِنه، بلکه همه شان فور هَنَن.»

۳) وَختی عِسی زیتون کوهه سَر نِشته با، شاگردان اونه وَرجه بومَن و باگُئِن: «اَمَرِه باگو، این چیزان کِی اِتفاق دَکِنه؟ وَ تِی بَمَوَان وَ آخِرِ زِمَانِ نِشانه چیَه؟»
 ۴) عِسی جَواب هَدَه: «مُواظِب هَبِین کِسی شِمره از راه به دَر نَکِنه. ^۵ چُون خِیلیان می اِسَم هَمَره هَنَن و گُئِن: "مَن مَسِیح موعودَم!" وَ خِیلیان رِه از راه به دَر کائِن. ^۶ هَمینجور هَم دَر بارِه جَنگ اِشَنوئید وَ جَنگ خَبر شیمی گوش رَسَنه. وَلی هَراسان نَبِین، چونکه اینجور اِتفاقان باید دَکِه، وَلی آخِرِ زِمَانِ دورِه هَلَه نَرسِیه. ^۷ قومان وَ مَمِلَکَتان بر ضِدِّ هَم وَرِسنَن وَ قَحطی وَ زَلَزِلَه جاها ی مُخْتَلَف اِتفاق دَکِنه. ^۸ وَلی تمام اِیشان تَنها شُروع بَزاسَن دَر دَمانَدِنه.

۹) «اُون موقع شِمره دُشَمَنانه تَسْلیم کائِن تا شِکَنجَه یه جیر دَبِین وَ شِمره کُشِنِن. می اِسَم خَاطری تمام قومان شیمی جی مُتَنفِر بَوئِن. ^{۱۰} اُون روزان خِیلیان اِیمان جی دَکِئِن وَ هَمدیگر دُشَمَن دَس تَسْلیم کائِن وَ هَمدیگر جی مُتَنفِر بَوئِن. ^{۱۱} خِیلیان هَنَن خوشترِه پِیغمبر جا رَئِن وَ خِیلیان رِه از راه به دَر کائِن. ^{۱۲} شَرارت اَنقَدَر زیاد بونه که خِیلیانِ مُحَبَّت نِسَبَت به هَمدیگه سَر دَبونه. ^{۱۳} وَلی هَر کس تا به آخِر دَوام بیارِه، نِجات پیدا کانه. ^{۱۴} سَر آخِر وَختی خَبر خوش

پادشاهی تمام دُنیای آدَمَانِ گوش بَرِسِه و هَمِه قومَانِ اونه جی خَبَردار هَبُون،
اونوخت دُنیا به آخِر رَسَنه.

«^{۱۵} پس اُون چيزِ وَحِشَتَناک که دَانِيَالِ پيغمبرِ دَرِبَارِه اُون بَنَوِيشته رِه دِين، که
مُقَدَّس جايِ مَينِ بَرِپا بُونِه (اُونيکه خواندِنِه اونه حَالِي هَبُو) ^{۱۶} اُونوخت هر
کس يَهُودِيه يه مَينِ دَرِه بايد کوهِ سَمَتِ دَرَبوشو. ^{۱۷} وَ هر کس سِرِه يه پُشتِ بَامِ
سَرِ دَرِه، هِيچِي يه بَيَتَنِ وَ سِينِ جِيرِ نِينِه. ^{۱۸} هر که بَجارسَرِ دَرِه، خُودشه قَوايِ
بَيَتَنِ وَ سِينِ سِرِه نَشُو. ^{۱۹} وای بِحَالِ زَناکَانِي که اُون دُورِه شِگَم دارِ هِيَسَن و
اوشَانيکه وَچِه شيرِ دِين! ^{۲۰} دُعا هَکُنيد که شِيمي قَرَارِ مَوقِعِ زِمَسَانِ مَينِ يا شَنبِه
مُقَدَّس دِيکِه. ^{۲۱} چُونکِه اُون مَوقِعِ مَرْدُمانِ بِه چَنانِ مُصِيبَتِي دُچارِ بَوَتَن که دُنیا
تا بِحَالِ اُونِه نَدِيه و هِيچِ وَختِ هَم نِينِه. ^{۲۲} آگِه اُون رُوزانِ کُوتاهِ نَبُو، هِيچِ
بَشَرِي جَانِ سَالِمِ به دَرِ نَبِرِنِه. وَلِي اِنْتِخابِ هَبُوسَه شَانِ وَ سِينِ اُون رُوزانِ رِه
کُوتاهِ کَانِه.

«^{۲۳} پس آگِه کَسِي شِمِرِه باگوتِه، ”بِيشين، مَسِيحِ موعودِ اِيچِه دَرِه!“ يا
”بِيشين اُوچِه دَرِه!“ باوَرِ نَکُنين. ^{۲۴} چُونکِه خِيلِيانِ هَتَن و دُرُوعِي اَدْعَا کَانَن که
اَمَا مَسِيحِ موعودِ و پيغمبرِ مِ، وَ گَتِه گَتِه مُعْجَزَه وَ کَارايِ عَجيبِ هَم کَانَن تا آگِه
هَبُو، حَتّٰی اِنْتِخابِ هَبُوسَه شَانِ رِه هَم گُمراهِ هَکُنَن. ^{۲۵} بَيْنِ، مَنِ پِشَتَرِ شِمِرِه
باگوتَم. ^{۲۶} «آگِه شِمِرِه باگوتَن، ”بِيشين، اُون کِلَاتِ مَينِ دَرِه،“ اُوچِه نَشِين، وَ
آگِه باگوتَن، ”بِيشين، اُون سِرِه يه مَينِ دَرِه،“ باوَرِ نَکُنين. ^{۲۷} هَمونجورِ که آسِمَانِ
بَرَقِ شَرَقِ جِي هَنه و اُون نورِ تا غَرِبِ رَسَنه، اِنْسَانِ رِيکَا يِه بَمَوَانِ هَم اِينجورِه.
^{۲۸} هَر جَا لَاشِ دَباشِه، لَاشخورشانِ اُوچِه جَمعِ بَوَتَن.

«^{۲۹} بِلافاصلِه، بَعْدِ اَزِ اُون رُوزانِ مُصِيبَتِ،

» ”خُورشيدِ تَارِيکِ بُونِه

و ماهِ دِيگِه سَوِ نَدِنِه؛

سِتارِه شَانِ آسِمَانِ جِي جِيرِ گِنِ،

آسِمَانِ سَتُونانِ کُرْزِه دِکِنَن.”

^{۳۰} سَرِ آخِرِ اِنْسَانِ رِيکايِه بَامُوَتِنِ نِشانِه آسِمَانِ مَينِ ظاهِرِ بُونِه. بَعْدِ تَمَامِ دُنِيَا
قُومِ عَزَا گِيرِنِ و اِنْسَانِ رِيکايِه دِيَتَنِ که آسِمَانِ اَبَرِ مَينِ قُوتِ وَ گَتِه جَلالِ هَمَرِه
هَنه. ^{۳۱} اُون خُودشه فِرِشَتگانِه گَتِه شِپُورِ صِدَايِ هَمَرِه رِساندِنِه و اوشَانِ، اُونِ
اِنْتِخابِ هَبُوسَه شَانِه دُنِيَايِ چَهارِ سُوِي جِي، اَزِ آسِمَانِ اَيْنِ سَرِ تا اُونِ سَرِ جَمِ
کَانَن.

«^{۳۲} حالا، انجیل دارِ جی دَرس بَگیرین: هر وَخت اونه شاخه نُروک رَنه و وَلگ هارنه، فَهَمینِ تَابَسَان نَزیکه. ^{۳۳} هَمینجور هَم، وَختی تمام این چیزان دینن، بدانید که انسانِ ریکایه بَمَوَان نَزیکه، بلکه دَر وَرجه دَرِه. ^{۳۴} حَقِیقَتَن شِمِرِه گوئِم، این نسل تا این چیزانِ خودشه چِشِم هَمَرِه نینه، نَمیرِنِه. ^{۳۵} آسَمَان و رَمین آز بِن شونِه، وَلی می گِب هیچ وَخت آز بِن نَشونِه.

هیچکس اُون روز و سَاعَتِ نِدَانِه

«^{۳۶} بَجَز پَترِ هیچکِ اُون روز و سَاعَتِ نِدَانِه، حَتّی ریکا و آسَمَانِ فِرِشَتگان هَم باخَبَر نِین. ^{۳۷} انسانِ ریکایه بَمَوَان دُرِست نُوحِ روزگارِ مِثَان خَنِه هَبو. ^{۳۸} روزایِ پیش از کولاک، مَرْدُم خاردَن و نوش کانه بان و رَن بَرَنه بان و شو کانه بان. تا اینکه نُوح گشتی یِه مِین بَشَه ^{۳۹} و نِدَانِسن چِی پیش هَنِه. تا اینکه کولاک بوما و همه رِه خودشه هَمَرِه بَیرده. انسانِ ریکایِ بَمَوَان هَم هَمینجور خَنِه هَبو. ^{۴۰} اُون موقع دُتا مَرْدای جی که رَمین مِین دَرَن، ایتا رِه گیرِنه و ایتا دِیگرِ هَموَجِه نِه. ^{۴۱} وَ دو تا زَنایِ که با هَم آسِیاب کائِن، ایتا رِه گیرِنه و ایتِه دِیگرِ هَموَجِه نِه. ^{۴۲} پَس بیدار بییَسین، چون نِدانِن چِه روزی شِیمی خداوند هَنِه. ^{۴۳} وَلی اینِه بدانید اَگِه صاب سِرِه دَانِسَه دُزد چِه سَاعَتِ آز شو هَنِه، بیدار ماندِنه با و نُداشته دُزد اونه سِرِه رِه بَزِنِه. ^{۴۴} پَس شُما هَم حاضِر بییَسین، چون انسانِ ریکا وَختی هَنِه که اونه انتظارِ نِدارید.

«^{۴۵} پَس اُون پاکار آمین و عَقَلدار کِیه که اونه آریاب اونه خودشه سِرِه یِه سَرِپَرست کانه تا اوشانه خُراکِ سَرِ وَخت هَدِه؟ ^{۴۶} خوش بِحَالِ اُون پاکار که وَختی اونه آریاب وَگَرده، اونه کارِانجامِ هَدَنِ سَرِینِه. ^{۴۷} حَقِیقَتَن شِمِرِه گوئِم، مَن تمام می دارایی یِه اِختیارِ اونه دَنَم. ^{۴۸} وَلی اَگِه اُون بَدِ پاکار خودشه هَمَرِه باگو "می آریاب به این زودی نییَنه،" ^{۴۹} وَ خودشه هَمکارانِه اَذِیت و آزار هَکونه و عِیاشی هَمَرِه، بُخارِه و نوش هَکونه، ^{۵۰} بعد اونه آریابِ روزی که اُون اِنتظارِ نِداره و سَاعَتی که اُون خَبَرِ نِداره، هَنِه. ^{۵۱} اونه پاره پاره کانه و بِه سَرِگُذشتِ دورویانِ گِرِفتار کانه، اوجِه که بِرِمِه دَرِه وَتَرسِ جی دَنَدان، دَنَدانِ سَرِ ساییده بونِه.

« ۱ اُون روزان، آسمانِ پادشاهی دَه تا آدب کيجارِه ماندينِه که خوشاينِه لَمپا رِه بِيَتَن و زامايِ پشواز بَشَن. ۲ پَنج تَن آز اوشان عَقَلدار و پَنج تَن ديگه بِي عَقَل بان. ۳ بِي عَقَل کيجاشان خوشاينِه لَمپا رِه بِيَتَن، وَلِي روغَن خوشاينِه هَمَرِه بِيَرَدَن. ۴ وَلِي عَقَلدار کيجاشان، خوشاينِه لَمپايه هَمَرِه روغَن دانِ پُر آز روغَن هَم بِيَرَدَن. ۵ چون زامايِ بَمَوَان طول بَکشيِيه، اوشانه چِشم سنگين هَبا و اوشانه خواب سَرشِه. ۶ نِصَف شُو يَنفَر داد رَنه با گونِه با: ”زاما دَرِه بِيه! اونه پشواز بيشين!“ ۷ بعد تمام کيجاشان ورسَن خوشاينِه لَمپاره آمادِه هَکَرَدَن. ۸ بِي عَقَل کيجاشان عَقَلدارشانه باگوَتَن: ”يه ميثقلي شيمي روغَن آمَرِه هَدين، چونکه آمي لَمپا دَرِه خاموش هَبو.“ ۹ وَلِي عَقَلدار کيجاشان باگوَتَن: ”نِه نَدنيم، چونکه روغَن هَمه رِه بَس نَبونه. بيشين و دُکان دارِ جِي شيمي و سين روغَن بَهينين“ ۱۰ وَلِي اُون موقع که اوشان روغَن هيَتَن و سين بَش بان، زاما سَر بَرسيه و اُون آدب کيجاشان که آمادِه بان، اونه هَمَرِه عروسي يه مَيَن بَشَن و دَر دَبسِه هَبا. ۱۱ بعد که کيجاهايِ ديگه هَم وِگَرَسَن، باگوَتَن: ”اِي آقا، اِي آقا، دَرِ آمي و سين وا هَکَن!“ ۱۲ وَلِي زاما اوشانه باگوَتِه: ”حَقِيقَتَن شِمَرِه گونَم، مَن شِمَرِه نِشناسِنَم.“ ۱۳ پَس بيدار بيسين، چون اُون روز و ساعتِ جِي خَبَر نِداريد.

مَثَلِ سِه تا پاڪار

۱۴ هَمينجور، آسمانِ پادشاهی ايتا مَرْدای رِه ماندينِه که قَصِدِ سَفَر داشتِه. اُون خودشه پاڪارانِ دُخانِسَه و خودشه ملڪ و مالِ اوشانه دَس هَدَه. ۱۵ هَر گدام اوشانه تَوَانِ قَدَر هَدَه، ايتا رِه صد سال اونه دَسْمَرَه قَدَر، ايتا رِه چهل سال اونه دَسْمَرَه قَدَر و ايتا ديگرييس سال اونه دَسْمَرَه قدر هَدَه. بعد راهِيه سَفَر هَبا. ۱۶ اُون مَرْدای که خودشه صد سال دَسْمَرَه قدر بَگِيته با، دَرجا بَشَه و اونه هَمَرِه تِجارت هَکَرِدِه و خودشه آرباب پولِ دو برابر هَکَرِدِه. ۱۷ هَمينجور اُون مَرْدای که چهل سال خودشه دَسْمَرَه قدر بَگِيته با، خودشه آرباب پولِ دو برابر هَکَرِدِه. ۱۸ وَلِي اُون مَرْدای که بيس سال خودشه دَسْمَرَه قدر بَگِيته با، بَشَه و رَمين رِه بَگِنده و خودشه آرباب پولِ جا هَدَه.

« ۱۹ خِيَلِي زِمان بَگَدَشته، آرباب سَفَرِ جِي وِگَرِسَه و اوشانه جِي حِساب پِخاسَه. ۲۰ اُون پاڪار که خودشه صد سال دَسْمَرَه قدر بَگِيته با، همون قَدَر که سود هَکَرِدِه با رِه خودشه هَمَرِه بيارِدِه و باگوَتِه: ”آرباب، مَرِه صد سال مِي دَسْمَرَه قدر هَدَه پِي، اونه هَمَرِه مِي صد سال دَسْمَرَه قدر سود هَکَرِدَم.“ ۲۱ اونه

آرباب باڳوته: ”آفرين، اي پاڪارِ خُجیر و باوفا! حالا كه اين گم پُول مین آمین پی، پُولِ بیشتری تی اختیار نَتم. بیه تی آرباب خُشحالی یه مین شَرِیک هَباش!“^{۲۲} اون پاڪاری كه چهل سال خودِشه دَسْمَرَه قَدَر بَگیتِه با پیش بوما و باڳوته: ”آرباب، تو مَرِه چهل سال می دَسْمَرَه قَدَر هَدَه پی، بَفرما اونه هَمَرِه چهل سال می دَسْمَرَه قَدَر سود هَکَرْدَم.“^{۲۳} اونه آرباب باڳوته: ”آفرين، ای پاڪارِ خُجیر و باوفا! حالا كه اين گم پُول مین آمین پی، پُولِ بیشتری تی اختیار نَتم. بیه تی آرباب خُشحالی یه مین شَرِیک هَباش!“^{۲۴} بعد اون پاڪار كه بیس سال خودِشه دَسْمَرَه قَدَر بَگیتِه با پیش بوما و باڳوته: ”آرباب، چون دانِسم مَرِد سَخْتگیری هِیسی، نَکاشته ره دِرُو کانی و نَپاشیه ره جَم کانی،^{۲۵} بَترسیم و تی پُول رَمین مین جا هَدَم، بَفرما این هَم تی پُول!“^{۲۶} ولی اونه آرباب باڳوته: ”ای پاڪارِ بَد و تَمَبَل! پس تو كه دانِستی مَن اوجِه ایی كه نَکاشتم ره دِرُو کاتم و اوجِه ایی كه نَپاشیم ره جَم کاتم،^{۲۷} پَس چرا می پُول صَرافانِ نَدی تا وَختی سَفَر جی وَگَرْدَنم اونه خودِشه سودِ هَمَرِه پَس هَگیرم؟“^{۲۸} اون پُول اونه جی هَگیرین و به اونیكه دویست سال دَسْمَرَه قَدَر داره هَدین.^{۲۹} چونكه به هَر گَس كه داره، بیشتر هَدَه بونه تا به قَراوانی بَداره، ولی اون گَس كه نِداره، همون چیز كه داره هَم اونه جی بَگیتِه بونه.^{۳۰} این پاڪارِ بی فایده ره طَلَماتِ مین تُوَدین اوجِه كه بِرمه دَرِه و تَرَس جی دَندان، دَندانِ سَر ساییده بونه.“

داواری روز

«^{۳۱} وَختی انسانِ ریکا خودشه جَلالِ هَمَرِه تمام فِرشتگانِ هَمَرِه بییه، خودشه پادشاهی یه تَخْتِ سَر نیشنه.^{۳۲} تمام قومشان اونه پیش جَمع بَوَن و او ایتا گالِش مِثان گوسندِشان بُزِشان جی سیفا کانه، مَرْدُم به دو دَسّه تقسیم کانه.^{۳۳} گوسندِشانِ خودشه راسِ وِر و بَزِشانِ خودشه چَپ وِر ننه.^{۳۴} بعد اوشانی كه اونه راسِ وِر دَرَن ره گونه: ”بیئین ای گسانی كه می پیر شِمِرِه برکت هَدَه، پادشاهی ایی ره به ارث هَگیرین كه از اَوَّل دُنیا شِمِرِه آماده هَبَا با.^{۳۵} چونكه وَشنا بام، مَرِه غَذا هَدین، تَشنا بام، مَرِه اَو هَدین، غَرِیب بام، مَرِه جا هَدین.^{۳۶} لُخت بام، می تَن لِواس دَگَرْدین، ناخوش بام، می عیادت بومین، زِندانِ مین دَبام، می مُلاقات بومین.“^{۳۷} اونوَخت پارسایان جِواب دَنن: ”ای آقا، کی تِرِه وَشنا بَدیییم و تِرِه غَذا هَدیم، یا تَشنا بَدیییم و تِرِه اَو هَدیم؟“^{۳۸} کی تِرِه غَرِیب بَدیییم و تِرِه جا هَدیم، یا تِرِه لُخت بَدیییم و تی تَن لِواس دَگَرْدیم؟“^{۳۹} کی تِرِه

ناخوش یا زندان مین بدیییم و تی ملاقات بومیم؟“^{۴۰} پادشاه اوشانه گونه: “حقیقتن شمره گوئم، اونچه که ایتا می کوچیکترین آداشان وسین هگردین، می وسین هگردین.“^{۴۱} «اونوخت اوشانیکه اونه چپ ور دَرَن ره گونه: “ای ملعونان، می جی دور هبین و تش ابدی یه مین که ابلیس و اونه فرشتگان وسین آماده هبا بیشین،^{۴۲} چونکه وشنا بام، مَرِه عَذا نَدین، تشنا بام، مَرِه آب نَدین،^{۴۳} غریب بام، مَرِه جا نَدین، لُخت بام، می تن لَواس نَگردین. ناخوش و زندانی بام، می ملاقات نومین.“^{۴۴} اوشان جواب دَنن: “ای آقا، کی تَرِه وشنا و تشنا، غریب و لُخت، ناخوش و زندان مین بدیییم و تَرِه خِدَمَت نَکردیم؟“^{۴۵} اوشانه جواب گونه: “حقیقتن شمره گوئم، اونچه که ایتا این کوچکان وسین نَگردین، دَر حقیقت می وسین نَگردین.“^{۴۶} پس اوشان مُجازات ابدی یه مین شونن، ولی پارسایان به زندگی ابدی.

۲۶

توطئه عیسی یه بکوشتن وسین

۱ وختی عیسی خودشه تمام گب تمام هگرده، خودشه شاگردانه باگوته: ۲ «دانید دور روز دیگه، عید پَسَخ و انسان ریکا ره تسلیم کائن تا مصلوب هبو.» ۳ پس گت گته کاهنان و مشایخ قوم، قیافیه کاخ مین که کاهن اعظم با، جمع هبان. ۴ همدیگر همره نقشه بکشین که چطور عیسی ره حيله یه همره دسگیر هکن و بکوشن. ۵ ولی گونه بان: «نه عید روز، نَکِنه مَرَدُم شورش هکن.» ۶ وختی عیسی بیت عنیایه دله شمعون جذامی یه سره دبا، ۷ ایتا زنا ایتا شیشه سُمبل عطر همره عیسی یه ورجه بوما، اون موقه که اون سفره سر نیشته با، اون زنا عطر اونه کله یه سر بریخته. ۸ شاگردان وختی زنا یه کاره بدین، تش بیتن و باگتن: ۹ «این اسراف چی شین هیسه؟ اما تانسیم اون عطر خیلی گران بروشیم و اونه پول ندار شان ره هدم.» ۱۰ عیسی بفهمسه و اوشانه باگوته: «چرا این زناره رنجاندیند؟ اون قشنگ کار می وسین هگرده. ۱۱ ندار شان هَمَش شیمی همره دَرَن، ولی من هَمَش شیمی همره دَنیم. ۱۲ این زنا عطر بریختن همره می تن سر، مَرِه دَفن هگردن وسین آماده هگرده. ۱۳ حقیقتن شمره گوئم، تمام دنیای مین، هر جا که انجیل موعظه هبو، این زنا یه کار ره هم یاد هارنن و گوئن.»

يَهُودايه خيانت

^{۱۴} بعد يهودای آسخریوطی که ایتا آزون دوازده شاگرد با، گت گتِه کاهِنانِ وَرَجِه بَشَه ^{۱۵} و باگوته: «مَرِه چی دَنید آگه عیسی رِه شیمی تَسْلیم هَکَنَم؟» پس اوشان سی تا سِگَه نُقِرِه اونه هَدَن. ^{۱۶} آزون وَخت، یهودا ایتا فُرَصَتِ دُمبال دَبا تا عیسی رِه تَسْلیم هَکونه.

آخِرین شام

^{۱۷} اَوّلین روزِ عیدِ فَطیر، شاگردانِ عیسی یه وَرَجِه بومَن و بَپُرسین: «کوجِه خَنی تی وَسین تَهَّیه بِنیم تا شامِ پَسَخ رِه اوجِه بُخاری؟» ^{۱۸} عیسی اوشانه باگوته اون شَهَر مِین فِلانی ور بَیشین و اونه باگوین: «اَسا گونه”می وَخت بَرسِیه. خَنِم پَسَخ رَسِم می شاگردانِ هَمَرِه تی سِرِه یه مِین بِجا بیارِم.”» ^{۱۹} شاگردانِ هَمونجور که عیسی باگوته با هَکَرَدَن و پَسَخ رِه تَهَّیه بَدیین.

^{۲۰} وَختی شو بَرسِیه، عیسی خودشه دَوازده شاگردِ هَمَرِه سُفرِه یه سَر بَنیشته. ^{۲۱} شامِ بُخاردَن موقعِ عیسی باگوته: «حَقِیقَتَن شِمِرِه گِوَنَم، ایتا آز شُما مَرِه دُشَمَن تَسْلیم کانه.» ^{۲۲} شاگردانِ خِیلی ناراحتِ هَبان و ایتا ایتا عیسی یه جی بَپُرسین: «ای آقا، اون مَن هِیَسَم؟» ^{۲۳} عیسی جَواب هَدَه: «اونکه خودشه دَس می هَمَرِه کاسِه یه مِین هارِنه، هَمون مَرِه تَسْلیم کانه.» ^{۲۴} انسانِ رِیکا هَمونجور که دربارِه اون بَنوشتِه هَبا، مِیرِنه، ولی وای بِحالِ اون گَس که انسانِ رِیکارِه دُشَمَن تَسْلیم کانه. اونه وَسین بَهِتَر با که هِیچ وَخت دُنیا نِیَنه با.» ^{۲۵} بعد یهودا، اونیکه خَسَه اونه تَسْلیم هَکونه، اونه جَواب باگوته: «اَسا، اون مَن هِیَسَم؟» عیسی جَواب هَدَه: «تو خودِت اینجور گُونی!»

^{۲۶} مَشغولِ خارَدَن بان که عیسی نان بَگِیته، بَعد از شُکر هَکَرَدَن پاره هَکَرْدِه و شاگردانِه هَدَه و باگوته: «هَگِیرین و بُخارین، این می تَن.» ^{۲۷} بعد پِیالِه رِه بَگِیته و بَعد از شُکر هَکَرَدَن اونه شاگردانِه هَدَه و باگوته: «شُما هَمِه این پِیالِه یه جی بَنوشین.» ^{۲۸} این می خون، خونِ عَهْد، که خِیلیانِ وَسین بَرِیخته بونه تا خِیلیانِ گُناهان آمَریذِه هَبو. ^{۲۹} حَقِیقَتَن شِمِرِه گِوَنَم مِین بَعد دِ مَحصولِ اَنگورِجی نَنوشتَم تا اون روزی که شیمی هَمَرِه می پِیرِه پادشاهی یه مِین اونه تازِه بَنوشتَم.» ^{۳۰} بَعد از اون ایتا سُرودِ بُخَوانَسَن و کوهِ زیتونِ سَمَت بَشَن.

^{۳۱} بَعد عیسی اوشانه باگوته: «اِمشو شُما هَمِه مَرِه تَنها نَنین. چونکه زَگریایه پیغمبرِ کِتابِ مِین بَنوشتِه هَبا،

”گالش زَنَم“

وَرَمَه گوسندان پَخش و پَلا بوئن.

٣٢ وَلِي بَعْدَ اَز اَيْنَكه زنده هَبام، پيش از شُما به جَليل شوئم. ٣٣ پَطْرُس عيسى يه جَوَاب باگوته: «اگه هَمه تِرِه تَنها بَنَن، مَن تِرِه هيچ وَخت تَنها نُزارئم.» ٣٤ عيسى اونه باگوته: «حَقِيقَتَن تِرِه گوئم تو هَمين اَمشو، پيش اَز تَلایِ دُخانِسن، مَرِه سِه گَش حَشا کانی!» ٣٥ پَطْرُس، عيسى رِه باگوته: «حَتّی اگه لَازِم هَبو تِي هَمَرِه بَميرِم، تِرِه حَشا نُکائِم.» تمام شاگردان هَم هَمينه باگئن.

عيسى جَتسيماني يه باغ مِين دُعا کانه

٣٦ بَعْد عيسى خودشه شاگردانِ هَمَرِه يَجايي که اونه اِسْم جَتسيماني با بَشَه و اوشانه باگوته: «ايجه بَنيشين تا مَن بوشوم اوچَه دُعا هَکئِم.» ٣٧ بَعْد پَطْرُس و زَبَدِي يه دُتا ريكارِه خودشه هَمَرِه بِيرده، غُصّه دار و پَریشان هَبا، ٣٨ اوشانه باگوته: «غُصّه يه جِي دَرَم بَميرِم. ايجه بَيسيد و مِي هَمَرِه بيدار بَمانيد.» ٣٩ عيسى يه ميثَقلي پيشتر بَشَه و زَمين سَرَدَمَر ديم بُخارِدِه دُعا هَکَرِدِه: «ای پير، اگه بونه اين پياله رِه مِي جِي دور هَکَن، وَلِي نه مِي خاسّه يه وَسين، بلکه تِي خاسّه هَبو.» ٤٠ بَعْد خودشه شاگردانه ور وَگَرِسّه و بَدِيه اوشان خاتَن. پَس پَطْرُس باگوته: «بَتانِسين چَن سَاعَت مِي هَمَرِه بيدار بَمانيد؟ ٤١ بيدار بَمانيد و دُعا هَکَنيد تا ”اَزموِن مِين“ دَنکين. حَقِيقَتَن رُوح حَنه، وَلِي تَن نائَوانه.» ٤٢ عيسى يَگَش ديگه بَشَه و دُعا هَکَرِدِه: «ای پير، اگه رَاه ديگري دَنيه اِلا اَيْنَكه مَن پياله رِه بَنوشَم، پَس تِي اِرَادِه هَبو.» ٤٣ عيسى وَختي دُوبارِه وَگَرِسّه، بَدِيه باز هَم اوشان خاتَن، چونکه اوشانه چَشَم سَنگين هَبا با. ٤٤ پَس يَدِفِه ديگه اوشانه به حال خودشان بَنَه و بَشَه، سَوَمين گَش همون دُعارِه هَکَرِدِه. ٤٥ بَعْد شاگردانِ وَرجه وَگَرِسّه و اوشانه باگوته: «خواب و استراحتِ بَنين بَعْد رِه. اَلآن اون سَاعَت بَرَسِيه که انسان رِیکا گُناهکارانِ دَسْت تَسليم بونه.» ٤٦ وَرِسين بيشيم. اَلآن اونيکه حَنه مَرِه تَسليم هَکونه از راه رَسنه.»

دَسگير هَبوسَن عيسى

٤٧ عيسى حالا دِ گَب زنه با يهودا که ايتا اَز اون دَوازَدَه شاگرد با بَرَسِيه. يهودا يه هَمَرِه اَز دَحام زيادي که شَمشِيرو بال دَسْتِ داشِتَن دَبان که گَت گَتِه کاهنان و مَشايخ قوم ظَرَف جِي بوما بان. ٤٨ اونيکه حَسّه اونه تَسليم هَکونه خودشه هَمراهانه عَلامَت هَدَه و باگوته با: «کَسي رِه که خوش دَنَم، هَمونِه؛ اونه

بَگَرین.^{۴۹} «یہودا دَرِجا عیسیٰ یہ ورجہ بوما و باگوته: «سَلام، اُسا!» و اونه خوش ہَدَہ. ^{۵۰} عیسیٰ یہودا رَہ باگوته: «ای رَفیق، اون کاری کہ اونه وَسین بُمیی رَہ اَنجام ہَدَہ.» بعد اون آدَمَان پِیش بوَمَن و عیسیٰ یہ سَر بَرِیختِن و اونه دَسگیر ہَکُردَن. ^{۵۱} درہمون دَم، ایتا آز اوشان کہ عیسیٰ یہ ہَمَرہ دَبا خودشہ شَمشیرِ بَکشییہ و ایتا صَریہ یہ ہَمَرہ کاهِنِ اَعظَمِ پاکارِ گوشِ بَبیہ. ^{۵۲} بعد عیسیٰ اونه باگوته: «تِی شَمشیر رَہ غَلافِ هَکُن. ہر کی شَمشیرِ گَشینہ، شَمشیرِ ہَمَرہ گُشتہ بونہ. ^{۵۳} مَگہ نِدانین مَن تائِم می پیرہ جی بِخام کہ بیشتر آز دَوازِدہ لَشکَرِ فَرِشتہ رَہ می کُمکِ بَرسانہ؟ ^{۵۴} وَلی اگہ اینطورِ هَکَنم، اونوختِ نِوشتہ ہای مُقَدَّسہ پِیشگویِ چطور بہ حَقِیقَتِ رَسَنہ؟» ^{۵۵} ہمون موقہ، عیسیٰ جَماعتِ باگوته: «مَگہ مَن راہزَنَم کہ شَمشیر و چوبی ہَمَرہ می بَیتَن وَسین بوَمین؟ مَن تمام روز مَعْبَدِ مَین نِیشتہ بام و تَعْلیم دِنہ بام، مَرہ نِیتِن. ^{۵۶} وَلی این چیزان اَتَّفاقِ دَکِتہ تا پِیغمبرانہ بَنوشتہ بہ اَنجام بَرسہ.» بعد تمام شاگردان اونه تنہا بَنَن و دَر بَشَن.

^{۵۷} اوشان کہ عیسیٰ رَہ بَگیتہ بان، اونه قیافایہ ورجہ کہ کاهِنِ اَعظَمِ با بَیَرَدَن. اوجہ مُعَلِّمینِ تورات و مَشاخِ جَمِ هَبا بان. ^{۵۸} پَطْرُس دورا دور عیسیٰ یہ دُمبالِ بَشَہ تا کاهِنِ اَعظَمِ سِرہ یہ حیاتِ مَین بَرسیہ. پس دِلہ بَشَہ و نِگہبانانِ ہَمَرہ بَنیشتہ تا بَینہ سَر اَخرِ چی بونہ. ^{۵۹} گَت گتہ کاهِنان و تمام شورا تَقَلّا کانہ بان عَلِیہ عیسیٰ گواہی دُروغِ پِداہکوئن تا اونه بَکوشَن، ^{۶۰} ہر چَن خِیلیان بوَمَن گواہی دُروغِ هَدَن، وَلی ہیچی بر عَلِیہ عیسیٰ پِدا نَکوردَن. سَر اَخرِ دو نَقَرِ پِیش بوَمَن ^{۶۱} باگَتَن: «این مَرَدایِ باگوته "مَن تائِم خُدایِ مَعْبَدِ فورِ بیارَم و سہ روزِ سَر باز ہَم اونه بِساجَم" ^{۶۲} اونوختِ کاهِنِ اَعظَمِ ورسہ و عیسیٰ یہ جی بَپُرسیہ: «تو ہیچی باگوئن وَسین نِداری؟ این چیہ عَلِیہ تو گواہی دَن؟» ^{۶۳} وَلی عیسیٰ ساکت بُمانسہ. کاهِنِ اَعظَمِ اونه باگوته: «تِرہ بہ خُدایِ زَندہ قَسَمِ دَنَم اَمَرہ بُوگو کہ تو مَسیحِ موعود، خُدایِ ریکا ہیسی؟» ^{۶۴} عیسیٰ جَوابِ ہَدَہ: «تو خودِتِ اینجورِ گوئی! شِمِرہ گوئم مَین بَعدِ انسانِ ریکارہ دینین کہ خُدایِ قادرِ راسِ دَسِتِ نِیشتہ و آسَمانِ اَبَرشانِ سَر ہَنہ.» ^{۶۵} بعد کاهِنِ اَعظَمِ خودشہ پِیرن رَہ جَرِ ہَدَہ و باگوته: «کُفرِ باگوته! دیگہ چہ اِحتیاجی بہ گواہ داریم؟ اون کُفرِ بَشَنوَسین، ^{۶۶} شیمی حُکمِ چیہ؟» اوشان جَوابِ هَدَن: «اون مُسْتَحَقِ مَرگِ!» ^{۶۷} پس عیسیٰ یہ دِیمِ سَر تَفِ هَکوردَن و اونه بَزَن. بعضیا اونه چَکِ زَنبان ^{۶۸} گونہ بان: «ای مَسیح، اگہ پِیغمبریِ آز غِیبِ بُوگو کی تِرہ بَزہ.»

پطرس عیسی ره حشا کانه

^{۶۹} ولی پطرس سره یه بیرون حیاط مین نیشته با که ایتا کلفت اونه ورجه بوما و باگوته: «تو هم عیسی یه جلیلی یه همزه دبی!» ^{۷۰} ولی پطرس همه یه پیش حشا هکوردیه و باگوته: «ندانم چی گوئی!» ^{۷۱} یکم بعد در ور ایتا کلفت دیگر اونه بدیه و باگوته: «این مردای هم عیسی یه ناصری یه همزه دبا!» ^{۷۲} پطرس این گش هم حشا هکوردیه و قسم بخارده که «من این مردای ره نشناسنم.» ^{۷۳} یکم بعد، ازدحامی که هیسبان پیش بومن پطرس باگتن: «شک نداریم تو هم ایتا از اوشانی! تی گب رذن جی معلومه جلیلی هسی!» ^{۷۴} اونوخت پطرس شروع به لعنت هکرده و قسم بخارده باگوته: «من اصلا این مردای ره نشناسنم!» همون دم تلا دُخانسه. ^{۷۵} بعد پطرس عیسی یه گب یاد بیارده که باگوته: «پیش از اونکه تلا دُخانه، تو سه گش مره حشا کانی!» بعد بیرون بشه و زار زار برمه هکرده.

۲۷

^۱ وختی صُب هبا، گت گته کاهنان و مشایخ قوم جمع هبان و مشورت هکردن که عیسی ره بکوشن. ^۲ بعد آزون عیسی ره دس دبسه ببردن پیلاتس روم فرماندار ره تحویل هدن.

^۳ یهودا، همون کسی که عیسی ره دشمن تسلیم هکرده، وختی بدیه عیسی محکوم به مرگ هبا خودشه کار جی پشیمان هبا و سی سکه نقره ای که بیتّه با ره گت گته کاهنان و مشایخ قوم ورجه ببرده تا اوشانه پس هده، اوشانه باگوته: ^۴ «من گناه هکردم و باعث هبام ایتا بی گناه خون بریخته هبو.» ولی اوشان جواب هدن: «به اما چه ربطی داره؟ خودت دانی!» ^۵ بعد یهودا سکه شانه یهودیان معبد مین زمین سر بریخته و بیرون بشه و خوشتره خلق آویز هکرده. ^۶ گت گته کاهنان سکه های نقره ره زمین سر جمع هکردن و باگتن: «جایز نیه این سکه شان معبد خزانه یه مین بریزم، چون خونبها هسه.» ^۷ پس بعد آراینکه مشورت هکوردن، اون پول همزه ایتا پیلکا ساز زمین ره هکتن تا اونه غریبه شانه قبرستانی هکن. ^۸ اینه وسین اون قبرستانی تا به امروز 'زمین خون' شهرت داره. ^۹ اینجور هبا ارمیای پیغمبر پیشگوی به حقیقت برسیه که باگوته با: «اوشان اون سی سکه نقره ره بیتن، یعنی قیمتی ره که اسرائیل قوم ره بن بان. ^{۱۰} و اونه همزه پیلکا ساز زمین ره بهین، همونجوری که

خداوند مَرِهَ بَگوته با.»

بازخاس پِلاٿُس وِرجه

^{۱۱} عیسی رِه ،پِلاٿُس ،فرماندار رُوم وِرجه بیاردن. فرماندار اونه جی پُرسِیه: «تو یهودیانِ پادشاهی؟» عیسی باگوته: «تو اینجور باگوئی!» ^{۱۲} وَلِی وَختی گت گتِه کاهِنان و مَشاخ قوم هر چی تُهَمَت اونه بَرَن، او هیچ جِوابی نَدِه. ^{۱۳} ایما پِلاٿُس اونه جی پُرسِیه: «مَگِه نِشَنوئی چقدر عَلِیه تو گواهی دَنَن؟» ^{۱۴} وَلِی عیسی هیچ جِوابی نَدِه، جوریکه که فرماندار بُهت هَکَرِدِه.

^{۱۵} فرماندار رَسَم این با که عیدِ پَسَخِ موقع ایتا زندانی رِه به میلِ مَرَدُم آزاد هَکونه. ^{۱۶} اون سال مِین ایتا زندانی یه مَشهور که اونه اِسْم باراباس با حَبسِ مِین دَبا. ^{۱۷} وَختی مَرَدُم جَمع هَبان، پِلاٿُس اوشانه جی پُرسِیه: «کیه خَنید شیمی رِه آزاد هَکَنم، باراباس یا عیسی ایی که اونه مَسِیح گوئن؟» ^{۱۸} چون دَانِسَه که یهودیانِ حَسودی یه سَر عیسی رِه به اون تَسْلیم هَکَرَدَن. ^{۱۹} همون موقع که پِلاٿُس تَخَتِ داوَری یه سَر نِیشتِه با، اونه زِنا اونه پِیغام رِوانِه هَکُورِدِه و باگوته: «این مَرَد پارسایی هِیسِه، اونه هَمَرِه کاری نِدار، مَن دِیشو خِوابی رِه که اونه بارِه بَدِییم مَرِه خِیلی بَرِنجاندِه.» ^{۲۰} وَلِی گت گتِه کاهِنان و مَشاخ، قوم رِه قانع هَکَرَدَن که پِلاٿُس جی بَخان باراباس رِه آزاد هَکونه و عیسی رِه بَکُوشِه. ^{۲۱} فرماندار باز هم اوشانه جی پُرسِیه: «کدام ایتا آز این دُتا رِه خَنید شِمِرِه آزاد هَکَنم؟» مَرَدُم باگُئَن: «باراباس.» ^{۲۲} پِلاٿُس اوشانه باگوته: «پس عیسی ایی که اونه مَسِیح گوئین رِه چه هَکَنم؟» هِمِه باگُئَن: «اونه مَصلوب هَکَن!» ^{۲۳} پِلاٿُس باگوته: «چرا؟ مَگِه چه بَدی ایی هَکَرِدِه؟» وَلِی اوشان بُلند تر باگُئَن: «اونه مَصلوب هَکَن!»

^{۲۴} وَختی پِلاٿُس بَدِییه که دیگه فایده ای نِداره و مِمکِنِه شورش هَبو، اُو بَخاسَه و مَرَدُم جِشِم وِرجه خُودشه دَسِتِ اُو بَکُشییه و باگوته: «این مَرَدای یه خون دِ می گَرَدَن دَنیه؛ خودتان دانید!» ^{۲۵} تمام مَرَدُم جِواب هَدَن: «اونه خون آمی گَرَدَن و آمی وَچِه هانِ گَرَدَن دَبو!» ^{۲۶} بعد پِلاٿُس باراباس رِه اوشانه وَسین آزاد هَکُورِدِه و دَسْتور هَدِه عیسی رِه شَلّاق بَرَنَن و بعد اونه صَلِیب سَر بَکُوشَن.

سَرِباژنِ عیسی رِه مَسخره کائَن

^{۲۷} سَرِباژنِ اوّل عیسی رِه کاخِ فرمانداری یه حیاطِ مِین بَیَرَدَن و تمام سَرِباژان

ديگر هم اونه دُور جَمع هَبان. ^{۲۸} بعد اونه لِواسِ دَرِيارِ دَن و ايتا اَرغَوانی قَوا اونه دوش سَر ديم هَدَن ^{۲۹} تيفِ جی ايتا تاج بَسائَن و اونه گلّه يه سَر بَتَن و ايتا چو به نِشانه پادشاهی اونه راسِ دَسْت هَدَن و اونه پيش زانو بَرَن و مَسخره کانه بان و گونه بان: «سَلام بر يهوديانِ پادشاه!» ^{۳۰} بعد اونه ديم سَر تُف تِوَوَدَن . و چو ره اونه دَسه جی گيرنه بان اونه گلّه يه سَر زنه بان. ^{۳۱} بعد از اينکه اونه مَسخره هَکُورِدِن جی خَسّه هَبان، قَواره اونه دوش جی بَيَتَن، خودشه لِواسِ اونه تَن دَکُورَدَن و اونه بَيرَدَن تا مَصلوب هَکُئَن.

عيسي ره مَصلوب کائَن

^{۳۲} اُون موقع که بيرون شونه بان، ايتا مَرْدای که اونه اسم شمعون و قيروان جی با ره بَر بُخارَدَن و اونه وادار هَکُردَن عيسي يه صَليبِ بَيره. ^{۳۳} وَختی به مُحلی که اونه اسم جُلجُتا که اونه مَعنی کاسِه يه گلّه هيسه، بَرَسِيَتَن، ^{۳۴} سَريازان عيسي ره شَرابی که زَرْداب هَمَره قاطی با هَدَن، ولی وَختی عيسي اونه تُک بَرّه، نُخارَدَه. ^{۳۵} سَريازن بعد از اينکه عيسي ره مَصلوب هَکُردَن، اونه لِواسِ تَقسيم هَکُردَن وَسين فُرعَه تِوَوَدَن . ^{۳۶} وَ نِگهبانی يه وَسين اوجِه بَنيشَتَن. ^{۳۷} اونه جُرم ايتا لُوح سَر بَنوشَتَن و لُوح اونه گلّه يه جَار بَجَسباندَن: «اين عيسي هيسه، يهوديانِ پادشاه.» ^{۳۸} بعد دُتا راهزَن هَم اونه هَمَره مَصلوب هَکُردَن، ايتا اونه راسِ وِ و ايتا ديگر هَم اونه چَپ وِ. ^{۳۹} اوشانيکه اوجِه يه جی رَد بونه بان خوشاينه سَر تِکان دَنه بان و فاش هَمَره عيسي ره ^{۴۰} گونه بان: «توو که خَسّي مَعْبَد فور بيارى و اونه سِه روز سَر آز نُو بَسازى، خوشتره نِجات هَدِه! آگه خُداى ريکائى صَليبِ جی جير بيه.» ^{۴۱} گَت گَتِه کاهنان و مُعَلِّمينِ تورات و مَشاخ قوم اونه مَسخره کانه بان، گونه بان: ^{۴۲} «کسانِ ديگر ره نِجات هَدِه، ولی خوشتره نَتَّانه نِجات هَدِه! آگه اسرائيل پادشاه هيسه، بَنى صَليبِ جی جير بيه تا اونه ايمان بياريم.» ^{۴۳} مَگِه خُدا ره تَوَکَل نَکُورِدِه، بَنى آگه خُدا حَينه اونه نِجات هَدِه، چونکه گونه با مَن خُداى ريکا هيسَم!» ^{۴۴} اُون دُتا راهزَن هَم که اونه هَمَره صَليبِ سَر دَبان اونه توهين کانه بان.

عيسي يه مُرَدَن

^{۴۵} اُون روز آز ظَهر تا سَاعَتِ سِه بَعْد آز ظَهر ظَلَمات "تمام سَرزَمين" بَگِيته. ^{۴۶} نَزِيک سَاعَتِ سِه، عيسي بُلندِ صِداى هَمَره داد بَرّه باگوته: «ايلى، ايلى، لَمّا سَبَقَتَنى؟» يعنى «مى خُدا، مى خُدا، چِرا مَرِه تنها بَتَيى؟» ^{۴۷} بَعْضى آز اوشان که

اوجہ هيسبان وَختی اينه بَشْتَوَسَن باڳَتَن: «اين مَرْدَای دارِه ايليايه پيغمبرِ دوخانه^{۴۸} درجا ايتا آز اوشان دُو هَگَرْدِه و پيتيه تُرشي شَراب مِين بَرَه و چويه تُک دَبَسَه و عيسى يه دَهْنِه ور بَيرده تا بَنوشه.^{۴۹} وَلِي بَقِيه باڳَتَن: «اونه کار نِداريد بَنين بِنِيم ايليا هَنه اونه نِجات هِدِه يا نه؟»^{۵۰} عيسى يِگَش ديگه دادِ بُلندي بَكشِيه و جان هَدِه.^{۵۱} همون دَم يهوديانِ مَعْبَدِ پَرْدِه آز جَار تا جِير چاک بُوخارده و دو تِيکِه هَبا. وَ زَمين لَرزِه دِکته و صخره شان اِشکاته هَبان.^{۵۲} قَبرشان هَم وا هَبان و خِيلي آز مُقَدَّسين که بَمرده بان، زنده هَبان.^{۵۳} اوشان قَبر جی بيرون بومَن و بَعْد اَزاينکه عيسى مرگِ جی زنده هَبا، بَه شَهر مُقَدَّس بَشَن و خِيلي آز مَرْدُم اوشانه بَدِيين.^{۵۴} وَختی سَريازانه فَرماندِه و اوشاني که اونه هَمَرِه دَبان و عيسى يه نِگهَبان بان، اين زَمين لَرزِه ره و تمام اِتفاقاتی که دِکَت با رِه بَدِيين، بَترسين و باڳَتَن: «حَقِيقَتَن او خُداي ريکا با.»

^{۵۵} خِيلي زِناکان هَم اوجِه دَبان که دور جی اين اِتفاقِ دينبان، اين زِناکان هَموشاني بان که جَليل جی عيسى يه دُمال بومَ بان و اونه خِدْمَت کانه بان.
^{۵۶} اوشان مِين مريم مَجْدَلِيه، مريم يَعقوب و يوسِف مَار، وَ زِيدي يه ريکاشان مَار هَم دَبان.

عيسى يه دَفن هَگَرْدَن

^{۵۷} نِمايِ سَر، ايتا مال و مَنالدار مَرْدَای رامَه يه جی که اونه اسم يوسِف وعيسى يه شاگَرْد با،^{۵۸} پيلاُئس وَرجه بَشَه و اونه جی عيسى يه جَسَدِ بَخاشَه. پيلاُئس دَسْتور هَدِه جَسَدِ اونه تَحْوِيل هَدَن.^{۵۹} يوسِف جَسَدِ بَگِيته و ايتا تَميزِ کَتانِ کَفَنِي يه مِين بَپيچيه.^{۶۰} وَ ايتا سَنگي مَقْبَرِه يه مِين که تازِه خودشه وَسين بَتراشيه با بَنَه. بَعْد ايتا گِته سَنگ، مَقْبَرِه پيش غَلت هَدِه و بَشَه.^{۶۱} مريم مَجْدَلِيه و اون ايتا مريم اوجِه مَقْبَرِه يه پيش نيشته بان.

^{۶۲} روز بَعْد، يَئني بَعْد از روز تَهِيه، گَت گِته کاهِنان و عِلْمايِ فَرِيسي پيلاُئس وَرجه بَشَن و باڳَتَن:^{۶۳} «عاليجناب! اَما آمي ياد دَرِيم که اون فَرِيبکار وَختی زنده با، گونِه با، ”بَعْد اَز سِه روز زنده بونَم.“^{۶۴} پَس دَسْتور هِدِه تا سَوَمين روز مَقْبَرِه يه جی نِگهَباني هَکُن، مَبادا اونه شاگَرْدان بوشون و جَسَدِ بَدُرِ َو و مُدَعی هَبون که اون زنده هَبا، اگِه بَتَن اين کارِ هَکُن وَضِع اَوَّل جی هَم بَدتر بونه.»^{۶۵} پيلاُئس باگوته: «شما خودتان نِگهَبان داريد. بيشين و اونجور که خودتان دانيد مُحافِظَت هَکُنيد.»^{۶۶} پَس بَشَن و مَقْبَرِه يه سَنگ، مُهر و موم

دوباره زنده هَبوسَن عیسی

۱ بعد از شَنِه يه مُقَدَّس، اَوَّلین روز هَفَتِه، صُب سَرمریم مَجَدَلِیَّه و اون ایتا مَریم مَقَبَرِه يه بَدِیْن وَسین بَشَن. ۲ یَدَفه ایتا گَتِه زَمین لَرزه بوما، خُداوند ایتا اَزفَرِشَتِگان آسَمان جی جیر بوما مَقَبَرِه يه سَمَت بَشَه، سَنگِ ایتا گوشه غَلَت هَدَه و اونه سَر بَنِیشْتَه. ۳ فَرِشْتَه يه دیم آسَمان بَرَقِ مِثان سُو کانه با و اونه قُوا وَرَفِ مِثان، اِسبى با. ۴ نِگهبانان وَختی اونه بَدِیْن تَرَس جی بِلَرِزَسَن و مُرَدِه يه مِثان هَبان! ۵ بعد فَرِشْتَه زَناکانه باگوتَه: «نَترَسین! دَانَم که عیسی يه مَصْلُوب دُمبال گَرْدِین. ۶ اون ایجه دَنیه، چونکه هَمونجور که باگوتَه با، زنده هَبان! بیئین و اوجِه اِی که خَاتَه با رِه، بِنِین، ۷ بعد بَتِیش بَیشین و اونه شاگِرْدانه باگوین «اون بَعْد اَزبَمَرْدَن زنده هَبان، پِیشْتَر از شُما به جَلیل شونِه و اونه اوجِه دِینن.» یاد نَکْنِین این پِیغام اوشانه هَدِین!» ۸ زَناکان عَجَلِه يه هَمَرِه مَقَبَرِه يه جی بیرون بومَن، جوریکه هَم تَرَسَنه بان و هَم خوشحال بان، شاگِرْدانِ سُرَاغ بَشَن تا فَرِشْتَه يه پِیغام اوشانه هَدَن. ۹ یَدَفه عیسی اوشانه هَمَرِه چَشَم به چَشَم هَبان و باگوتَه: «سَلام بر شُما!» زَناکان پِیش بومَن و اونه لِنگ دَکِنَن و اونه پَرَسَش هَگَرْدَن. ۱۰ بعد عیسی اوشانه باگوتَه: «نَترَسین! بَیشین و می آدَاشان بِگِیین که به جَلیل بوشون. اوجِه مَرِه دِیَن.»

نِگهبانان خَبر

۱۱ وَختی که زَناکان راه مِین دَبان، چَندتا اَز نِگهبانان شَهرِ مِین بَشَن، تمام این اِتِّفاَقان رِه گَت گَتِه گاهِنان وَسین باگَتَن. ۱۲ اوشان بَعْد از اینکِه مَشایخ هَمَرِه جَمع هَبان و مَشوَرَت هَکُورْدَن سَرِیاَزان خِیلی پُول هَدَن، ۱۳ باگَتَن: «باید مَرْدُم باگوید، «اون شاگِرْدان شَبانِه بومَن و اونوَخت که اَما خَوابِ مِین دِبییم، اونِ جَسَدِ بَدَرِین.» ۱۴ اَگِه این خَبر فَرماندارِ گوش بَرِسه، اَما خُودِمان اونه راضی کانیم که شِیمی وَسین مُشکِلی پِیش نِیه.» ۱۵ پَس نِگهبانان پُولِ بَیَن و طَبَقِ اونچه که اوشان باگوتَه بان عَمَل هَکُورْدَن. وَ این داستان تا به اِمروز یَهُودِیانِ مِین شایع هیسه.

عیسی يه گَتِه حُکم

^{۱۶} بعد اون یازده شاگرد به جلیل، اون کوهی که عیسی باگوته با، بَشَن.
^{۱۷} وَخَتی عیسی ره اوجه بدیین، اونه پَرَسَش هَکَرْدَن. وَلی بَعْضیان شَک هَکَرْدَن.
^{۱۸} بعد عیسی پیش بوما و اوشانه باگوته: «تمام قُوت، آسَمَانِ مِیَن و زَمِیَن سَر
 مَرِه هَدَه هبا. ^{۱۹} پَس بیشین و تمام قومِشان ره شاگرد بِساجید و اوشانه به اِسْمِ
 پیر و ریکا و روح القُدُس غسل تَعْمید هَدین ^{۲۰} و اوشانه تعلیم هَدین که اونچه
 ره که شِمَرِه دَسْتور هَدَم، بِجا بیارین. بِدانین مَن تا آخِرِ زَمان هَمِش شِیمِی هَمَرِه
 دَرَم!»

